

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา)
ปริญญา

คหกรรมศาสตรศึกษา	อาชีวศึกษา
สาขา	ภาควิชา

เรื่อง   ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต
 สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Attitude Toward Home Economics Profession of Kasetsart University
 Students and Graduates in Home Economics Education

นามผู้วิจัย   นางสาวโสธมา เกรือเมฆ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ	 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัพสุมน รังสยาร, Ph.D.)
กรรมการ	 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพ ฉัตรากรณ์, Ph.D.)
กรรมการ	 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติกรณ์ จงวิศาล, วท.ค.)
รักษาราชการแทน หัวหน้าภาควิชา	 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรพงศ์ ทิพนาค, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อัจจงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๒๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Attitude Toward Home Economics Profession of Kasetsart University Students
and Graduates in Home Economics Education

โดย

นางสาวโสธรา เครือเมฆ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์ศึกษา)

พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1119-6

Soracha Kruemek 2006: Attitude Toward Home Economics Profession of Kasetsart University Students and Graduates in Home Economics Education. Master of Arts (Home Economics Education), Major Field: Home Economics Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Shiepsumon Rungsayatorn, Ph.D. 171 pages. ISBN 974-16-1119-6

The purposes of this research were to investigate: 1) motives to study and home economics information receiving; 2) attitude toward home economics profession; 3) the comparison of students' and graduates' attitude toward home economics profession. Data were collected, using a questionnaire, from 90 sampled students and 157 sampled graduates. Data were analysed to obtain percentage, mean, standard deviation, t-test and one way analysis of variance.

The results showed that most of students were motivated to study in home economics education at moderate level. Motives related to self, profession and reference group were rated higher than motive concerning institutions. Regarding home economics information receiving, students and graduates revealed that they received home economics information at moderate level. In addition, they received information from mass media/information technology more than those from reference group. Nearly half of the students participated in home economics academic activities 1 - 2 times per year, whereas half of the graduates never involved in such activities. Concerning attitude toward home economics profession, the findings revealed that students and graduates had positive attitude toward home economics profession in overall and in all aspects.

The hypothesis testing showed no statistically significant difference of attitude toward home economics profession between students and graduates. However, graduates who had various educational level, working experiences, and income had significant different attitude toward home economics profession. According to motives and information receiving, students with higher motives indicated more positive attitude toward home economics profession than those with lower motives, statistically significance. The results showed that students and graduates who received more home economics information had significantly more positive attitude toward home economics profession than those who received less information.

Soracha Kruemek.

Student's signature

Shiepsumon Rungsayatorn 16 / 02 / 49

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชีพสุมน รั้งสายธร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางในการทำงาน ตรวจสอบ และแก้ไขงานวิจัยอย่างละเอียด เพื่อให้งานวิจัยนี้เสร็จสิ้น และสมบูรณ์ ตลอดจนให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ ฉัตรภรณ์ กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก ที่ได้กรุณาแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ทำให้งานวิจัยถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล กรรมการที่ปรึกษาวิชารอง ที่ได้กรุณาแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขรายละเอียดต่าง ๆ ของงานวิจัย และรองศาสตราจารย์ นภาพร ปรีชามารด ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตรวจสอบ เสนอแนะ และให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ขอขอบคุณนิสิตและบัณฑิต สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้ทุก ๆ สิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจ และสามารถทำงานนี้ได้สำเร็จ ขอขอบคุณ คุณศิริประภา พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ปริญญาโทและปริญญาเอกทุกท่าน อีกทั้งเพื่อนร่วมหอพัก น้อง ๆ ตึกพักหอพัก และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

คุณประโยชน์อันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่บิดา มารดา อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความรัก ดูแล เอาใจใส่ ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และสนับสนุนช่วยเหลือการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

โสธรรมา เกรือเมฆ

มกราคม 2549

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	7
วิชาชีพคหกรรมศาสตร์	21
หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ศึกษา	27
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การสร้างเครื่องมือ	36
การทดสอบเครื่องมือ	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	42
ผลการวิจัย	42
ข้อวิจารณ์	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	105
สรุปผลการวิจัย	105
ข้อเสนอแนะ	115
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	119
ภาคผนวก	132
ภาคผนวก ก การใช้ t – test ทดสอบเปรียบเทียบกลุ่มผู้ตอบก่อนกับ กลุ่มผู้ตอบซ้ำ	133
ภาคผนวก ข การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่าง นิสิตและบัณฑิต	137
ภาคผนวก ค การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของ นิสิตและบัณฑิต	139
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย	152
ภาคผนวก จ หนังสือขอความร่วมมือเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม	154
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถาม	157
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	171

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เข้ารับการศึกษานในปีการศึกษา 2545-2548	33
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่จบการศึกษานในปีการศึกษา 2523-2547	34
3	ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต	45
4	ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต	49
5	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านตนเอง	51
6	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	52
7	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านวิชาชีพ	53
8	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านสถานศึกษา	54
9	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิต พิจารณาเป็นรายคน	55
10	การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตทางสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ	57
11	การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตทางสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตทางสื่อบุคคล	59
13	การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิต ทางสื่อบุคคล	60
14	การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต พิจารณาเป็นรายคน	62
15	การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการของนิสิต	63
16	การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการ ของบัณฑิต	64
17	ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์	66
18	ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	68
19	ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	70
20	ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ	71
21	ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของนิสิตและบัณฑิต	72
22	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิต ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน	74
24	การทดสอบความแตกต่างทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน	75
25	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน	76
26	การทดสอบความแตกต่างทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน	76
27	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่างกัน	77
28	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องต่างกัน	78
29	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องต่างกัน	78
30	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านวิชาชีพต่างกัน	79
31	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านวิชาชีพต่างกัน	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน	81
33	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน	82
34	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน	83
35	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน	84
36	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน	85
37	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน	86
38	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน	87
39	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน	87
40	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
41	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน	89
42	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน	90
43	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน	90
44	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน	91
45	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน	92
46	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน	93
47	การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิต	138
2	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่ศึกษา ชั้นปีการศึกษาต่างกัน	140
3	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ย สะสมต่างกัน	141
4	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่บิดามีอาชีพต่างกัน	142
5	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มารดามี อาชีพต่างกัน	143
6	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่บิดามีระดับ การศึกษาต่างกัน	144
7	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มารดามีระดับ การศึกษาต่างกัน	144
8	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีรายได้ของ ครอบครัวต่อเดือนต่างกัน	145
9	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษาต่างกัน	146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่	หน้า
10 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีคะแนนเฉลี่ย สะสมต่างกัน	147
11 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มี อาชีพหลักต่างกัน	148
12 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีและไม่มี อาชีพรอง	148
13 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีการเข้าร่วม กิจกรรมหรือนิเทศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน	149
14 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจ ในการเข้าศึกษาด้านตนเองต่างกัน	150
15 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจ ในการเข้าศึกษาด้านสถานศึกษาต่างกัน	151

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 รูปแบบไตรมิติของทัศนคติ (The ABC tripartite model)

9

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาที่มีบทบาทและเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาคูณภาพของตนให้มีความรู้ ความสามารถ ในการที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพ มีความเข้าใจในศักยภาพและความถนัดของตน สามารถวางแผนอาชีพและพร้อมมืงานทำหรือเปลี่ยนงานได้อย่างเหมาะสม พึ่งตนเองได้ นำไปสู่การดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (กระทรวงแรงงาน และพัฒนาอาชีพ, 2546: 33) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่มีหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542: 25 และ ผมพัทธรี่, 2544: 1) ในทำนองเดียวกัน ทบวงมหาวิทยาลัย (2543: 9) ระบุว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จะต้องเป็นผู้ใหญ่ที่พร้อมในชีวิตทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมในงานอาชีพระดับสูง ความพร้อมในการดำรงชีวิตในฐานะของสมาชิกในสังคมทุกระดับ และความพร้อมในการพัฒนาสังคม และการนำสังคม จะเห็นได้ว่าภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะการเตรียมตัวสำหรับประกอบอาชีพ ซึ่งนอกจากบัณฑิตจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพของตนแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องตระหนัก คือ ทศนคติต่อวิชาชีพ ที่ต้องทำการปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน เพื่อประกอบหน้าที่การงานได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งนำไปสู่ความความสำเร็จ

ทัศนคติต่อวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคคลปฏิบัติตามหน้าที่ในอาชีพได้อย่างสำเร็จเรียบร้อย หรือในทางตรงกันข้ามอาจประสบความล้มเหลวก็ได้ ดังที่ วราภรณ์ (2545: 15, 22, 32, 39) ได้แปลงานเขียนของ Keith Harrell เรื่อง Attitude is Everything ซึ่งกล่าวว่า ทัศนคติเป็นเครื่องมือที่มีอำนาจในการกระทำ เป็นสิ่งที่ช่วยตัดสินใจก้าวไปสู่สิ่งที่มุ่งหวัง หรือยังลังเลอยู่ และไม่ว่าทัศนคตินั้นจะเป็นทางบวกหรือทางลบ ก็ล้วนมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายว่าจะสำเร็จหรือล้มเหลว โดยที่ทัศนคตินั้นสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นเองได้ ทั้งนี้ วิเชียร (2537: 2) นรินทร์ (2543: 8) และ ลัดดาวัลย์ (2543: 10) เสนอแนะเพิ่มเติมว่า บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพย่อมเป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ มีความสร้างสรรค์ ดึงความสามารถหรือจุดเด่นไปใช้ในทางที่ถูกที่ควรอย่างที่ตนถนัด มีผลทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ เกิดความรู้สึกรักพอใจและเต็มใจที่จะทำงานได้สำเร็จ

ตามความมุ่งหมาย มีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง นำมาซึ่งความภาคภูมิใจและมีความสุขในการทำงาน เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ส่งผลให้สังคมและประเทศชาติเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

จากความสำคัญดังกล่าว สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้มีการพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มาอย่างต่อเนื่อง ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูและบุคลากรทางคหกรรมศาสตร์ ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านความรู้และคุณธรรม สามารถนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปประกอบอาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม รวมทั้งสามารถพัฒนาตนเองในด้านวิชาการระดับสูงต่อไปได้ (ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544: 6) ทั้งนี้เพราะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากความรู้และอาชีพทางคหกรรมศาสตร์มีความครอบคลุมถึงความจำเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิต ช่วยพัฒนาและจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคล ครอบครัว สถาบัน และชุมชน (วารสาร, 2540: 9-12) และจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจขนาดเล็ก (SMEs) สนับสนุนผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ทางด้านอาหาร เสื้อผ้า ศิลปหัตถกรรม มากขึ้นจนได้รับความสนใจและความนิยมต่อผู้บริโภค ทั้งตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ จากสภาพการณ์เหล่านี้ทำให้วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพราะผู้ที่จบสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย เป็นเจ้าของกิจการ สร้างงานเองได้โดยไม่ต้องเป็นลูกจ้างหรือพึ่งพาคนอื่น ซึ่งการที่นักคหกรรมศาสตร์สามารถปฏิบัติงานได้ดี มีคุณภาพและเกิดผลสำเร็จได้ สิ่งสำคัญที่นักคหกรรมศาสตร์ทั้งหลายพึงมีนอกจากความรู้และทักษะที่นำไปใช้ คือ การมีทัศนคติที่ดีและยอมรับในวิชาชีพของตนเอง

แต่จากการศึกษาของ นนทลี (2545: 104-110) ที่ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ด้านคหกรรมศาสตร์ และ จิตตินันท์ (2547: 14-15) ที่ได้ประมวลปัญหาในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ พบว่า บุคคลที่อยู่ในแวดวงวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มักได้รับผลสะท้อนในเชิงลบจากบุคคลทั่วไป ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ภาพลักษณ์และทัศนคติของสังคม โดยรับรู้และเข้าใจว่า คหกรรมศาสตร์เป็นเรื่องการบ้านการเรือน ซึ่งเป็นงานของผู้หญิงไม่ใช่งานของผู้ชายตามค่านิยมทางเพศของสังคมไทย ความรู้พื้นฐานของคนมองที่ไม่รู้จักคหกรรมศาสตร์จริง ๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะ คหกรรมศาสตร์มีความหมายครอบคลุมทุกขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีการบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ จึงเป็นการยากที่จะกำหนดเอกลักษณ์ที่ชี้ชัดเกี่ยวกับขอบเขตงานที่รับผิดชอบเพียงด้านเดียวเช่นวิชาชีพอื่น ๆ ค่านิยมของสังคมไทยที่ให้

ความสำคัญกับวิชาพื้นฐาน เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตัวของนักทฤษฎีเองที่มีพฤติกรรมแสดงให้เห็นว่ามีลักษณะดังกล่าว และมาตรฐานวิชาชีพทฤษฎีที่ยังไม่มีความชัดเจนเช่นวิชาชีพอื่น ปัญหาเหล่านี้ทำให้นักทฤษฎีทั้งหลายรู้สึกท้อแท้ ค่ำค่อยเกิดแรงกดดันจากสังคมรอบข้าง บางคนขาดความภูมิใจในวิชาชีพ ในขณะที่บางคนก็ถูกขี้ขึ้นผู้ โดยพยายามแสดงศักยภาพ มั่นใจในความสามารถของตน และมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของนักทฤษฎีว่าเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวของนักทฤษฎี

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพทฤษฎีทั้งในส่วนของนิสิตที่อยู่ระหว่างการศึกษ ผู้ที่จะนำความรู้ และทักษะทางวิชาชีพไปใช้ในอนาคอันใกล้ และบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ได้นำความรู้ และทักษะทางวิชาชีพไปใช้แล้ว รวมทั้งมีประสบการณ์และการรับรู้ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ว่ามีทัศนคติต่อวิชาชีพทฤษฎีเป็นอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทฤษฎี ในการวางแผนและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพทฤษฎีแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ตลอดจนนักทฤษฎีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตและการรับข้อมูลข่าวสารทางทฤษฎี-ศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาทฤษฎีศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพทฤษฎีของนิสิต และบัณฑิต สาขาทฤษฎี-ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพทฤษฎีระหว่างนิสิตและบัณฑิต สาขาทฤษฎีศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.1 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามลักษณะส่วนบุคคล

3.2 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาและการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

3.3 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. เป็นข้อมูลให้แก่สถานศึกษา ผู้บริหาร และผู้สอนด้านคหกรรมศาสตร์ ในการวางแผน จัดหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนด้านคหกรรมศาสตร์ในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้เรียนต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
3. หน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นักคหกรรมศาสตร์ นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการร่วมมือกัน ปลุกฝังและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้แก่ผู้ที่ประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียน และด้านอื่น ๆ โดยศึกษาทัศนคติทั้งทางบวกหรือทัศนคติที่ดี และทางลบหรือทัศนคติที่ไม่ดี

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เข้ารับการศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2545-2548 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2523-2547

นิยามศัพท์

“ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์” หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึก ทั้งในด้านที่เห็นด้วย มีความรู้สึกชอบหรือมีทัศนคติที่ดี และไม่เห็นด้วย มีความรู้สึกไม่ชอบหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ ลักษณะศาสตร์ คุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ คุณลักษณะผู้เรียน และอื่น ๆ

“วิชาชีพคหกรรมศาสตร์” หมายถึง อาชีพที่นำความรู้เกี่ยวกับขอบเขตของวิชาการในสาขาคหกรรมศาสตร์ทุกแขนงไปปฏิบัติแล้วมีรายได้ตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งของ

“นิสิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา” หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เข้าศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2545 – 2548

“บัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา” หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2523-2547

“หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ศึกษา” หมายถึง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์” หมายถึง ข้อมูล สาระ หรือความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ อาหารและโภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม ศิลปะ พัฒนาการเด็กและครอบครัว การจัดการทรัพยากรในครอบครัว ชุมชน และสังคม ผ่านทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรม นิทรรศการ การสัมมนา หรือฝึกอบรมวิชาชีพทางคหกรรมศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์-ศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำการตรวจเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ในการที่บุคคลได้แสดงออกถึงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งนั้น เกิดจากการที่บุคคลแต่ละคนได้รับการซึมซับจากการสอนของคนอื่น ๆ แล้วนำมาพัฒนาผสมกับพฤติกรรมของตนเอง โดยบางครั้งก็ตัดพฤติกรรมบางอย่างของตนออกไป ซึ่งแต่ละสิ่งที่บุคคลสะสมหรือรับไว้ นั่นจึงเป็นการเลือกรับโดยทัศนคติ ที่มีผลทำให้บุคคลหนึ่งแตกต่างไปจากคนอื่น (จำรอง และคณะ, 2545: 368) ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นเรื่องของการรับรู้ทางสังคม (Social Perception) ประการหนึ่ง ที่ทำให้เราสามารถรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดและลักษณะของบุคคล รวมทั้งภาพพจน์ของกลุ่มหรือบุคคล ตลอดจนรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคมต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยการตีความ และการวิเคราะห์อย่างละเอียด โดยผลจากการตีความนั้น จะช่วยให้เรามีความรู้และเข้าใจโลกทางสังคมได้ดีขึ้น (วิภาพร, 2545ก: 538)

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ คือ การเรียนรู้ถึงแนวโน้มในการแสดงออกในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์หรือความคิด (Gary, 1992: 127; Feldman, 2001: 330 และ Coon, 2002: 531) ซึ่งเกิดจากการผสมผสานของความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น (สร้อยตระกูล, 2541: 64) โดยออกมาในรูปแบบของการประเมินถึงความชอบหรือไม่ชอบ เชิงบวกจนถึงเชิงลบ หรือสนับสนุนและปฏิเสธ โดยมีระดับความมาก-น้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล อันเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางตอบสนองต่อการเกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งของบุคคลในแนวทางที่แน่นอนต่อสิ่งดังกล่าว (Myers, 1993: 112; Plotnik, 1999: 588 และ พิมพ์ใจ, 2541: 56) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทัศนคตินั้นเป็นนามธรรม โดยการทำบุคคลจะให้ความหมาย ความรู้สึก และแสดงออกหรือมีพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ ต้องเกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล ทำ

ให้ทัศนคติมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างยิ่ง (สุชา, 2540: 242 และ พรรณทิพย์, 2541: 17)

องค์ประกอบของทัศนคติ

นักจิตวิทยาหลายท่าน ได้ให้ความคิดเห็นหรือแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของทัศนคติ แตกต่างกันไป ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอยู่ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่เชื่อว่าทัศนคติดังกล่าวมีองค์ประกอบเดียว แนวคิดหรือความเชื่อนี้จะพิจารณาจากนิยามของทัศนคติ โดยกลุ่มนี้จะมองทัศนคติที่เกิดจากการประเมินเป้าของทัศนคติว่าชอบหรือไม่ชอบ นั่นคือเป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกเพียงอย่างเดียว

2. กลุ่มที่เชื่อว่าทัศนคติดังกล่าวมีสององค์ประกอบ แนวคิดนี้มองทัศนคติประกอบด้วย องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive) และองค์ประกอบด้านท่าที ความรู้สึก (Affective) (บุญธรรม, 2540: 240 และ ล้วน และ อังคณา, 2543: 59-60)

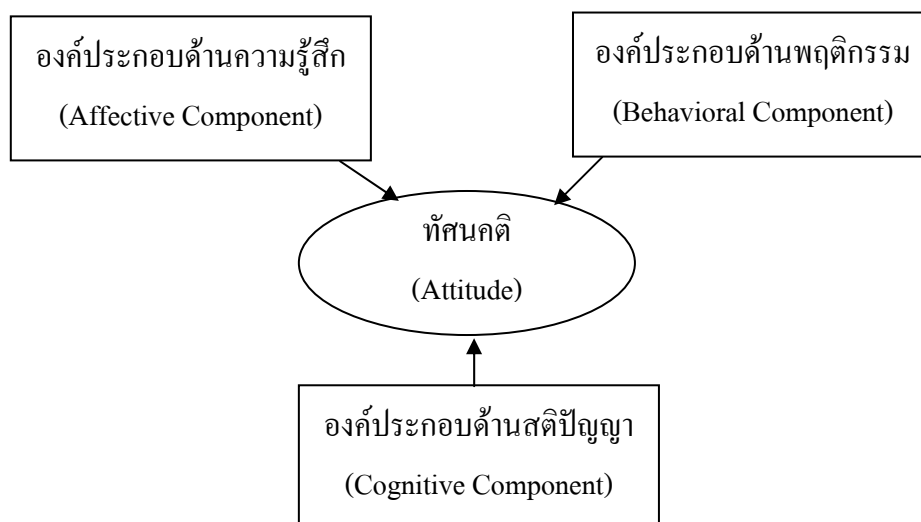
3. กลุ่มที่เชื่อว่าทัศนคติดังกล่าวมีสามองค์ประกอบ ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีทั้งคนยอมรับและไม่ยอมรับ โดยแนวคิดนี้มีความเชื่อว่าทัศนคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ หรือ 3 ส่วน (Three Components) (สุชา, 2540: 242; ปรียาพร, 2543: 58 และ Coon, 2002: 531-532) คือ

3.1 องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive Component) ประกอบด้วยความรู้ ความคิด และความเข้าใจที่ผู้ที่มีต่อเป้าทัศนคติ หากบุคคลใดมีความรู้ความเชื่อว่าสิ่งใดดี ก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้าม หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

3.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ของคนใดคนหนึ่งที่มีต่อเป้าทัศนคติ ว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น พอใจหรือไม่พอใจ หลังจากการสัมผัสหรือรับรู้เป้าทัศนคติแล้ว สามารถแสดงความรู้สึกโดยการประเมินสิ่งนั้นว่าดีหรือไม่ดี

3.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) บางทีเรียกว่า Action Component เป็นด้านแนวโน้มของการจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรม ทัศนคติเป็นพฤติกรรมที่ซ่อนเร้น ในขั้นนี้เป็นการแสดงแนวโน้มของการกระทำต่อเป้าทัศนคติเท่านั้น ยังไม่แสดงออกจริง

นอกจากนี้ Feldman (2001: 331) ยังได้เสนอรูปแบบไตรมิติของทัศนคติ หรือที่เรียกว่า The ABC tripartite model ที่แสดงถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งสาม คือ สติปัญญา ความรู้สึก และพฤติกรรม ซึ่ง สิริอร (2544: 199) มีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบทั้งสามนี้ จะต้องมีความสอดคล้องปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ภาพที่ 1 รูปแบบไตรมิติของทัศนคติ (The ABC tripartite model)

ที่มา: Feldman (2001: 331)

ลักษณะของทัศนคติ

ลักษณะโดยทั่วไปของทัศนคตินั้นมีหลายประการ ซึ่ง จำรอง และคณะ (2545: 368) และ วิภาพร (2545ก: 539) มีความคิดคล้ายกันว่า ทัศนคตินั้นเป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดู หรือ ได้รับประสบการณ์จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัวทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ซึ่ง รวีวรรณ (2533: 15) กล่าวว่า แม้บุคคลจะได้รับประสบการณ์ หรือมีการเรียนรู้ที่เหมือนกันก็สามารถมีทัศนคติที่แตกต่างกันได้ นอกจากนี้ทัศนคดียังเป็นดัชนีชี้ทิศทางในการแสดงพฤติกรรม อันเกิดจากการประเมินโดยทัศนคติทางบวกทำให้คนมีพฤติกรรมที่จะเข้าหา หรือสนับสนุนสิ่งนั้น ส่วนทัศนคติในทางลบ จะทำให้คนมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงหรือต่อต้าน ซึ่งสามารถถ่ายทอดจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง หรือจากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งได้ และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของบุคคลโดยตรง ถ้า

ประสบการณ์ของบุคคลเปลี่ยนไป หรือมีการได้รับข้อมูลใหม่มากขึ้นย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้วย (พยอม, 2531: 230)

นอกจากนี้ รวีวรรณ (2533: 15) ปรียาพร (2543: 59) และ สิริอร (2544: 198) ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ทัศนคติต้องมีสิ่งเร้า หรือสิ่งที่ถูกกระทำ จึงจะมีการตอบสนองขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคล เพราะเป็นการเตรียมความพร้อมภายในจิตใจในการตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ทัศนคติมีความเข้ม หรือมีระดับความมากน้อยของความรู้สึก โดยที่ความรู้สึกของบุคคลอาจเหมือนกันในสถานการณ์เดียวกัน แต่บุคคลอาจรู้สึกมากน้อยแตกต่างกัน มีความคงทน เป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่น ถิ่นมั่น และมีทั้งพฤติกรรมภายในและภายนอก โดยที่พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตซึ่งหากไม่แสดงออกก็ไม่สามารถรู้ได้ว่าคนนั้นมีทัศนคติอย่างไร ส่วนพฤติกรรมภายนอกก็จะแสดงออกมาเมื่อได้รับการกระตุ้น ซึ่งทัศนคติที่แสดงออกภายในและภายนอกนี้อาจไม่ตรงกันก็ได้

การเกิดทัศนคติ

ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ บุคคลจะแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงเพื่อสร้างสมการการเรียนรู้ ซึ่งจะเก็บไว้เป็นความจำ และทำให้เกิดความเชื่อ แต่ละคนจะแสวงหาข้อมูลและความรู้สึก จนเกิดการเรียนรู้โดยกระบวนการเชื่อมความสัมพันธ์กันของสิ่งสองสิ่ง เมื่อสิ่งเร้านั้นเกิดขึ้นในเวลาและสถานที่เดียวกัน (ล้วน และ อังคณา, 2543: 64) โดยสิ่งเร้าที่มีเงื่อนไขจะก่อให้เกิดการตอบสนองที่มีเงื่อนไขได้ เช่น ความมืด ทำให้เด็กกลัว เพราะถูกเพื่อนแกล้งเป็นผีมาหลอกตอนกลางคืน เรียกการเรียนรู้แบบนี้ว่า การเรียนรู้แบบเงื่อนไขสิ่งเร้า (Classical Conditioning) จนทำให้เกิดการแผ่ขยายสิ่งเร้าได้ (Stimulus Generalization) กล่าวคือ บุคคลจะมีปฏิกิริยาที่เคยมีต่อสิ่งเร้าที่มีเงื่อนไขเมื่อมีสิ่งเร้าบางอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับสิ่งเร้าที่มีเงื่อนไขมากระตุ้น การเรียนรู้ยังเกิดจากการวางเงื่อนไขการกระทำ (Operant Conditioning) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลการกระทำ เป็นสิ่งเร้าที่มีความแตกต่างต่อการตอบสนอง แล้วจะได้ผลเสริมแรงบวก เช่น เมื่อทำงานเสร็จ หัวหน้าก็จะชื่นชม ดังนั้นก็ต้องทำงานส่งให้ตรงเวลา (ลักขณา, 2544: 70-71) นอกจากนี้ สิริอร (2544: 201) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การเรียนรู้ยังเกิดจากการสังเกตและเลียนแบบจากตัวอย่างได้ (Observation Learning) โดยการสังเกตจากผู้อื่นหรือตัวแบบ (Model) แล้วมีการเลียนแบบพฤติกรรมขึ้น เช่น เด็กวัยรุ่นมีทัศนคติเกี่ยวกับการแต่งกายตามดารา นักร้องที่ตนชื่นชอบ

แหล่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดและการเปลี่ยนทัศนคติ

ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งแหล่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดและการเปลี่ยนทัศนคติที่ควรคำนึงถึง มีดังนี้

1. สถาบันครอบครัว เป็นกลุ่มทางสังคมที่สำคัญที่สุด ถือได้ว่าเป็นแหล่งแรกสุดที่ทำให้การเรียนรู้ทางสังคม ทัศนคติที่ปลูกฝังในแต่ละคนนั้นย่อมเป็นสิ่งคงทนมากที่สุด ทัศนคติบางอย่างมีอยู่ในครอบครัวแล้วตั้งแต่เด็กเกิดมา (พรรณทิพย์, 2541: 18) ภายในครอบครัวพ่อแม่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อเด็ก โดยตัวพ่อแม่เองจะเป็นผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู สร้างวัฒนธรรมขึ้นมาแล้วถ่ายทอดทัศนคติทางด้านต่าง ๆ เช่น การเมือง ศาสนา ตลอดจนทั้งมีการฝึกฝนให้กับเด็ก พ่อแม่จึงคล้ายกับเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมที่เกิดจากการอบรมถ่ายทอดนั้น (จำรอง และคณะ, 2545: 374) ดังที่ ชนิดา (2534) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางครอบครัว ในด้านที่บิดา มารดาชื่นชมยกย่องบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระกับบุตรเสมอ พาบุตรไปชมนิทรรศการหรือจัดงานเกี่ยวกับวงการธุรกิจ และนำปัญหาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ มาคุยกับบุตรเสมอ นั้น เป็นตัวพยากรณ์ที่มีอิทธิพลส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระสูงขึ้น

2. อิทธิพลของกลุ่มต่าง ๆ (Group Influence) ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อน กลุ่มวิชาชีพ กลุ่มสถาบันการศึกษา ตลอดจนกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ เป็นต้น ล้วนมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของบุคคลที่เป็นสมาชิกกลุ่ม (วิภาพร, 2545ก: 540) ทัศนคติของบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากสมาชิกภายในกลุ่ม โดยทำให้ความคิดของคนในกลุ่มเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สมาชิกยึดถือเป็นทัศนคติของตน (ลัดดาวัลย์, 2543: 12) เพราะกลุ่มมีแรงบีบบังคับต่อสมาชิกให้คล้อยตาม และบุคคลย่อมต้องการกลุ่มที่มีทัศนคติสอดคล้องกับทัศนคติของตน อีกทั้งในการเป็นสมาชิกใหม่ จะยอมรับทัศนคติของกลุ่มไว้เพื่อให้กลุ่มยอมรับตนเอง ทั้งนี้มีผลงานวิจัยที่สนับสนุนเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่ม คือ เกตุฉกาจ (2544) ที่ศึกษาความคาดหวังในวิชาชีพตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนแตกต่างกันมีความคาดหวังในวิชาชีพตำรวจต่างกัน

3. วัฒนธรรม (Culture) วัฒนธรรมมีอิทธิพลในการบีบบังคับต่อบุคคลในสังคมนั้น ๆ วัฒนธรรม คือ สิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนยอมรับในสังคม เป็นค่านิยมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม

ประเพณี และความเชื่อที่ได้รับการยอมรับในสังคมที่มีการสืบทอดต่อ ๆ กันมาจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง (พิมล, 2542: 68) วัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไปย่อมเป็นตัวกำหนดให้บุคคลในแต่ละวัฒนธรรมมีทัศนคติแตกต่างกันออกไป

4. บุคลิกภาพ (Personality) บุคลิกภาพของบุคคล คือ สิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของบุคคลแต่ละคน เป็นสิ่งที่มั่นคง ยืนนานแต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ (ศุกร, 2544: 227) เป็นการซึมซาบจากภายนอกซึ่งมีอิทธิพลมาจากบุคคลอื่น ๆ ที่มาปฏิสัมพันธ์แล้วเกิดการยอมรับทัศนคตินั้น ๆ กลายเป็นบุคลิกภาพที่คงทนถาวรต่อไป ซึ่งทัศนคติจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพของแต่ละคนออกมา

5. การได้รับประสบการณ์เฉพาะบุคคล โดยประสบการณ์ที่ได้รับนั้นจะมีอิทธิพลต่อความจำของเรา เป็นการพัฒนาทัศนคติให้เกิดขึ้นอย่างหนักแน่น ซึ่งจะสอดคล้องกับพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าทัศนคติที่เกิดขึ้นโดยทางอ้อม (ลักขณา, 2544: 71)

6. การชักชวน (Persuasion) มีบุคคลเป็นจำนวนมากที่สามารถปรับปรุงทัศนคติหรือเปลี่ยนทัศนคติของตนเสียใหม่ หลังได้รับคำแนะนำ บอกล่า หรือได้รับความรู้เพิ่มพูนขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนทัศนคติจะเกิดขึ้นจากการได้รับฟังนั้นจะมากน้อยก็ขึ้นอยู่กับแหล่งที่ให้ข้อมูลนั้น ๆ (Silverman, 1978: 502)

7. แหล่งข่าวสาร (Source of the Message) Crider et al. (1983: 426-429) ได้ทำการสรุปลักษณะของแหล่งข่าวสารออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

7.1 ลักษณะของผู้ส่งสาร (Communicator Characteristic) ที่มีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลโดยเฉพาะบุคคลนั้นมีลักษณะน่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะโดยคุณวุฒิหรือวัยวุฒิก็ตาม

7.2 ลักษณะของข่าวสาร (Message Characteristic) ลักษณะข่าวสารที่ดีจะต้องไม่มีความลำเอียง มีเหตุมีผล และมีการนำเสนอการสื่อสารแบบ 2 ทาง ลักษณะของข่าวสารและการส่งข่าวสารมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนทัศนคติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวสารที่มีลักษณะกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความกลัวจะส่งผลให้ผู้ฟังเปลี่ยนทัศนคติได้มากขึ้น

7.3 สถานการณ์ (Situation) ในสถานการณ์ที่ผู้ฟังกำลังรับข่าวสารอยู่และเมื่อมีสิ่งมา สอดแทรกจะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ตัวอย่างเช่น ขณะที่พรรคการเมืองหนึ่งกำลัง หาเสียง ขณะนั้นเกิดมีใบปลิวโจมตี สภาพการณ์นี้กลับยิ่งทำให้ประชาชนสนใจและตัดสินใจเลือก พรรคนี้มากขึ้น เป็นต้น

8. สื่อต่าง ๆ มีหลายประเภท ซึ่ง เสรี (2542: 128) ได้แบ่งสื่อออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่

สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสื่อที่สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับได้คราวละ มาก ๆ ประกอบด้วย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ใบติดประกาศ

สื่อบุคคล เป็นสื่อที่สามารถใช้สื่อสารได้สองทาง มีการโต้ตอบได้ ไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ ครู-อาจารย์ เพื่อน เป็นต้น (พัชนี, 2538: 75)

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น e-mail และ Internet ซึ่งสามารถจัดอยู่ในสื่อประเภท สื่อมวลชนได้ เพราะปัจจุบันสื่อประเภทนี้สามารถให้ข้อมูลข่าวสารแก่บุคคลได้คราวละมาก ๆ ได้ เช่นเดียวกัน (ณรงค์, 2543: 87)

สื่อเหล่านี้จะมีกลวิธีต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงตัวผู้รับและให้ข้อมูลแก่บุคคลได้มาก แม้ ข้อมูลบางอย่างจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งแต่ก็อาจทำให้บุคคลมีทัศนคติคล้อยตามได้ทั้งในทางบวกและ ทางลบ (พรหมทิพย์, 2541: 19 และ Coon, 2002: 532) และลักษณะ (2544: 71) ได้กล่าวเสริมว่า นอกจากสื่อมวลชนจะเป็นแหล่งเกิดและเปลี่ยนแปลงทัศนคติแล้ว ยังเป็นแหล่งในการถ่ายทอดทาง สังคมอีกด้วย

นอกจากปัจจัยดังกล่าว Coon (2002: 532-533) ยังได้กล่าวว่า การได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interaction with Others) โดยการได้สนทนา ได้ตอบกับผู้ที่ทัศนคติเฉพาะเรื่อง การเรียนรู้ที่ เกิดขึ้นจากโอกาสหรือเกิดขึ้นด้วยความบังเอิญ (Chance Conditioning) การมองโลก (Mean World View) หรือผู้คนในแง่ร้าย และความเชื่อ (Conviction) ที่มีความสำคัญต่อบุคคล ทำให้รู้สึกกลัว ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ก็มีอิทธิพลต่อการเกิดและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้เช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะได้ผลอย่างไรนั้น สุชา (2540: 245) ได้ให้แนวคิดที่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ การเลือกรับรู้ (Selective Perception) การหลีกเลี่ยง (Avoidance) และการสนับสนุนของกลุ่ม (Group Support) เพราะคนเราจะรับรู้ในสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสมกับตน เป็นสิ่งที่ให้ความสุขหรือให้ในสิ่งที่ตนต้องการเท่านั้น หากสิ่งใดไม่เหมาะสมกับตนมีแล้วเกิดความทุกข์แก่ตน ก็จะตัดออกไป คือ ไม่รับรู้มันเอง และถ้าบุคคลที่ประสบความสำเร็จขณะอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ก็ไม่อยากจะเปลี่ยนแปลงกลุ่มใหม่ เพราะมีความสุข และประสบความสำเร็จแล้ว

ประโยชน์ของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการทำให้คนแสดงพฤติกรรมออกมา เพราะทัศนคติเป็นสิ่งที่ครอบคลุมปรากฏการณ์หลายอย่าง สามารถใช้อธิบายถึงความรู้สึกที่ครอบคลุมพฤติกรรมต่าง ๆ ได้มาก เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อเป้าหมายทัศนคติของคน ๆ นั้น ซึ่งการรู้นี้จะช่วยส่งเสริมหรือยับยั้งสิ่งที่บุคคลจะแสดงออกได้ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสังคมได้ ทั้งนี้ เพราะทัศนคติเป็นศูนย์กลางความคิดและเป็นฐานพฤติกรรมสังคม ดังนั้นการจะปรับระบบกลไกของสังคม จึงควรเปลี่ยนแปลงทัศนคติของแต่ละบุคคล มีความสำคัญในตัวเอง เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ แนวทางในการรับรู้ ความเชื่อ และค่านิยมของบุคคล ซึ่งมีคุณค่าต่อการศึกษา จุดมุ่งหมายของชีวิตคนนั้น ๆ ทัศนคตินั้นเกิดจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการให้การศึกษาเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีงามตามสังคม จึงต้องศึกษาถึงคุณลักษณะของบุคคลและปรับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีผลต่อทัศนคติของบุคคลตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องศึกษา เพราะเป็นพื้นฐานพฤติกรรม ที่จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหรือหน่วยงาน เช่น นักจิตวิทยา นักโฆษณา นักการตลาด หรือนักการศึกษา ในการนำข้อมูลมาใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนหรือกับองค์กรต่อไป สุดท้ายทัศนคดียังเป็นแนวทางที่จะนำบุคคลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ หรือหลีกเลี่ยงเป้าหมายที่ไม่ต้องการ อีกทั้งยังช่วยในการป้องกันตนเองได้จากความรู้และทัศนคติที่มีอยู่ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจต่อเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ (ลิวน และ อังคณา, 2543: 54-55 และ ลักษณะ 2544: 69-70)

ทัศนคติต่อวิชาชีพ

ทัศนคติต่อวิชาชีพ คือ ความคิด ความรู้สึก และท่าทีที่มีต่องานอาชีพของบุคคล เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ดังที่ ลัดดาวัลย์ (2543: 10) ได้กล่าวว่า การที่ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติที่ดีต่องาน จะก่อให้เกิดความรู้สึกพอใจและเต็มใจที่จะทำงานให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย งานมีคุณภาพ เช่นเดียวกับ พงศ์ (2546: 41) ที่กล่าวถึง ทัศนคติและความพึงพอใจใน

การทำงานว่า ถ้าคนทำงานมีทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำก็จะสะท้อนให้เห็นถึงความพึงพอใจในการทำงานและชีวิตการทำงานของคนเหล่านั้น ซึ่งส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพและความผูกพันต่อองค์กรเป็นอย่างมาก ซึ่งจากการวิจัยของ ปีทมา (2545) พบว่า ทัศนคติต่องานบริการของพนักงานบริษัท ซีพีเซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร เช่นเดียวกับ ทัศนีย์ (2544) ที่ศึกษาพบว่า ทัศนคติของพนักงานบริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร โทรคมนาคม บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 9002 ดังนั้นผู้ที่ปฏิบัติงาน ตลอดจนหัวหน้างานถึงผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างทัศนคติให้กับตนเองและกับผู้ได้บังคับบัญชา หรือลูกน้องอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่องานมีความสัมพันธ์กับสุขภาพทางจิต และสุขภาพทางกายของบุคคล อัตราการเกิดอุบัติเหตุอาจสูงขึ้น ผลผลิตตกต่ำ เกิดการขาดงานสูง และมีการลาออก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา (2542) ที่พบว่า พยาบาลวิชาชีพเขตกรุงเทพมหานคร ถึงร้อยละ 75 มีความตั้งใจที่จะลาออกภายใน 5 ปี เพื่อเปลี่ยนอาชีพ โดยปัจจัยประการหนึ่งที่มีผลต่อโอกาสในการสูญเสียกำลังคนนี้ได้แก่ ทัศนคติต่อวิชาชีพ กล่าวคือ สาเหตุสำคัญส่วนใหญ่ที่ทำให้พยาบาลตั้งใจลาออกมาจากความเบื่อหน่ายในวิชาชีพพยาบาล ซึ่ง สมยศ (2533: 230-231) ได้เสนอว่า องค์กรต่าง ๆ ควรมีการสำรวจทัศนคติที่มีต่องานอาชีพของผู้ปฏิบัติงานเพื่อช่วยในการค้นหาปัญหาในอนาคตขององค์กร ค้นหาสาเหตุของการลาออกจางานและการขาดงาน ประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคณงาน และกระตุ้นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาให้ดีขึ้น

ทัศนคติต่องานนั้น จะมีผลต่อระดับการทำงานของบุคคล ซึ่ง สิริอร (2544: 199-200) มีแนวคิดว่าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ และความเชื่อของบุคคลที่มีต่องาน ซึ่งเป็นไปตามการรับรู้และประสบการณ์ของบุคคลที่อาจตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ก็ได้ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจในงาน และแนวโน้มของการเกิดพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความรู้ ความเชื่อ และความรู้สึกเหล่านั้น

การศึกษาทัศนคติ

การศึกษาทัศนคตินั้นสามารถทำได้หลายวิธี (ล้วน และ อังคณา, 2543: 55-56) สรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาโดยวิธีการอธิบายหรือพรรณนา โดยใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์ แล้วอธิบายข้อเท็จจริงที่ได้พบเห็น

1.1 การสังเกตพฤติกรรม (Observation) เป็นการใช้ประสาทสัมผัสโดยเฉพาะตาและหู ในการบันทึกจดจำพฤติกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมาย แล้วจดลงในแบบบันทึกที่มีลักษณะเป็น แบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) หรือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการสังเกตต้อง สอดคล้องตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด (ณัฐภรณ์, 2546: 200) ซึ่งการสังเกตจะมีประสิทธิผลได้ ขึ้นอยู่กับทักษะของผู้สังเกตและแบบบันทึกพฤติกรรมต้องมีการให้รายละเอียดของสิ่งที่สังเกตอย่าง ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีประเด็นการสังเกตที่ครอบคลุมพฤติกรรมที่จะปรากฏ (Ward, 1999: 274)

1.2 การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยผู้สัมภาษณ์มีโอกาสสนทนากับผู้ให้ข้อมูลโดยตรงและมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนทั้งสองฝ่าย การสัมภาษณ์จะทำให้ได้ความรู้ และ ความจริงเกี่ยวกับพฤติกรรม คุณลักษณะ ทักษะ บุคลิกภาพ อุปนิสัย ปฏิภาณไหวพริบ นับว่าเป็น วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างละเอียด ในส่วนของการสัมภาษณ์สามารถใช้แบบสัมภาษณ์ที่ สร้างขึ้นเป็นแบบในการถาม (Structured Interview) หรืออาจกำหนดเพียงหัวข้อกว้าง ๆ ซึ่ง ผู้สัมภาษณ์จะมีอิสระในการตั้งคำถามเองในแต่ละหัวข้อให้มีความเหมาะสม (Unstructured Interview) (พิชิต, 2545: 75)

2. ศึกษาโดยวิธีการวัด (Measurement) ที่ได้มีการพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือ ซึ่งวิธีการวัด หรือมาตรวัดแบบมาตรฐานที่นิยมใช้มีอยู่ 3 ชนิด (พวงรัตน์, 2543: 106-109) คือ

2.1 The Thurstone Method มาตรวัดทัศนคติตามวิธีของ Thurstone จะกำหนดช่วง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็น 11 ช่วง จากน้อยที่สุด จนถึงมากที่สุด แต่ละช่วงมี ระยะห่างเท่า ๆ กัน จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า The Method of Equal-Appearing Intervals ข้อความที่ บรรจุลงในมาตรวัดจะต้องนำไปให้ผู้ตัดสิน (Judge) พิจารณาว่าควรอยู่ในตำแหน่งใดของมาตรวัด และแต่ละข้อความก็ต้องหาค่าประจำข้อความ คือค่า Scale Value (S) โดยหาในรูปของมัธยฐาน (Median) และหาค่า Quartile Deviation (Q) จำนวนข้อความที่ประกอบเป็นมาตรวัดทัศนคติตาม วิธีของ Thurstone จะมีประมาณ 20 ข้อความ หรือมากกว่าเล็กน้อย

2.2 The Likert Technique มาตรวัดทัศนคติตามวิธีของ Likert จะแบ่งช่วงความรู้สึก ของบุคคลเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่บรรจุลงในมาตรวัดประกอบด้วยข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทางบวก และในทางลบ ซึ่งมีจำนวนพอ ๆ กัน ข้อความเหล่านี้จะมีประมาณ 18-20 ข้อความ การกำหนดน้ำหนักคะแนนการตอบแต่ละตัวเลือก จะกระทำภายหลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลมาแล้ว

2.3 วิธีวัดทัศนคติโดยใช้ความหมายทางภาษา (Semantic Differential Scale) ผู้คิด คือ Osgood สเกลแบบนี้ใช้คำคุณศัพท์มาอธิบายความหมายของสิ่งเร้า โดยมีคุณศัพท์ตรงข้ามกันเป็นขั้วของมาตรวัด Osgood ใช้สิ่งเร้านี้ว่า Concept คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของสิ่งเร้านี้สามารถอธิบายได้ 3 รูปแบบ คือ

2.3.1 องค์ประกอบด้านประเมินค่า (Evaluative Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกด้านคุณค่า คำคุณศัพท์ที่ใช้ เช่น ดี-ชั่ว จริง-เท็จ ฉลาด-โง่ เป็นต้น

2.3.2 องค์ประกอบด้านศักยภาพ (Potential Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงกำลัง อำนาจ เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ หนัก-เบา หนา-บาง เป็นต้น

2.3.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรม (Activity Factor) เป็นคุณศัพท์ที่แสดงถึงลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ช้า-เร็ว เฉื่อยชา-กระตือรือร้น เป็นต้น

3. ศึกษาโดยการโหวตเสียง (Polling) ส่วนใหญ่จะใช้เพื่อแสวงหาความคิดเห็นหรือทัศนคติของประชาชน เพื่อดูว่า ประชาชนมีความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร เช่น การเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยม เป็นต้น (สุชา, 2540: 244)

4. ศึกษาโดยวิธีทางทฤษฎี (Theories) โดยการนำทฤษฎีมาเป็นฐานในการอธิบายธรรมชาติพื้นฐานของทัศนคติ ซึ่งต้องผ่านวิธีการทดลองเพื่อแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องของทฤษฎีนั้น ๆ

5. ศึกษาโดยวิธีการทดลอง (Experiments) เป็นการจัดการกระทำกับสถานการณ์หนึ่ง มีการควบคุมตัวแปร และทดสอบสมมติฐาน โดยเนื้อหาที่ทำการทดลองมักเน้นความสำคัญของทัศนคติต่อสังคม

นอกจากนี้ ฌ็องกูร์ฌ (2546: 199-201) ได้เสนอการศึกษาทัศนคติเพิ่มเติมอีก 2 วิธี คือ การรายงานตนเอง (Self-Report) ซึ่งวิธีการศึกษาแบบนี้จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึกหรือทัศนคติได้อย่างถูกต้อง ซึ่ง Popham (1995: 186) กล่าวว่า วิธีนี้สามารถนำไปใช้ได้ โดยการสร้างสถานการณ์หรือข้อความมาเร้าให้ผู้ทดสอบแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่ได้สัมผัส และเทคนิคการจินตนาการ (Projective Technique) เป็นการใช้สิ่งเร้าไปกระตุ้นให้ผู้ทดสอบแสดง

พฤติกรรมหรือความคิดจินตนาการของตนออกมา เช่น การสร้างความคิด บรรยายความรู้สึกจากภาพ เป็นต้น ซึ่งทำให้พอรู้ว่าผู้นั้นมีความรู้สึกอย่างไรต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่า มีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ซึ่งมีความสำคัญและสอดคล้องกับการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดังนี้

ชั้นปีการศึกษา Newcomb (1962: 123) กล่าวว่า ปทัสถานของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกของสถาบันการศึกษาอาจเปลี่ยนไปตามชั้นปีการศึกษา และอาจมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ ดังการศึกษาของ ธิดารัตน์ (2542) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ ที่พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม เช่นเดียวกับ เบญจมาภรณ์ (2543) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีเจตคติต่อวิชาชีพครูต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ ความเข้าใจในระดับที่มากต่อวิชาใดวิชาหนึ่ง อาจสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ และการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น โดยมีนักวิจัยได้ทำการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู คือ นรินทร์ (2543) ที่ศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา และ วัลลภิกา (2539) ที่ศึกษากับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งทั้งสองพบว่า นักเรียนและนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีเจตคติต่ออาชีพครูต่างกัน โดยนักเรียนและนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูสูงกว่านักเรียนและนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า

ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งต่อตนเองและกับผู้อื่น ซึ่ง ประเทืองทิพย์ (2531) ศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของบิดา มีความสัมพันธ์กับเจตคติที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์คหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เช่นเดียวกับ ศิริธร (2529) ที่พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดา สามารถร่วมกันทำนายทัศนคติ

ต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะเกษตร คหกรรมศาสตร์ วิศวกรรมเทคโนโลยี และศิลปกรรม ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้

อาชีพของบิดามารดา ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โดยลูกอาจเลือกอาชีพตามอาชีพของพ่อแม่ (กองวิชาการและแผนงาน, 2545: 12) ทั้งนี้มีงานวิจัยที่สนับสนุนประเด็นของอาชีพบิดามารดา คือ จากการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร โดย วิเนตรา (2539) พบว่า การที่นักศึกษามีภูมิหลังอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลต่างกันด้วย และอัมพรศรี (2534) ที่มีผลการศึกษาล้ำกันว่าอาชีพผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนสาขาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดยโสธร

รายได้ของครอบครัว กองวิชาการและแผนงาน (2545: 12) เห็นว่าสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจะมีอิทธิพลกับการเลือกอาชีพของบุตร โดยบุตรมักจะมีคามคาดหวังให้ตนเองประกอบอาชีพเหมือนกับบิดาหรือมารดา ซึ่งรายได้ของครอบครัวเป็นตัวประกอบสำคัญในคามคาดหวังนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชวลี (2546) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อวิชาชีพด้านค่านิยมของสังคม และด้านการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา เป็นสิ่งเร้า สิ่งจูงใจ หรือแรงกระตุ้น ที่ทำให้บุคคลรับรู้ และแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (สุพรรณิ, 2543: 22) และจากการศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาพบว่า มีอิทธิพลต่อทัศนคติทั้งในด้านการเรียนและวิชาชีพ ดังที่ วัลนิภา (2539) ได้ศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่เข้าศึกษาเนื่องจากความมุ่งหวังในการศึกษาและอาชีพ พบว่า มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มที่เข้าศึกษาเพราะเหตุผลส่วนตัว และเพราะได้รับการสนับสนุนจากบุคคลอื่น

การรับข้อมูลข่าวสาร ส่งผลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าวของ สุชาดา (2542) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ กับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และ เสรี (2546) ที่พบว่า ความถี่ใน

การรับข้อมูลข่าวสารต่อสัปดาห์และการนำเสนอเนื้อหาข่าว ภาพข่าวเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อแนวคิด และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

ประสบการณ์ทำงาน มีส่วนเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจและทัศนคติในการทำงาน (วิชัย, 2535: 114) ดังที่ สุทธิพร (2539) และ ภัทรภรณ์ (2546) พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานของพยาบาลมีความสัมพันธ์และเป็นตัวแปรในการทำนายทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลได้ นอกจากนี้ สุเมธ (2547) ยังพบว่า ผู้บริหารหน่วยงานชายในธุรกิจประกันชีวิต ที่มีอายุงานอยู่ระหว่าง 1-11 ปี มีทัศนคติต่องานอยู่ในระดับสูง และผู้บริหารที่มีอายุงานต่างกันจะมีผลการปฏิบัติงานต่างกันด้วย

ลักษณะงาน สามารถแสดงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะหรือวิธีการทำงาน ซึ่งถ้าบุคคลชอบจะเกิดความพอใจและมีทัศนคติที่ดีต่องานนั้น (วิชัย, 2535: 114) ซึ่งผลการวิจัยของ สกฤรัตน์ (2546) พบว่า ลักษณะงาน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในอาชีพรับราชการของพนักงานเทศบาลนครราชสีมา

รายได้ มีส่วนในการสร้างความพึงพอใจในการทำงานของบุคคล ส่งผลต่อการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนปฏิบัติอยู่ โดย พร้อมพรรณ (2541) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรและความผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านรายได้ของพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรและความผูกพันต่อวิชาชีพ

จากงานวิจัยข้างต้นเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ชั้นปีการศึกษา ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา รายได้ของครอบครัว มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา การรับข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ทำงาน ลักษณะงาน และรายได้ ทำให้ผู้วิจัยมีความคิดว่าลักษณะดังกล่าวที่แตกต่างกัน จะมีผลทำให้ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตแตกต่างกัน

วิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ปรัชญาคหกรรมศาสตร์

ปรัชญา คือ สิ่งที่เป็นนามธรรม เป็นการศึกษาความเป็นจริง และประสบการณ์ ช่วยในการแสวงหาความรู้ (เสาวพร, 2538: 15) และเป็นหัวใจสำคัญที่มนุษย์ยึดถือ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย นักวิชาชีพใช้ปรัชญาเป็นตัวช่วยแนะแนวทางในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องกำหนดมาตรฐาน และแนวทางสำหรับคนในการพิจารณาถึงความปรารถนาของบุคคล และความถูกต้องของสิ่งต่าง ๆ คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพหนึ่งที่ต้องมีปรัชญาเป็นของตนเองเพื่อให้บุคคลในสาขาวิชาชีพได้ยึดเป็นหลักในการประกอบวิชาชีพให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นปรัชญาคหกรรมศาสตร์ จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงความหมายและพันธกิจของคหกรรมศาสตร์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างแท้จริง (นนทลี, 2545: 11)

ปรัชญาของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์จะสะท้อนความคิดความเชื่อของนักคหกรรมศาสตร์ที่บอกให้รู้ว่าคหกรรมศาสตร์สอนความจริงอะไร และมีคุณค่าอย่างไร (อุไร, 2544: 3 อ้างถึง Byrd, 1990: 43) ซึ่งสมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งสหรัฐอเมริกา (The American Home Economics Association) (Parker, 1983: 14) ได้กำหนดปรัชญา และจุดมุ่งหมายของคหกรรมศาสตร์ว่า คหกรรมศาสตร์เป็นสาขาที่ให้ความรู้ และการบริการขั้นต้นเกี่ยวกับความมั่นคงของชีวิตครอบครัว เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบุคคลในเรื่องของการดำเนินชีวิต และการปรับปรุงสินค้าและบริการที่ครอบครัวนำมาใช้ เช่นเดียวกับ Blankenship (1979: 2) ที่กล่าวถึงปรัชญาคหกรรมศาสตร์ว่าเป็นศาสตร์ที่สามารถช่วยให้บุคคลและครอบครัวปรับปรุงวิธีการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ดำเนินการวิจัยเพื่อการค้นพบถึงความต้องการของบุคคล และครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหมายถึงเกิดความพึงพอใจในสิ่งที่ต้องการ และช่วยสนับสนุนและปรับสภาพแวดล้อมในชุมชน ประเทศ และโลก เพื่อให้ความเป็นอยู่ของครอบครัวเป็นไปในทางที่ดี

จะเห็นได้ว่า คหกรรมศาสตร์นั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญของสังคม มีประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมในการใช้ทรัพยากรได้อย่างเกิดประสิทธิภาพเพื่อตนเอง ครอบครัว และเพื่ออาชีพ รวมทั้งช่วยในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่มีผลกระทบต่อครอบครัว อันนำไปสู่ปัญหาสังคม ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว และสังคมให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขร่วมกับสิ่งแวดล้อม (มณี, 2540: 2; อมรรัตน์, 2540: 9 และ นนนทลี, 2545: 12)

ความหมายของคหกรรมศาสตร์

การเข้าใจถึงความหมายของคหกรรมศาสตร์เป็นสิ่งต้องกระทำเป็นอันดับแรกเพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งจะมีผลต่อการบรรลุถึงปรัชญาและพันธกิจของคหกรรมศาสตร์ เกิดความเหมาะสม และสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ความหมายของคหกรรมศาสตร์ไว้คล้ายคลึงกัน เช่น ประเชิญ (2537: 67) ประหยัด (2538: 4-5) ธนิตา (2539: 9) และ พรทิพย์ (2542: 10) ให้ความหมายว่า คหกรรมศาสตร์ คือ การใช้ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม ต้องอาศัยการเรียนรู้ การฝึกฝนปฏิบัติทั้งในเรื่อง ศิลปและวิทยาศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมได้อย่างมีคุณภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับสมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย ที่ได้ให้คำจำกัดความของคหกรรมศาสตร์ว่า คหกรรมศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทาง วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยมุ่งพัฒนาครอบครัวด้วยการจัดการทรัพยากร บุคคล วัสดุและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตด้วยความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและสังคม (จิตตินันท์, 2547: 8)

จากความหมายดังกล่าวสังเกตได้ว่า ความหมายของคหกรรมศาสตร์นั้น ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญ 3 ประการ กล่าวคือ ประการแรก จะกล่าวถึงทรัพยากรต่าง ๆ ที่สำคัญต่อมนุษย์และครอบครัว อาทิ อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย การเงินหรือเศรษฐกิจในครอบครัว การดูแลครอบครัวและสมาชิกในครอบครัวทุกเพศทุกวัย เป็นต้น (ประเชิญ, 2537: 67) ซึ่งคหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่นำด้วยการใช้ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ประการที่สอง กล่าวถึงศาสตร์หรือความรู้ที่นำไปใช้ปฏิบัติ ซึ่งคหกรรมศาสตร์นั้นมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงหรือมีการบูรณาการศาสตร์หลายสาขาทั้งวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ เช่น ในเรื่องของการดูแลเด็กระดับปฐมวัย ซึ่ง อุไร (2544ก: 13) กล่าวว่า เป็นวัยที่ต้องส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางร่างกาย IQ (Intelligence Quotient) EQ (Emotional Quotient) และ MQ (Moral Quotient) จำเป็นต้องใช้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ทางจิตวิทยาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านสติปัญญา และอารมณ์ ความรู้ทางโภชนาการเพื่อให้เด็กมีภาวะทางโภชนาการที่สมบูรณ์เอื้อต่อการเรียนรู้ ความรู้ทางศิลปะที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้งทางกาย จิตใจและสมาธิ ความรู้ทางสังคมในแง่ที่จะปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้กับเด็ก เป็นต้น และประการสุดท้าย จะมองเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายของคหกรรมศาสตร์ นั่นคือ มนุษย์ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของ

ครอบครัว และครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่มีความสำคัญมากที่สุดของสังคม ดังนั้นคหกรรมศาสตร์จึงมุ่งจัดการและพัฒนาที่ตัวบุคคลและครอบครัวให้มีคุณภาพ และในท้ายสุดจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

พันธกิจคหกรรมศาสตร์

คหกรรมศาสตร์เป็นวิทยาการที่มุ่งสร้างครอบครัวให้เป็นหน่วยผลิตและหน่วยบริโภคที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล และความสำเร็จส่วนบุคคลนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในระดับครอบครัว ชุมชน ประเทศ และโลกในที่สุด (อุไร, 2544ก: 5) แต่จากสภาพการณ์ที่ผ่านมา พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายซึ่งมีผลต่อมนุษย์ ครอบครัว ชุมชน และสังคม ซึ่งในการประชุมวิชาการทางคหกรรมศาสตร์ ระดับ โลก ครั้งที่ 18 ที่จัดขึ้นที่ประเทศไทย (International Federation for Home Economics XVIIIth World Congress) โดย Sook He Kim (1996: 6) ได้กล่าวสรุปถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หลายด้าน คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านลักษณะและการกระจายตัวของประชากร โครงสร้างทางอุตสาหกรรม ภาวะเศรษฐกิจของชาติและของครอบครัว โครงสร้างครอบครัว และการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับค่านิยม ถึงแม้ว่าการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะเป็นไปในทิศทางที่ดี หรือก่อให้เกิดผลเสียก็ตาม ล้วนทำให้นักคหกรรมศาสตร์ได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย ซึ่งถ้าเป็นไปในแนวทางที่ดี นักคหกรรมศาสตร์ก็มีหน้าที่รักษา ดูแลให้ดีขึ้น รวมทั้งพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ส่วนในแนวทางที่ไม่ดีนั้น นักคหกรรมศาสตร์จำเป็นต้องหาทางปรับปรุง และแก้ไขต่อไปให้สำเร็จผล

วิชาชีพคหกรรมศาสตร์

วิชาชีพ (Profession) คือ การประกอบอาชีพเต็มเวลา โดยผู้ประกอบวิชาชีพอุทิศเวลาให้แก่อาชีพนั้น ๆ โดยเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความสามารถ มีการเตรียมการอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ความสามารถในการกระทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสังคม ลักษณะงานจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ และฝึกฝนอย่างจำเพาะเจาะจง มีวิทยาการในสาขาเฉพาะของตนซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาอันพอสมควร เป็นแขนงวิชาที่สามารถให้สมาชิกยึดเหนี่ยวได้ มีการเผยแพร่วิชาการของวิชาชีพ สามารถพัฒนาหรือศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้ และการดำเนินงานวิชาชีพจะต้องควบคู่กับการมีจรรยาในวิชาชีพนั้น ๆ ด้วย (วริยา, 2541; วัชรีย์, 2544: 33 และSilcock, 1972: 31)

จากลักษณะของวิชาชีพดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่าคหกรรมศาสตร์มิได้เป็นเพียงวิชาการแขนงหนึ่งเท่านั้น หากแต่เป็นวิชาชีพ เพราะคหกรรมศาสตร์เป็นสาขาที่มีหลักการและทฤษฎี ซึ่งความรู้ทางทฤษฎีจะต้องสัมพันธ์กับการปฏิบัติโดยนำหลักการ และทฤษฎีต่าง ๆ จากหลากหลายสาขาความรู้ที่ถูกนำมาผนวกเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ โดยการจัดการ และการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการปฏิบัติ มาใช้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อผลสำเร็จที่มีคุณค่าตามจุดมุ่งหมาย และเป้าหมายของสังคม จะเห็นได้ว่าคหกรรมศาสตร์ช่วยกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางของสังคม และมีส่วนช่วยรับผิดชอบต่อความต้องการของสังคม หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นศาสตร์ที่สร้างสรรค์วิจรรย์ญาณ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่มีคุณค่าของวิชาชีพ (นนทลี, 2545: 19)

สอดคล้องกับ อุไร (2544ก: 5) ที่กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพเพราะมีลักษณะเด่นตรงที่เป็นการศึกษาค้นคว้าเฉพาะทางเพื่อให้เกิดความชำนาญ มีการสั่งสมความรู้เพิ่มขึ้นตามกาลเวลา ซึ่งหมายความว่า นักคหกรรมศาสตร์จะหยุดนิ่งไม่ได้ แต่ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อกระแสของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้ จิตตินันท์ (2547: 15) ยังเสริมว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านคหกรรมศาสตร์ต้องรู้จักพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความแข็งแกร่งด้านวิชาการ รู้จักการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ สามารถคิด วิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ วางแผนและดำเนินการแก้ปัญหาได้ และที่สำคัญ ต้องเป็นนักพัฒนาที่ชาญฉลาด โดยประโยชน์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์นี้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของบุคคลได้ ช่วยในด้านเศรษฐกิจครอบครัว เพราะทำให้บุคคลใช้เป็นอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว ช่วยรักษาทรัพยากรของครอบครัวและชุมชน ก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนช่วยรักษาและสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติไว้

บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเด่นในการประยุกต์ความรู้ของศาสตร์หลายสาขามาผสมผสานให้เกิดประโยชน์ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาคนและครอบครัว และจากพื้นฐานของปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริฯ ทำให้วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีบทบาทในด้านต่าง ๆ (จิตตินันท์, 2547: 10-11) ดังนี้

1. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาคุณภาพประชากร โดยที่วิชาการทางคหกรรมศาสตร์มุ่งเน้นการจัดการและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคล ภายใต้ปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และสุขภาพอนามัย

2. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว เริ่มจากการจัดการบ้านเรือนให้น่าอยู่ จัดการความสัมพันธ์อันดีต่อกันของสมาชิกในบ้าน ตลอดจนจัดการทรัพยากรและเศรษฐกิจของครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน/สังคม โดยเฉพาะชุมชนชนบท เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนรวมของชุมชน พัฒนาลังคมในชุมชน ครอบคลุมถึงการพัฒนาลังแวดล้อมและอนุรักษ์ธรรมชาติ

4. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งคหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สะท้อนเอกลักษณ์และภูมิปัญญาไทยจากงานศิลปประดิษฐ์หรืองานฝีมือประเภทต่าง ๆ สามารถใช้เป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพในลักษณะของธุรกิจขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งอาจขยายไปสู่ขนาดที่ใหญ่ขึ้นเป็นอุตสาหกรรมระดับชาติต่อไป

งานอาชีพคหกรรมศาสตร์

งานอาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นงานที่ตอบสนองความต้องการของครอบครัว และผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานภาพของชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน จึงเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้าง และพบได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้จำแนกงานอาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นกลุ่มต่าง ๆ (มูธา, 2536: 28-30; ประเชิญ, 2537: 185-202 และ อุไร, 2544ก: 75-79) สามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มอาชีพทางการศึกษาและวิจัย

ผู้ที่ศึกษาวิชาทางคหกรรมศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพทางการศึกษา เช่น ครู เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา โดยอาจเป็นครูในแขนงวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป หรือเป็นครูแยกย่อยเฉพาะสาขา เช่น อาหารและโภชนาการ เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย เป็นต้น ซึ่งอาชีพดังกล่าวจะเป็นกำลังสำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรทางคหกรรมศาสตร์ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และในปัจจุบันงานวิจัยมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งผลงานวิจัยทางคหกรรมศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาลังคมในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น การค้นคว้าผลิตภัณฑ์ ความเกี่ยวพันระหว่างครอบครัวและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

กลุ่มอาชีพทางการสื่อสาร

นักทฤษฎีสามารถประกอบอาชีพเกี่ยวกับสื่อสารมวลชนในหน่วยงาน สื่อสารมวลชน หรือองค์กรอื่นที่มีขอบข่ายงานด้านการสื่อสาร โดยนักทฤษฎีสามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับการทำสื่อทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ และการเขียนเอกสารทางทฤษฎี เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ทางทฤษฎีสู่ผู้บริโภค ด้วยการเขียนเรื่องลงวารสารวิชาการ นิตยสาร จัดรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

กลุ่มอาชีพธุรกิจทฤษฎี

นักทฤษฎีสามารถทำหน้าที่ต่าง ๆ ในงานธุรกิจได้ทั้งในเรื่องการบริหาร การตลาด การซื้อและการขาย การจัดการและบริการ การสื่อสาร และการสนับสนุนงานธุรกิจ ซึ่งนอกจากทำงานในหน่วยงานธุรกิจหรือเป็นลูกจ้าง นักทฤษฎียังสามารถเป็นเจ้าของธุรกิจได้เอง หรือที่เรียกว่า การประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันธุรกิจทางทฤษฎีได้มีการเติบโตขึ้น โดยเฉพาะงานด้านอาหาร เสื้อผ้า และศิลปหัตถกรรม ที่ได้รับความสนใจทั้งบุคคลในประเทศและต่างประเทศ

กลุ่มอาชีพบริการ

งานบริการเป็นงานที่ต้องอาศัยความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เน้นหลักมนุษยธรรมมากกว่าการแสวงหาผลประโยชน์ จัดเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำประโยชน์แก่สังคม เช่น งานให้คำปรึกษาและแนะแนว งานพัฒนาการมนุษย์ หรืองานสังคมสงเคราะห์ โดยอาจอยู่ในหน่วยงานที่ให้บริการแก่ประชาชน เช่น โรงพยาบาล องค์กรเอกชน หรือสถานสงเคราะห์ ซึ่งนักทฤษฎีสามารถประกอบอาชีพเหล่านี้ได้

กลุ่มอาชีพนักวางแผนและนักปกครอง

นักวิชาทฤษฎีสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการทำงานด้านการวางแผนงานปกครอง และการพัฒนา ได้ทั้งในระดับชุมชน จังหวัด หรือระดับประเทศ ในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น

หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ศึกษา

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร คือ กลุ่มเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนและประสบการณ์ที่ได้มีการจัดเตรียมและวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ อัตราเวลาเรียน กิจกรรม ประสบการณ์ และการประเมินผลการเรียน ที่สอดคล้องสัมพันธ์กันเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะ พัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีในการอยู่ร่วมกัน มีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เสมือนเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางการสอนในชั้นเรียน ภายใต้การแนะนำของครูในโรงเรียนและสถาบันศึกษา (Good, 1973: 157; Armstrong, 2003: 4 และ Posner, 2004: 6)

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา มีความสำคัญทั้งต่อการศึกษารวม หรือการศึกษาของคนในประเทศ และต่อการเรียนการสอนในการชี้ให้เห็นแนวทางจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนเพื่อไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง (চারنگ, 2542: 9-11) ซึ่งจุดหมายปลายทางหรือจุดหมายของการศึกษานั้นต้องเป็นไปตามวัฒนธรรมและความต้องการของสังคม โดยการจัดกระทำหลักสูตรจะต้องให้ความรู้แก่ผู้เรียนมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนมีทักษะและเห็นคุณค่าของวิทยาการต่าง ๆ ที่ได้รับจากสถานศึกษาว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคม (บรรพต, 2544: 38)

หลักสูตรอุดมศึกษา

ประหยัด (2539: 16) กล่าวว่า ความสำเร็จด้านการศึกษาของผู้เรียนขึ้นอยู่กับหลักสูตร เป็นประการสำคัญ เพราะหลักสูตรจะกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร เพื่ออะไร ผู้ที่จะประสบความสำเร็จด้านการศึกษาก็ต้องเป็นผู้ที่เข้าใจหลักสูตรได้เป็นอย่างดี โดยหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาจะต้องครอบคลุมเนื้อหาวิชา รายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนควรศึกษาทำความเข้าใจ ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรอุดมศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

1. วิชาชีพ เป็นเนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติเป็นวิชาชีพได้

2. การศึกษาทั่วไป เป็นเนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิด และทัศนคติที่กว้าง มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม ที่จะเสริมวิชาชีพได้ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. วิชาเลือก เป็นเนื้อหาวิชาที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนแต่ละบุคคลได้เลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ที่ตนเองมีความสนใจ

การจัดการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภารกิจหลักของสถานศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ จัดการศึกษาให้สอดคล้องและตอบสนองต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อให้การศึกษาเกิดการพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในกระบวนการรับนักเรียนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการ และอาชีพ โดยผสมผสานความรู้ระดับสูงกับทักษะปฏิบัติ ด้วยการเปิดสอนวิชาต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา เป็นหนึ่งในสถานที่ซึ่งจัดการศึกษาตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการกลับมาศึกษาต่อ หรือปรับปรุงพัฒนาความรู้ เพื่อสนองความต้องการการเรียนรู้ในทุกด้านของชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539)

การจัดการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ในระดับปริญญาตรี ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งที่เปิดหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ โดยเน้นการเรียนการสอนทางวิชาการและการใช้ศาสตร์ทางคหกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งปัจจุบันหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แบ่งเป็น 2 หลักสูตรด้วยกัน คือ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) คณะเกษตร และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์- คหกรรมศาสตร์) คณะศึกษาศาสตร์

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์- คหกรรมศาสตร์) มีชื่อหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษว่า Bachelor of Arts (Home Economics Education) โดยหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูและบุคลากรทางคหกรรมศาสตร์ที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้และคุณธรรม สามารถนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปประกอบอาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม รวมทั้งสามารถพัฒนาตนเองในด้านวิชาการระดับสูงต่อไป (ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544: 6)

โครงสร้างและส่วนประกอบของหลักสูตรมีดังนี้

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมีทั้งสิ้น 134 หน่วยกิต ประกอบด้วย 3 หมวดวิชา ได้แก่

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 37 หน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษา
2. หมวดวิชาเฉพาะ 91 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาแกน 38 หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป และกลุ่มวิชาการศึกษิตตามสายวิชาเอก และวิชาเฉพาะ 53 หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาเฉพาะบังคับ และกลุ่มวิชาเฉพาะเลือก

โดยในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปผู้เรียนต้องผ่านประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ แบ่งเป็น การสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู 1 หน่วยกิต และการฝึกสอน 5 หน่วยกิต หรือตลอดหนึ่งภาคการศึกษา และกลุ่มวิชาการศึกษิตตามสายวิชาเอกผู้เรียนต้องผ่านการฝึกงานคหกรรมศาสตร์ เฉพาะด้าน ซึ่งเป็นการฝึกทักษะและเสริมประสบการณ์เฉพาะด้านทางคหกรรมศาสตร์ในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน จำนวน 2 หน่วยกิต และผ่านการฝึกงานคหกรรมศาสตร์ในชนบท ที่ต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ มีการวางแผนการทำงาน ดำเนินงานและประเมินผลอย่างมีระบบ เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกทักษะการแก้ปัญหา เฉพาะหน้า จำนวน 3 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

จากการสำรวจงานวิจัย พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรดังกล่าว ได้แก่ มุรธา (2536) ที่ได้ติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์- คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา 2530-2534 ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้จากหมวดวิชาแกน และวิชาเอกบังคับไปใช้ในระดับปานกลาง การฝึกงานและการฝึกสอนสามารถนำไปใช้ได้มาก เช่นเดียวกับ โสรัจจ์ (2544) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์- คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา 2523-2542 มีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านความเหมาะสมของเนื้อหา ด้านประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการ

เรียนการสอน พบว่า นำความรู้ในเนื้อหาวิชาหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ไปใช้ปฏิบัติงานในระดับมาก ส่วนเนื้อหาวิชาหมวดวิชาเฉพาะด้าน ไปใช้ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการผลิตครูตามโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสถาบันเครือข่ายร่วมผลิต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547) ดังนั้นในปีการศึกษา 2547 คณะศึกษาศาสตร์มีมติให้ชะลอหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์- คหกรรมศาสตร์) เพื่อทำการเปิดหลักสูตรใหม่ คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา (Bachelor of Education Program in Home Economics Education) ซึ่งเป็นหลักสูตร 5 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูคหกรรมศาสตร์ที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู สามารถนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปประกอบอาชีพครูให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม รวมทั้งสามารถพัฒนาตนเองในด้านวิชาการระดับสูงต่อไปได้ โดยมีโครงสร้างสูตร ดังนี้

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 167 หน่วยกิต ประกอบด้วย 3 หมวดวิชา ได้แก่

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษา
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 126 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาเฉพาะบังคับ 102 หน่วยกิต ได้แก่ วิชาชีพครูบังคับและวิชาเฉพาะสาขาบังคับ และวิชาเฉพาะเลือก 24 หน่วยกิต ได้แก่ วิชาเฉพาะสาขาเลือก

โดยในหมวดวิชาเฉพาะบังคับนี้ ไม่มีการฝึกงานคหกรรมศาสตร์เฉพาะด้าน และการฝึกงานคหกรรมศาสตร์ในชนบท แต่มีการเพิ่มวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษาหรืออาชีพครูแทน เช่น วิชาศึกษาศาสตร์พื้นฐาน จริยธรรมและจรรยาสำหรับครู การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการศึกษา หลักสูตรและการสอน หลักการแนะแนว กระบวนการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น (ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมติฐานการวิจัย คือ

นิสิตและบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีทัศนคติต่อวิชาชีพเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน

1. นิสิตและบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน

2. นิสิต สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาและมีการรับข้อมูลข่าวสารทางเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน

3. บัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีการรับข้อมูลข่าวสารทางเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพเกษตรศาสตร์แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย นิสิตสาขา คหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เข้ารับการศึกษานในปีการศึกษา 2545-2548 จำนวนทั้งสิ้น 110 คน และบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่สำเร็จ การศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 - 2547 จำนวนทั้งสิ้น 477 คน ซึ่งได้มาจากทำเนียบรายชื่อและ ที่อยู่ (พ.ศ. 2548) นิสิตเก่าสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มตัวอย่งนิสิต จำนวน 90 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนต่ำสุด ที่ยอมรับว่าเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรโดยพิจารณาจากตาราง Determining Sample Size From a Given Population ของ Krejcie และ Morgan (1970 อ้างถึงใน สุภาพ, 2546ข: 62) ซึ่งกำหนดไว้ 86 คน กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้มาจากการสุ่มประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ได้จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เข้ารับการศึกษานในปีการศึกษา 2545-2548

นิสิต	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปีการศึกษา 2545	34	27
ปีการศึกษา 2546	33	26
ปีการศึกษา 2547	23	19
ปีการศึกษา 2548	20	18
รวม	110	90

2. กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 - 2547 จำนวน 300 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนต่ำสุดที่เป็นที่ยอมรับว่าเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร โดยพิจารณาจากตาราง Determining Sample Size From a Given Population ของ Krejcie และ Morgan (1970 อ้างถึงใน สุภาพ, 2546: 62) ซึ่งกำหนดไว้ว่าจำนวนต่ำสุดที่เป็นตัวแทนได้ต้องไม่น้อยกว่า 214 คน และกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้มาจากการสุ่มประชากรด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ได้จำนวนบัณฑิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษา ดังนี้ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2523-2547

บัณฑิต	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปีการศึกษา 2523	15	9
ปีการศึกษา 2524	11	7
ปีการศึกษา 2525	10	6
ปีการศึกษา 2526	11	7
ปีการศึกษา 2527	10	6
ปีการศึกษา 2528	13	8
ปีการศึกษา 2529	8	5
ปีการศึกษา 2530	12	8
ปีการศึกษา 2531	17	11
ปีการศึกษา 2532	11	7
ปีการศึกษา 2533	6	4
ปีการศึกษา 2534	12	8
ปีการศึกษา 2535	7	4
ปีการศึกษา 2536	33	21
ปีการศึกษา 2537	25	16
ปีการศึกษา 2538	25	16
ปีการศึกษา 2539	26	16
ปีการศึกษา 2540	30	19
ปีการศึกษา 2541	30	19
ปีการศึกษา 2542	33	21
ปีการศึกษา 2543	29	18
ปีการศึกษา 2544	23	14
ปีการศึกษา 2545	28	18
ปีการศึกษา 2546	19	11
ปีการศึกษา 2547	33	21
รวม	477	300

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล มี 2 ลักษณะ คือ แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ ชั้นปีการศึกษา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา และแบบปลายเปิด (Open End) ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 มุ่งหาจุดสนใจในการเข้าศึกษา และการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และไม่เป็นจุดมุ่งใจ/ไม่เคยรับ และแบบปลายเปิด (Open End) ได้แก่ การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

ตอนที่ 3 ทักษะคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล มี 2 ลักษณะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) ได้แก่ ปีการศึกษาที่จบ คะแนนเฉลี่ยสะสม ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน และแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก และอาชีพรอง

ตอนที่ 2 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และไม่เคยรับ และแบบปลายเปิด

(Open End) ได้แก่ การเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

ตอนที่ 3 ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่น่าใจ ไม่นเห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาขั้นตอน และเนื้อหาการสร้างแบบสอบถามจาก ตำรา วารสาร เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัย รวมถึงสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยในส่วนของแบบสอบถามด้านทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์นั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของนนทลี (2545) มาปรับใช้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและมีความเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามแนวทางที่ได้ศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบเพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า (Face Validity) เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตคณะเกษตร ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน และบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach (สุภาพ, 2546ก: 77-81) ซึ่งแบบสอบถามฉบับนิติตตอนที่ 2 ได้แก่ มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา และการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.83 และ 0.80 ตามลำดับ และตอนที่ 3 ได้แก่ ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ได้

ค่าความเชื่อมั่น 0.92 และแบบสอบถามฉบับบัณฑิต ตอนที่ 2 ได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.70 และตอนที่ 3 ได้แก่ ทักษะคิดต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้นี้แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูง จึงได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตและบัณฑิตตามขั้นตอน ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลของนิสิต

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับนิสิต ไปแจกนิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรอรับกลับคืนในวันที่แจกแบบสอบถาม คือ วันพุธที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ใช้ได้ ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และใช้ได้มีจำนวน 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูลของบัณฑิต

1. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับบัณฑิต ทางไปรษณีย์ e-mail และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 300 ฉบับ โดยแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ และ e-mail นั้น ผู้วิจัยได้ส่งในวันพุธที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 โดยระบุให้ส่งกลับคืนภายใน 2 สัปดาห์ คือ ภายในวันพุธที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 37.3 ของแบบสอบถามทั้งหมด

2. ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ตอบหลังจากเลยกำหนดระยะเวลาแล้วโดยติดตามทางโทรศัพท์และไปรษณีย์บัตร โดยเริ่มติดตามและส่งไปรษณีย์บัตรในวันจันทร์ที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2548 และขอให้ส่งกลับคืนภายใน 2 สัปดาห์ คือ ภายในวันจันทร์ที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนเพิ่ม จำนวน 45 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 15 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

ทั้งหมด จึงได้ทำการศึกษาความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามก่อนและหลังกำหนด โดยทำการทดสอบเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคล คือ ปีการศึกษาที่จบระดับปริญญาตรี คณะนฤติยะสม ประสพการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน ทดสอบเปรียบเทียบการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ และทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยใช้ t-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบก่อน กับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบช้า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการเปรียบเทียบกลุ่มผู้ตอบก่อน (Early Respondent) กับกลุ่มผู้ตอบช้า (Late Respondent) นี้เกิดขึ้นจากการวิจัยที่พบว่า กลุ่มผู้ตอบช้าจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้ไม่ตอบ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอาจใช้กลุ่มผู้ตอบช้าเป็นตัวแทนของผู้ที่ไม่ตอบ เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มผู้ตอบช้ากับกลุ่มผู้ตอบก่อนว่ามีลักษณะต่างกันหรือไม่ในตัวแปรสำคัญของการวิจัยนั้น ซึ่งหากเปรียบเทียบแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ผู้วิจัยจึงอาจสรุปอ้างผลการวิจัยไปยังประชากรเป้าหมายได้อย่างมั่นใจ (ผ่องพรรณ และ สุภาพ, 2549ข: 149 อ้างถึง Miller และ Smith, 1983) การเปรียบเทียบผู้ตอบกับลักษณะสำคัญบางประการของประชากรที่มีอยู่ซึ่งในที่นี้ทำการเปรียบเทียบในด้านดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่าเมื่อเปรียบเทียบแล้วให้ผลว่าไม่แตกต่างกัน (ภาคผนวก ก) จึงแสดงว่าผู้ตอบน่าจะเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างน้อยตามลักษณะที่เปรียบเทียบนั้น ผลการวิจัยจึงนำไปใช้อ้างถึงประชากรได้ (ผ่องพรรณ และ สุภาพ, 2549ก: 149)

3. แบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมด 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 52.3 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง แต่หากพิจารณาจากจำนวนต่ำสุดที่เป็นตัวแทนของประชากร ซึ่งระบุไว้ว่าต้องมีอย่างน้อย 214 คน ดังนั้น จำนวนแบบสอบถามที่ได้คืนมา 157 ฉบับนี้ จึงคิดเป็นร้อยละ 73.4 ของตัวแทนประชากรกลุ่มนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบทุกฉบับ แล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิตและบัณฑิต นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย
2. ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งกำหนดคะแนนคำตอบของข้อความทางบวกและทางลบ ดังนี้

ความคิดเห็น	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบ จึงกำหนดเกณฑ์สำหรับเทียบเพื่อแปลความหมายของระดับค่าคะแนนเฉลี่ยโดยพิจารณาจาก Mid Point ซึ่ง ชูศรี (2546: 85) กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้แปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพไว้ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทัศนคติดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทัศนคติดีต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาชีพ
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายความว่า	ผู้ตอบมีทัศนคติไม่ดียิ่งต่อวิชาชีพ

3. มุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตและการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตนำมาแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ในการนำเสนอข้อมูลในส่วนมุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตและการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายคน เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งนำเสนอข้อมูลในรูปค่าความถี่ และค่าร้อยละ โดยกำหนดคะแนนคำตอบ สำหรับแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้

3 คะแนน	สำหรับคำตอบ มาก
2 คะแนน	สำหรับคำตอบ ปานกลาง
1 คะแนน	สำหรับคำตอบ น้อย
0 คะแนน	สำหรับคำตอบ ไม่เป็นมุมเหตุจูงใจ/ไม่เคยรับ

ในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบ จึงกำหนดเกณฑ์สำหรับเทียบ เพื่อแปลความหมายของระดับค่าคะแนนเฉลี่ยโดยพิจารณาจาก Mid Point โดยแปลความหมายของ ค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

2.50 – 3.00	หมายถึง	มาก
1.50 – 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
0.50 – 1.49	หมายถึง	น้อย
0 – 0.49	หมายถึง	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ/ไม่ยอมรับ

4. ทดสอบสมมติฐาน ในประเด็นต่าง ๆ มีวิธีการดังนี้

4.1 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยใช้สถิติ คือ t- test ซึ่งกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทั้งในส่วนของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามลักษณะส่วนบุคคล มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา และการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ โดยใช้สถิติ t- test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ซึ่งกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้มีการจัดกลุ่มตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลใหม่ เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต ได้แก่

อาชีพบิดา จัดกลุ่มใหม่ คือ

- กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน
- กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย อาชีพธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ
- กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย อาชีพเกษตรกรกรรม และรับจ้าง

อาชีพมารดา จัดกลุ่มใหม่ คือ

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย อาชีพธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ

กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย อาชีพเกษตรกรรม แม่บ้านและรับจ้าง

ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา จัดกลุ่มใหม่ คือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ บิดาและมารดาที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ บิดาและมารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า

ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต ได้แก่

ระดับการศึกษา จัดกลุ่มใหม่ คือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ บัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ บัณฑิตที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

อาชีพหลัก จัดกลุ่มใหม่ คือ

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย อาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ครูโรงเรียนเอกชน/ครูอัตราจ้าง

กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย อาชีพธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ

กลุ่มที่ 4 ประกอบด้วย ผู้ที่ไม่ได้ทำงาน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีสิ่งที่พิจารณา คือลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต ได้แก่ ชั้นปีการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต ได้แก่ ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ทำงาน อาชีพหลัก อาชีพรอง และรายได้ต่อเดือน มุ่งหาจุดสนใจในการเข้าศึกษาของนิสิตและการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต และทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต ซึ่งการเสนอผลงานวิจัยในบทนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 มุ่งหาจุดสนใจในการเข้าศึกษาของนิสิตและการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 4 การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิตและบัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 90 คน โดยมีลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งสามารถจำแนกได้ มีดังต่อไปนี้

ชั้นปีการศึกษา

นิสิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจำนวนใกล้เคียงกับนิสิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 คือ มีจำนวน 27 คน (30%) และ 26 คน (28.9%) ตามลำดับ รองลงมา คือ นิสิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับนิสิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 เช่นกัน คือ ร้อยละ 21.1 และร้อยละ 20 ตามลำดับ

คะแนนเฉลี่ยสะสม

นิสิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา เกือบครึ่งหนึ่ง (48.9%) มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.76 – 3.25 ส่วนนิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.75 และต่ำกว่า กับ นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.26 และมากกว่า มีสัดส่วนลดหลั่นกัน คือ ร้อยละ 31.1 และ 20 ตามลำดับ ทั้งนี้ คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตโดยเฉลี่ย คือ 2.98 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำสุด คือ 2.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุด คือ 3.81

อาชีพบิดา

นิสิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา เกือบสองในห้า (37.8%) มีบิดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ รองลงมา หนึ่งในสาม (33.3%) ประกอบอาชีพรับราชการ มีเพียงร้อยละ 6.7 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 5.6 รับจ้าง ที่เหลือบิดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับบิดาที่ทำงานในบริษัทเอกชน (3.3%) ทั้งนี้มีนิสิตที่ไม่ตอบอาชีพของบิดา จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10)

ตารางที่ 3 ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต

(n = 90)		
ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
<u>ชั้นปีการศึกษา</u>		
ชั้นปีที่ 1	18	20.0
ชั้นปีที่ 2	19	21.1
ชั้นปีที่ 3	26	28.9
ชั้นปีที่ 4	27	30.0
รวม	90	100.0
<u>คะแนนเฉลี่ยสะสม</u>		
2.75 และต่ำกว่า	28	31.1
2.76 – 3.25	14	48.9
3.26 และมากกว่า	18	20.0
รวม	90	100.0
$\bar{X} = 2.98$ Range = 2.00 – 3.81 Mode = 3.00		
<u>อาชีพบิดา</u>		
รับราชการ	30	33.3
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	3.3
พนักงานบริษัทเอกชน	3	3.3
ธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ	34	37.8
เกษตรกรรวม	6	6.7
รับจ้าง	5	5.6
ไม่ตอบ	9	10.0
รวม	90	100.0

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	(n = 90)	
ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
<u>อาชีพมารดา</u>		
รับราชการ	27	30.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	1.1
พนักงานบริษัทเอกชน	1	1.1
ธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ	37	41.1
เกษตรกร	5	5.6
แม่บ้าน	15	16.7
รับจ้าง	2	2.2
ไม่ตอบ	2	2.2
รวม	90	100.0
<u>ระดับการศึกษาของบิดา</u>		
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	48	53.4
ระดับปริญญาตรี	37	41.1
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4	4.4
ไม่ตอบ	1	1.1
รวม	90	100.0
<u>ระดับการศึกษาของมารดา</u>		
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	54	60.0
ระดับปริญญาตรี	32	35.6
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4	4.4
รวม	90	100.0
<u>รายได้ของครอบครัวต่อเดือน</u>		
20,000 บาทและต่ำกว่า	31	34.4
20,001 – 40,000 บาท	36	40.0
มากกว่า 40,000 บาท	23	25.6
รวม	90	100.0
$\bar{X} = 40,804.88$ บาท Range = 6,000 – 400,000 บาท		
Mode = 30,000 บาท		

ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 157 คน โดยมีลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งสามารถจำแนกได้ มีดังต่อไปนี้

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (36.9%) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีระหว่างปีการศึกษา 2533 – 2542 รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีระหว่างปีการศึกษา 2543 – 2547 และระหว่างปีการศึกษา 2523- 2532 คิดเป็นร้อยละ 33.8 และ 29.3 ตามลำดับ

คะแนนเฉลี่ยสะสม

บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา เกือบครึ่งหนึ่ง (49%) มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.76 – 3.25 รองลงมาในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.75 และต่ำกว่า และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.26 และมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 26.8 และ 24.2 ตามลำดับ ทั้งนี้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำสุด คือ 2.00 คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุด คือ 3.81 และคะแนนเฉลี่ยสะสมโดยเฉลี่ย คือ 3.01

ระดับการศึกษา

บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีถึงร้อยละ 72.6 ที่เหลือหนึ่งในสี่ (25.5%) สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท และมีเพียงเล็กน้อย (1.9%) ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

ประสบการณ์ทำงาน

บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตรศึกษา มากกว่าสองในห้า (43.9%) มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปี และต่ำกว่า รองลงมา เกือบหนึ่งในสี่ (23.6%) มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี โดยที่เหลือมีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 – 10 ปี และ 11 – 15 ปี คือ ร้อยละ 18.5 และ 12.7 ตามลำดับ ทั้งนี้มีบัณฑิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานเลย และบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานมากที่สุด คือ 25 ปี โดยประสบการณ์ทำงานเฉลี่ยของบัณฑิต คือ 8.9 ปี

อาชีพหลัก

บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตรศึกษา มีอาชีพหลักเป็นพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด (43.3%) รองลงมาเกินหนึ่งในห้าเล็กน้อย (22.4%) มีอาชีพรับราชการ และร้อยละ 15.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือมีอาชีพอิสระ ส่วนที่เหลือเป็นครูอัตราจ้างหรือครูโรงเรียนเอกชน (10.1%) เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ (1.3%) และไม่ได้ทำงาน อีกร้อยละ 6.3

อาชีพรอง

บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตรศึกษา ส่วนใหญ่ (85.4%) ไม่มีอาชีพรอง โดยมีเพียง 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีอาชีพรอง ได้แก่ ประกอบอาชีพค้าขาย 9 คน (5.7%) และมีอาชีพเกี่ยวกับงานวิชาการ เช่น วิทยากร นักวิจัย งานสอน คอลัมนิสต์ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1% ที่เหลือ 6 คน (3.8%) ไม่ระบุ

รายได้

บัณฑิตสาขาเกษตรศาสตรศึกษา เกือบสองในสาม (63.7%) มีรายได้ 20,000 บาท ต่อเดือนและต่ำกว่า รองลงมา เกือบหนึ่งในห้า (19.7%) มีรายได้ระหว่าง 20,001– 40,000 บาท ต่อเดือน และมีรายได้มากกว่า 40,000 บาทต่อเดือน อีกร้อยละ 16.6 โดยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิต คือ 34,740.17 บาท รายได้ต่ำสุดต่อเดือน คือ 6,800 บาท และรายได้สูงสุดต่อเดือน คือ 500,000 บาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต

(n = 157)		
ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปีการศึกษาที่สำเร็จระดับปริญญาตรี</u>		
ปีการศึกษา 2523 - 2532	46	29.3
ปีการศึกษา 2533 - 2542	58	36.9
ปีการศึกษา 2543 - 2547	53	33.8
รวม	157	100.0
<u>คะแนนเฉลี่ยสะสม</u>		
2.75 และต่ำกว่า	42	26.8
2.76 – 3.25	77	49.0
3.26 และมากกว่า	38	24.2
รวม	157	100.0
$\bar{X} = 3.01$ Range = 2.00 – 3.81 Mode = 2.75		
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ระดับปริญญาตรี	114	72.6
ระดับปริญญาโท	40	25.5
ระดับปริญญาเอก	3	1.9
รวม	157	100.0
<u>ประสบการณ์ทำงาน</u>		
5 ปีและต่ำกว่า	69	43.9
6 – 10 ปี	29	18.5
11 – 15 ปี	20	12.7
มากกว่า 15 ปี	37	23.6
ไม่ตอบ	2	1.3
รวม	157	100.0
$\bar{X} = 8.9$ ปี Range = 0 – 25 ปี Mode = 3 ปี		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

			(n = 157)
	ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
<u>อาชีพหลัก</u>			
	รับราชการ	35	22.4
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	1.3
	พนักงานบริษัทเอกชน	68	43.3
	ธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ	24	15.3
	ครู โรงเรียนเอกชน/ครูอัตราจ้าง	16	10.1
	ไม่ได้ทำงาน	10	6.3
	ไม่ตอบ	2	1.3
	รวม	157	100.0
<u>อาชีพรอง</u>			
	มี	23	14.6
	ค้าขาย	9	5.7
	งานวิชาการ	8	5.1
	ไม่ระบุ	6	3.8
	ไม่มี	134	85.4
	รวม	157	100.0
<u>รายได้ต่อเดือน</u>			
	20,000 บาทและต่ำกว่า	100	63.7
	20,001 – 40,000 บาท	31	19.7
	มากกว่า 40,000 บาท	26	16.6
	รวม	157	100.0
$\bar{X} = 34,740.17$ บาท Range = 6,800 – 500,000 บาท			
Mode = 10,000 บาท			

ตอนที่ 2 มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตและการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ ของนิสิตและบัณฑิต

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

การศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา
ด้านตนเอง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านวิชาชีพ และด้านสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านตนเอง

จากการศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตด้านตนเองพบว่า นิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่ง
มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาเนื่องจากเรียนง่ายและได้คะแนนดี มีความรักและสนใจ และเหมาะ
กับความสามารถหรืออุปนิสัยในระดับปานกลางทั้ง 3 รายการ (61.1%, 55.6% และ 51.1%
ตามลำดับ) ทั้งนี้ นิสิตมากกว่าหนึ่งในสาม ระบุว่า สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เหมาะกับความ
สามารถหรืออุปนิสัยของนิสิต และมีความรักและสนใจในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นมูลเหตุจูง
ใจในระดับมาก (35.6% และ 34.4% ตามลำดับ) ในขณะที่ นิสิตมากกว่าหนึ่งในห้า (21.1%) พิจารณา
ว่า สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เรียนง่ายและได้คะแนนดี เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับน้อย (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านตนเอง

(n = 90)

ลำดับที่	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา	ระดับมูลเหตุจูงใจ			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นเหตุจูงใจ
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1	เหมาะกับความสามารถหรืออุปนิสัย	32 (35.6)	46 (51.1)	12 (13.3)	-
2	รักและสนใจในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	31 (34.4)	50 (55.6)	7 (7.8)	2 (2.2)
3	เรียนง่าย และได้คะแนนดี	14 (15.6)	55 (61.1)	19 (21.1)	2 (2.2)

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องพบว่า นิสิตครึ่งหนึ่ง (50%) ระบุว่าความนิยมหรือประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับปานกลาง โดยนิสิตมากกว่าสองในห้า พิจารณาว่าต้องการนำความรู้ไปช่วยเหลือกิจการของครอบครัว และบิดามารดา แนะนำสนับสนุนเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับปานกลางเช่นกัน (45.6% และ 44.9% ตามลำดับ) ทั้งนี้ นิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่งระบุว่า การเรียนตามรุ่นพี่ที่โรงเรียน การเรียนตามเพื่อน ครู – อาจารย์แนะนำ และเรียนตามญาติพี่น้อง หรือญาติพี่น้องแนะนำ สนับสนุนไม่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ตนเข้าศึกษา (76.7%, 58.9 %, 53.3% และ 51.1% ตามลำดับ) นอกจากนี้ ยังพบว่า นิสิตมากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (26.7%) พิจารณาว่าการนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือกิจการของครอบครัวเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(n = 90)

ลำดับที่	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา	ระดับมูลเหตุจูงใจ			
		มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เป็นเหตุจูงใจ จำนวน (ร้อยละ)
1	ต้องการนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือ กิจการของครอบครัว	24 (26.7)	41 (45.6)	16 (17.8)	9 (10.0)
2	ความนิยมหรือประทับใจบุคคลที่ ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์	11 (12.2)	45 (50.0)	28 (31.1)	6 (6.7)
3	บิดา มารดา แนะนำและสนับสนุน	11 (12.4)	40 (44.9)	21 (23.6)	18 (19.1)
4	เรียนตามญาติพี่น้อง หรือญาติพี่น้อง แนะนำ สนับสนุน	5 (5.6)	11 (12.4)	27 (30.3)	47 (51.6)
5	ครู – อาจารย์แนะนำ	4 (4.4)	7 (7.8)	31 (34.4)	48 (53.3)
6	เรียนตามเพื่อน	-	6 (6.7)	31 (34.4)	53 (58.9)
7	เรียนตามรุ่นพี่ที่โรงเรียน	-	2 (2.2)	19 (21.1)	69 (76.7)

ด้านวิชาชีพ

จากการศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตด้านวิชาชีพ พบว่า นิสิตถึงร้อยละ 74.4 และร้อยละ 66.3 ระบุว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และเป็นอาชีพที่น่าสนใจ ประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก ส่วนประเด็นเป็นวิชาที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นวิชาที่ศึกษาต่อในระดับสูงได้ เป็นอาชีพที่กำลังได้รับความนิยมและได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล นิสิตพิจารณาว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับปานกลาง (62.2%, 54.4%, 50% และ 43.8% ตามลำดับ) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านวิชาชีพ

(n = 90)

ลำดับที่	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา	ระดับมูลเหตุจูงใจ			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นเหตุจูงใจ
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1	เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อการใช้ ชีวิตประจำวัน	67 (74.4)	22 (24.4)	1 (1.1)	-
2	เป็นอาชีพที่น่าสนใจ ประกอบได้ทั้ง อาชีพหลักและอาชีพรอง	59 (66.3)	23 (25.8)	6 (6.7)	2 (2.2)
3	เป็นวิชาที่สำคัญต่อการพัฒนา ประเทศ	14 (15.6)	56 (62.2)	16 (17.8)	4 (4.4)
4	เป็นวิชาที่ศึกษาต่อในระดับสูงได้	17 (18.9)	49 (54.4)	17 (18.9)	7 (7.8)
5	เป็นอาชีพที่กำลังได้รับความนิยม	12 (13.3)	45 (50.0)	27 (30.0)	6 (6.7)
6	เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุน จากรัฐบาล	8 (9.0)	39 (43.8)	35 (39.3)	8 (8.9)

ด้านสถานศึกษา

จากการศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตด้านสถานศึกษา นิสิตระบุว่า ความสะดวกในการเดินทางเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 28.9, 31.1 และ 26.7 ตามลำดับ และนิตครั้งหนึ่ง (50%) พิจารณาว่าความมีชื่อเสียงของคณะ หรือสถาบันเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับปานกลาง (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านสถานศึกษา

(n = 90)

ลำดับที่	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา	ระดับมูลเหตุจูงใจ			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นเหตุจูงใจ
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
1	ความสะดวกในการเดินทาง	26 (28.9)	28 (31.1)	24 (26.7)	12 (13.3)
2	ความมีชื่อเสียงของคณะ หรือสถาบัน	17 (18.9)	45 (50.0)	19 (21.1)	9 (10.0)

ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายคน เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยพิจารณาระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตจากผลรวมของคะแนนเฉลี่ยมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านตนเอง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านวิชาชีพ และด้านสถานศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมินระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับมาก (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.00) ระดับปานกลาง (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49) ระดับน้อย (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 0.50 – 1.49) และไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 0 – 0.49) ซึ่งผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิต (เป็นรายคน)

จากการศึกษาในภาพรวม พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ (71.1%) มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาโดยรวมในระดับปานกลาง ที่เหลืออีกร้อยละ 28.9 มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาโดยรวมในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านตนเอง เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับ

ปานกลางร้อยละ 67.8 ที่เหลืออีกร้อยละ 22.2 และ 10 เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับมาก และน้อย ตามลำดับ

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า มากกว่าสองในสามเล็กน้อยของนิสิต (67%) ระบุว่า เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับน้อย รองลงมา น้อยกว่าสองในห้าเล็กน้อย (18.2%) เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับปานกลาง ที่เหลือร้อยละ 14.8 พบว่า ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

ด้านวิชาชีพ พบว่า นิสิตมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (67.8%) ระบุว่า เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับปานกลาง ที่เหลือมีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 20 และ 12.2 ตามลำดับ

ด้านสถานศึกษา พบว่า นิสิตเกือบครึ่งหนึ่ง (47.8%) ระบุว่า เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับปานกลาง รองลงมา มากกว่าหนึ่งในสี่ (28.9%) เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับมาก และอีกร้อยละ 15.6 และ 7.8 เป็นมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับน้อย และไม่ใช่มูลเหตุจูงใจ ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิต พิจารณาเป็นรายคน

(n = 90)			
ลำดับที่	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	<u>ด้านตนเอง</u>		
	- ระดับมาก	20	22.2
	- ระดับปานกลาง	61	67.8
	- ระดับน้อย	9	10.0
	- ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ	-	-
	รวม	90	100.0
2	<u>ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง</u>		
	- ระดับมาก	-	-
	- ระดับปานกลาง	16	18.2
	- ระดับน้อย	61	67.0
	- ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ	13	14.8
	รวม	90	100.0

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 90)			
ลำดับที่	มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3	<u>ด้านวิชาชีพ</u>		
	- ระดับมาก	18	20.0
	- ระดับปานกลาง	61	67.8
	- ระดับน้อย	11	12.2
	- ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ	-	-
	รวม	90	100.0
4	<u>ด้านสถานศึกษา</u>		
	- ระดับมาก	26	28.9
	- ระดับปานกลาง	43	47.8
	- ระดับน้อย	14	15.6
	- ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ	7	7.8
	รวม	90	100.0
5	<u>โดยรวม</u>		
	- ระดับมาก	-	-
	- ระดับปานกลาง	64	71.1
	- ระดับน้อย	26	28.9
	- ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ	-	-
	รวม	90	100.0

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ได้ทำการศึกษาการรับข้อมูลข่าวสารทางสื่อ ได้แก่ สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อบุคคล และทางการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ได้แก่ การเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการ มีรายละเอียดดังนี้

สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการศึกษาการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ พบว่า นิสิตเกือบครึ่งหนึ่ง (47.8%) มีการรับข้อมูลข่าวสารทางรายการโทรทัศน์ และสื่อวิทยุ/วารสารในระดับมาก ส่วนการรับข้อมูลข่าวสารทางหนังสือ/ตำราเรียน/Text Book หนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์ และ e-mail หรือ Internet พบว่า นิสิตมีการรับข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง (55.6%, 47.8%, 43.3% และ 38.9% ตามลำดับ) ทั้งนี้มีนิสิตมากกว่าครึ่ง (52.2%) รับข้อมูลข่าวสารทางรายการวิทยุในระดับน้อย (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตทางสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ

		(n = 90)			
		ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร			
ลำดับที่	การรับข้อมูลข่าวสารคหกรรมศาสตร์	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1	รายการโทรทัศน์	43 (47.8)	36 (40.0)	9 (10.0)	2 (2.2)
2	วิทยุ/วารสาร	43 (47.8)	33 (36.7)	13 (14.4)	1 (1.1)
3	หนังสือ/ตำราเรียน/Text Book	29 (32.2)	50 (55.6)	10 (11.1)	1 (1.1)
4	หนังสือพิมพ์	23 (25.6)	43 (47.8)	20 (22.2)	4 (4.4)
5	e-mail หรือ Internet	22 (24.4)	35 (38.9)	24 (26.7)	9 (10.0)
6	เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์	13 (14.4)	39 (43.3)	33 (36.7)	5 (5.6)
7	รายการวิทยุ	6 (6.7)	26 (28.9)	47 (52.2)	11 (12.2)

ส่วนบัณฑิตมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และนิตยสาร/วารสารในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.2, 44.6 และ 43.3 ตามลำดับ สำหรับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางรายการวิทยุ เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์ e-mail หรือ Internet และหนังสือ/ตำราเรียน/Text Book พบว่า บัณฑิตมีการรับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อย (56.1%, 50.3%, 36.9% และ 35.7% ตามลำดับ) นอกจากนี้ ยังพบว่า บัณฑิตมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางรายการโทรทัศน์และนิตยสาร/วารสารในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.7 และ 31.9 ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตทางสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ

		(n = 157)			
ลำดับที่	การรับข้อมูลข่าวสารคหกรรมศาสตร์	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร			
		มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคยรับ จำนวน (ร้อยละ)
1	รายการโทรทัศน์	56 (35.7)	70 (44.6)	25 (15.9)	6 (3.8)
2	นิตยสาร/วารสาร	50 (31.9)	68 (43.3)	39 (24.8)	-
3	หนังสือ/ตำราเรียน/Text Book	39 (24.8)	49 (31.2)	56 (35.7)	13 (8.3)
4	หนังสือพิมพ์	32 (20.5)	71 (45.2)	50 (31.8)	4 (2.5)
5	e-mail หรือ Internet	22 (14.1)	39 (24.8)	58 (36.9)	38 (24.2)
6	เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์	13 (8.3)	50 (31.8)	79 (50.3)	15 (9.7)
7	รายการวิทยุ	2 (1.3)	32 (20.4)	88 (56.1)	35 (22.3)

สื่อบุคคล

จากการศึกษาการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางสื่อบุคคล พบว่า นิติได้รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากครู – อาจารย์ เพื่อน และญาติพี่น้องในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.7, 42.2 และ 38.9 ตามลำดับ และรับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อยจากคนรู้จักคิดเป็นร้อยละ 44.4 ทั้งนี้ นิติมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (34.4%) รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากครู – อาจารย์ในระดับมาก ในขณะที่นิติได้รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากเพื่อนและญาติพี่น้องในระดับมาก มีเพียงร้อยละ 15.6 และ 11.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิติทางสื่อบุคคล

		(n = 90)			
		ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร			
ลำดับที่	การรับข้อมูลข่าวสารคหกรรมศาสตร์	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1	ครู – อาจารย์	31 (34.4)	42 (46.7)	15 (16.7)	2 (2.2)
2	เพื่อน	14 (15.6)	38 (42.2)	30 (33.3)	8 (8.9)
3	ญาติ/พี่น้อง	10 (11.1)	35 (38.9)	32 (35.6)	13 (14.4)
4	คนรู้จัก	8 (8.9)	28 (31.1)	40 (44.4)	14 (15.6)

ส่วนบัณฑิตพบว่า โดยรวมมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากคนรู้จัก ญาติพี่น้อง เพื่อน และครู - อาจารย์ ในระดับน้อย (53.3%, 50.3%, 45.9% และ 43.3% ตามลำดับ) ในขณะที่บัณฑิตมากกว่าหนึ่งในสี่ (27.4%) ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากครู - อาจารย์เลย (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิต ทางสื่อบุคคล

(n = 157)

ลำดับที่	การรับข้อมูลข่าวสารคหกรรมศาสตร์	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1	ครู – อาจารย์	20 (12.7)	26 (16.6)	68 (43.3)	43 (27.4)
2	เพื่อน	14 (8.9)	54 (34.4)	72 (45.9)	17 (10.8)
3	ญาติ/พี่น้อง	9 (5.8)	38 (24.2)	79 (50.3)	31 (19.7)
4	คนรู้จัก	9 (5.7)	42 (26.8)	84 (53.5)	22 (14)

ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายคน เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยพิจารณาระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากผลรวมของคะแนนเฉลี่ยการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อบุคคล ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมินระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับมาก (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.00) ระดับปานกลาง (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49) ระดับน้อย (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 0.50 – 1.49) และไม่เคยรับ (ช่วงคะแนนเฉลี่ย 0 – 0.49) ซึ่งผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต (เป็นรายคน)

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อของนิสิต พบว่า นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองในสาม (68.9%) มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 22.2 มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับน้อยที่เหลือ พบว่า มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับมาก และไม่เคยรับเลย

คิดเป็นร้อยละ 6.7 และ 2.2 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ตามสื่อประเภทต่าง ๆ พบว่า นิสิตมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 รองลงมา ร้อยละ 20 มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับน้อย ร้อยละ 13.3 มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาก และมีเพียงร้อยละ 1.1 ที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศเลย ส่วนการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล พบว่า นิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่ง (55.6%) มีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลในระดับปานกลาง รองลงมา เกือบหนึ่งในสาม (31.1%) มีการรับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อย ที่เหลือมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลในระดับมากและไม่เคยรับ คิดเป็นร้อยละ 8.9 และ 4.4 ตามลำดับ

สำหรับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตร้อยละ 49% มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 45.2 มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับน้อย ที่เหลือ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 3.3 และ 2.5 ไม่เคยรับ และรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับมากตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางสื่อต่าง ๆ พบว่า บัณฑิตมากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (52.9%) มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลาง รองลงมา น้อยกว่าสองในห้า (37.6%) มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับน้อย ที่เหลือเพียงร้อยละ 6.4 และ 3.1 มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาก และไม่เคยรับเลย ตามลำดับ ส่วนการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล พบว่า บัณฑิตครึ่งหนึ่ง (50.3%) มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลในระดับน้อย รองลงมา มากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (34.4%) มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลในระดับปานกลาง ร้อยละ 10.8 ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลเลย และมีเพียงร้อยละ 4.5 ที่มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลในระดับมาก (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต พิจารณาเป็นรายคน

ลำดับที่	การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์	นิสิต (n = 90)		บัณฑิต (n = 157)	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	สื่อมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ				
	- ระดับมาก	12	13.3	10	6.4
	- ระดับปานกลาง	60	66.6	83	52.9
	- ระดับน้อย	18	20.0	59	37.6
	- ไม่เคยรับ	1	1.1	5	3.1
	รวม	90	100.0	157	100.0
2	สื่อบุคคล				
	- ระดับมาก	8	8.9	7	4.5
	- ระดับปานกลาง	50	55.6	54	34.4
	- ระดับน้อย	28	31.1	79	50.3
	- ไม่เคยรับ	4	4.4	17	10.8
	รวม	90	100.0	157	100.0
3	โดยรวม				
	- ระดับมาก	6	6.7	4	2.5
	- ระดับปานกลาง	62	68.9	77	49.0
	- ระดับน้อย	20	22.2	71	45.2
	- ไม่เคยรับ	2	2.2	5	3.3
	รวม	90	100.0	157	100.0

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ

ผลการศึกษาการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ได้แก่ การเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการ มีรายละเอียดดังนี้

การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับ
คหกรรมศาสตร์

จากการศึกษาการเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ พบว่า นิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา เกือบครึ่งหนึ่ง (48.9%) เข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 – 2 ครั้งต่อปี ส่วนที่เหลือ พบว่า นิสิตไม่เคยเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ และเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 41.1 และร้อยละ 10 ตามลำดับ

ในทำนองเดียวกัน การเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ของนิสิต พบว่า นิสิตร้อยละ 46.7 เข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 – 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 42.2 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ และร้อยละ 11.1 เข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี ซึ่งทั้งการเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ของนิสิตโดยเฉลี่ยปีละครั้งและมากที่สุด คือ 6 ครั้งต่อปี (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการของนิสิต

(n = 90)

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
<u>การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมต่อปี</u>		
ไม่เคยเลย	37	41.1
1 – 2 ครั้ง	44	48.9
มากกว่า 2 ครั้ง	9	10.0
รวม	90	100.0
$\bar{X} = 1$ Range = 0 – 6 Mode = 0		
<u>การเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการต่อปี</u>		
ไม่เคยเลย	38	42.2
1 – 2 ครั้ง	42	46.7
มากกว่า 2 ครั้ง	10	11.1
รวม	90	100.0
$\bar{X} = 1$ Range = 0 – 6 Mode = 0		

ส่วนบัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (54.8%) ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์ โดยที่เฉลี่ย คือ บัณฑิตร้อยละ 36.3 เข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์ 1 – 2 ครั้งต่อปี และบัณฑิตร้อยละ 8.9 เข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี โดยการเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมโดยเฉลี่ยของบัณฑิต คือ ปีละครั้ง และมากที่สุด คือ 8 ครั้งต่อปี

ในทำนองเดียวกัน การเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์ของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตประมาณครึ่งหนึ่ง (50.3%) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์ รองลงมา บัณฑิตเกือบสองในห้า (39.5%) เข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์ 1 – 2 ครั้งต่อปี และมีบัณฑิตเพียงร้อยละ 10.2 ที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี โดยการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับเกษตรศาสตร์โดยเฉลี่ยของบัณฑิต คือ ปีละครั้ง และมากที่สุด คือ 16 ครั้งต่อปี (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการของบัณฑิต

(n = 157)		
การรับข้อมูลข่าวสารทางเกษตรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
<u>การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมต่อปี</u>		
ไม่เคยเลย	86	54.8
1 – 2 ครั้ง	57	36.3
มากกว่า 2 ครั้ง	14	8.9
รวม	157	100.0
$\bar{X} = 1$ Range = 0 – 8 Mode = 0		
<u>การเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการต่อปี</u>		
ไม่เคยเลย	79	50.3
1 – 2 ครั้ง	62	39.5
มากกว่า 2 ครั้ง	16	10.2
รวม	157	100.0
$\bar{X} = 1$ Range = 0 – 16 Mode = 0		

ตอนที่ 3 ทักษะคิดที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์-ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ศึกษาทัศนคติ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียน และด้านอื่น ๆ ซึ่งผลการศึกษาในแต่ละด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านลักษณะศาสตร์

จากการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตด้านลักษณะศาสตร์พบว่า โดยรวมนิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 4.10 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายชื่อ พบว่า ชื่อความทางบวก นิสิตมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ คหกรรมศาสตร์นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ดี ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมา นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 6 รายการ คือ คหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ ($\bar{X} = 4.46$) คหกรรมศาสตร์ศึกษาต่อในระดับสูงได้ ($\bar{X} = 4.18$) คหกรรมศาสตร์ช่วยให้บุคคลใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.14$) คหกรรมศาสตร์มีบทบาทต่อการพัฒนารักษาเอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของชาติ ($\bar{X} = 4.13$) คหกรรมศาสตร์ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคล ครอบครัวและสังคมได้ ($\bar{X} = 4.06$) และคหกรรมศาสตร์ช่วยบุคคลและครอบครัวดำเนินชีวิตตามสภาพสังคม ($\bar{X} = 4.01$)

ชื่อความทางลบ พบว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 4 รายการ คือ นิสิตไม่เห็นด้วยว่า คหกรรมศาสตร์เหมาะกับคนที่เรียนไม่เก่ง ($\bar{X} = 4.21$) คหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับผู้หญิง ($\bar{X} = 4.20$) คหกรรมศาสตร์ไม่จำเป็นต่อการทำงานและการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.06$) และคหกรรมศาสตร์ไม่สำคัญต่อสภาพการณ์ในปัจจุบันของประเทศ ($\bar{X} = 3.97$) และมีเพียง 1 รายการ ที่นิสิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ คหกรรมศาสตร์เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.06$) (ตารางที่ 17)

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตด้านลักษณะศาสตร์พบว่า โดยรวมบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 4.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ชื่อความทางบวก บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ 2 รายการ คือ คหกรรมศาสตร์นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ดี ($\bar{X} = 4.66$) และคหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 5 รายการ คือ

คหกรรมศาสตร์ช่วยให้บุคคลใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.25$) คหกรรมศาสตร์มีบทบาทต่อการพัฒนารักษาเอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของชาติ ($\bar{X} = 4.18$) คหกรรมศาสตร์ศึกษาต่อในระดับสูงได้ ($\bar{X} = 4.11$) คหกรรมศาสตร์ ช่วยบุคคลและครอบครัวดำเนินชีวิตตามสภาพสังคม ($\bar{X} = 4.06$) และคหกรรมศาสตร์ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคล ครอบครัวและสังคมได้ ($\bar{X} = 4.04$)

ข้อความทางลบ พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 4 รายการ คือ บัณฑิตไม่เห็นด้วยว่า คหกรรมศาสตร์เหมาะกับคนที่เรียนไม่เก่ง ($\bar{X} = 4.21$) คหกรรมศาสตร์ไม่จำเป็นต่อการทำงานและการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.21$) คหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับผู้หญิง ($\bar{X} = 4.20$) และคหกรรมศาสตร์ไม่สำคัญต่อสถานการณ์ในปัจจุบันของประเทศ ($\bar{X} = 4.06$) และมีเพียง 1 รายการ ที่บัณฑิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ คหกรรมศาสตร์เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.26$) (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์

ลำดับที่	ทัศนคติ	นิสิต		บัณฑิต	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	คหกรรมศาสตร์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี	4.66	0.51	4.66	0.50
2	คหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ	4.46	0.56	4.54	0.56
3	คหกรรมศาสตร์เหมาะกับคนที่เรียนไม่เก่ง*	4.21	0.79	4.21	0.87
4	คหกรรมศาสตร์ศึกษาต่อในระดับสูงได้	4.18	0.75	4.11	0.72
5	คหกรรมศาสตร์ช่วยให้ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.14	0.61	4.25	0.53
6	คหกรรมศาสตร์มีบทบาทต่อการพัฒนารักษาเอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของชาติ	4.13	0.66	4.18	0.63
7	คหกรรมศาสตร์ไม่จำเป็นต่อการทำงานและการดำรงชีวิต*	4.06	1.08	4.21	1.10
8	คหกรรมศาสตร์ช่วยแก้ปัญหาบุคคล ครอบครัว สังคมได้	4.06	0.78	4.04	0.63
9	คหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับผู้หญิง*	4.04	0.67	4.20	0.66
10	คหกรรมศาสตร์ช่วยบุคคลและครอบครัวดำเนินชีวิตได้ตามสภาพสังคม	4.01	0.67	4.06	0.68
11	คหกรรมศาสตร์ไม่สำคัญต่อสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ*	3.97	0.99	4.06	0.88
12	คหกรรมศาสตร์เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ๆ*	3.06	0.98	3.26	1.04
	รวม	4.10	0.37	4.15	0.37

* ข้อความเชิงลบ การตีความตรงกันข้ามกับเชิงบวก

ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ

จากการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพพบว่า โดยรวมนิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 3.95 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อความทางบวก นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 6 รายการ คือ ผู้จบคหกรรมศาสตร์เลือกประกอบอาชีพได้หลากหลาย ($\bar{X} = 4.48$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นพื้นฐานอาชีพขนาดเล็กและขยายสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ ($\bar{X} = 4.43$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ควรค่าแก่การศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ($\bar{X} = 4.12$) นิสิตพอใจและมีความสุขเมื่อได้ทำงานที่เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.07$) และวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี ($\bar{X} = 3.78$)

ข้อความทางลบพบว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 6 รายการ คือ นิสิตไม่เห็นด้วยว่า วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากกว่าการเย็บผ้า และทำอาหาร ($\bar{X} = 4.38$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติ ($\bar{X} = 3.94$) ผู้จบคหกรรมศาสตร์หางานทำยาก ($\bar{X} = 3.74$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยมีบทบาทในสังคม ($\bar{X} = 3.69$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องใช้ความคิดมากเพราะเน้นการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.60$) และนิสิตไม่มั่นใจที่จะนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.58$) และมี 1 รายการ ที่นิสิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ผู้สนใจ/ต้องการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีน้อย ($\bar{X} = 2.84$) (ตารางที่ 18)

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพพบว่า โดยรวมบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 4.00 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อความทางบวก บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 7 รายการ ได้แก่ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง ($\bar{X} = 4.44$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นพื้นฐานอาชีพขนาดเล็กและขยายสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ ($\bar{X} = 4.43$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ควรค่าแก่การศึกษา ($\bar{X} = 4.39$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ($\bar{X} = 4.17$) ผู้จบคหกรรมศาสตร์เลือกประกอบอาชีพได้หลากหลาย ($\bar{X} = 4.12$) บัณฑิตพอใจและมีความสุขเมื่อได้ทำงานที่เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.03$) และวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี ($\bar{X} = 3.54$)

ข้อความทางลบพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากกว่าการเย็บผ้า และทำอาหาร ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 5 รายการ คือ บัณฑิตไม่เห็นด้วยว่าบัณฑิตไม่มั่นใจที่จะนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.08$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องใช้เวลาฝึกมากเพราะเน้นการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.05$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติ ($\bar{X} = 3.97$) วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยมีบทบาทในสังคม ($\bar{X} = 3.65$) และผู้จบคหกรรมศาสตร์หางานทำยาก ($\bar{X} = 3.55$) และมีเพียง 1 รายการ ที่บัณฑิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ผู้สนใจ/ต้องการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีน้อย ($\bar{X} = 2.96$) (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ

ลำดับที่	ทัศนคติ	นิสิต		บัณฑิต	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ประกอบได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง	4.51	0.58	4.44	0.57
2	ผู้จบคหกรรมศาสตร์เลือกประกอบอาชีพได้หลากหลาย	4.48	1.08	4.12	0.80
3	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นพื้นฐานอาชีพขนาดเล็กและขยายสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้	4.43	0.67	4.43	0.67
4	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากกว่าเย็บผ้า / ทำอาหาร*	4.38	0.85	4.64	0.53
5	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ควรค่าแก่การศึกษา	4.24	0.75	4.39	0.63
6	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของบุคคล ครอบครัวและชุมชน	4.12	0.75	4.17	0.74
7	ข้าพเจ้าพอใจและมีความสุขเมื่อทำงานเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	4.07	0.82	4.03	0.80
8	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติ*	3.94	1.09	3.97	0.93
9	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี	3.78	0.85	3.54	0.82
10	ผู้จบคหกรรมศาสตร์หางานทำยาก*	3.74	0.90	3.55	1.05
11	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยมีบทบาทในสังคม*	3.69	0.93	3.65	1.04
12	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ใช้ความกิมากดเพราะเน้นการปฏิบัติ*	3.60	1.08	4.05	0.86
13	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจที่จะนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ*	3.58	0.99	4.08	0.84
14	ผู้สนใจ/ต้องการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีน้อย*	2.84	0.93	2.96	1.05
	รวม	3.95	0.53	4.00	0.46

* ข้อความเชิงลบ การตีความตรงกันข้ามกับเชิงบวก

ด้านคุณลักษณะผู้เรียน

จากการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตด้านคุณลักษณะผู้เรียนพบว่า โดยรวมนิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 3.91 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อความทางบวก นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 5 รายการ ได้แก่ การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.16$) นิสิตเต็มใจเข้ารับการอบรมด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.13$) การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี ($\bar{X} = 4.08$) การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ($\bar{X} = 4.07$) การเรียนคหกรรมศาสตร์สอนให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.99$) และมี 1 รายการ ที่นิสิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ นิสิตฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และหาเทคนิควิธีใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ ($\bar{X} = 3.44$)

ข้อความทางลบพบว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 4 รายการ คือ นิสิตไม่เห็นด้วยว่าผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.98$) ขาดทักษะการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.80$) ไม่ค่อยชวนขยายใ้รู้ ($\bar{X} = 3.72$) และขาดความกระตือรือร้น ($\bar{X} = 3.70$) (ตารางที่ 19)

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตด้านคุณลักษณะผู้เรียนพบว่า โดยรวมนิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 4.01 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อพบว่า ข้อความทางบวก บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 6 รายการ ได้แก่ การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.13$) บัณฑิตเต็มใจเข้ารับการอบรมด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.12$) การเรียนคหกรรมศาสตร์สอนให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.06$) การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ($\bar{X} = 3.99$) การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี ($\bar{X} = 3.99$) และบัณฑิตฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และหาเทคนิควิธีใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ ($\bar{X} = 3.55$)

ข้อความทางลบพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพทั้ง 4 รายการ คือ บัณฑิตไม่เห็นด้วยว่าผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.25$) ขาดทักษะการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.18$) ขาดความกระตือรือร้น ($\bar{X} = 3.90$) และไม่คอยชวนขยายใ้รู้ ($\bar{X} = 3.87$) (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ทักษะคิดต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณลักษณะผู้เรียน

ลำดับที่	ทักษะคิด	นิสิต		บัณฑิต	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.16	0.70	4.13	0.73
2	ข้าพเจ้าเต็มใจเข้ารับการอบรมด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	4.13	0.75	4.12	0.69
3	การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี	4.08	0.78	3.99	0.79
4	การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.07	0.70	3.99	0.76
5	การเรียนคหกรรมศาสตร์สอนให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล	3.99	0.73	4.06	0.71
6	ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น*	3.98	0.89	4.25	0.80
7	ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน*	3.80	1.08	4.18	0.81
8	ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยขวนขวายใ้รู้*	3.72	0.83	3.87	0.88
9	ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้น*	3.70	0.81	3.90	0.89
10	ข้าพเจ้าฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และหาเทคนิควิธีใหม่ๆเพิ่มเติมเสมอ	3.44	0.86	3.55	1.01
	รวม	3.91	0.45	4.01	0.47

* ข้อความเชิงลบ การตีความตรงกันข้ามกับเชิงบวก

ด้านอื่น ๆ

จากการศึกษาทักษะคิดต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตด้านอื่น ๆ พบว่า โดยรวมนิสิตมีทักษะคิดที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 3.58 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อพบว่า ข้อความทางบวก นิสิตมีทักษะคิดที่ดีต่อวิชาชีพทั้ง 2 รายการ ได้แก่ นิสิตยินดีแนะนำให้คนรู้จักหรือผู้อื่นเรียนคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.89$) และภาพพจน์ในปัจจุบันของคหกรรมศาสตร์ค่อนข้างดีในสายตาของคนทั่วไป ($\bar{X} = 3.58$)

ข้อความทางลบพบว่า นิสิตมีทักษะคิดที่ดีต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ นิสิตไม่เห็นด้วยว่านิสิตไม่อยากจะบอกผู้อื่นว่าจบการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.74$) และอีก 1 รายการ นิสิตมีทักษะคิดเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ถ้าเลือกสาขาวิชาเรียนได้ นิสิตจะเลือกเรียนในสาขาอื่น ($\bar{X} = 3.13$) (ตารางที่ 20)

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตด้านอื่น ๆ พบว่า โดยรวมบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ มีค่าเฉลี่ย 3.73 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพทั้ง 2 รายการ ได้แก่ บัณฑิตยินดีแนะนำให้คนรู้จักหรือผู้อื่นเรียนพลการศาสตร์ ($\bar{X} = 3.80$) และภาพพจน์ในปัจจุบันของพลการศาสตร์ค่อนข้างดีในสายตาของคนทั่วไป ($\bar{X} = 3.59$)

ข้อความทางลบพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ บัณฑิตไม่เห็นด้วยว่า บัณฑิตไม่ชอบบอกผู้อื่นว่าจบการศึกษาสาขาวิชาพลการศาสตร์ ($\bar{X} = 4.19$) และ 1 รายการ ที่ บัณฑิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ถ้าเลือกสาขาวิชาเรียนได้ บัณฑิตจะเลือกเรียนในสาขาอื่น ($\bar{X} = 3.37$) (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ด้านอื่น ๆ

ลำดับที่	ทัศนคติ	นิสิต		บัณฑิต	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	ข้าพเจ้ายินดีแนะนำให้คนรู้จักหรือผู้อื่นเรียนพลการศาสตร์	3.89	0.85	3.80	0.84
2	ข้าพเจ้าไม่ชอบบอกผู้อื่นว่าจบการศึกษาสาขาวิชาพลการศาสตร์*	3.74	1.01	4.19	0.89
3	ภาพพจน์ในปัจจุบันของพลการศาสตร์ค่อนข้างดีในสายตาของคนทั่วไป	3.58	0.96	3.59	0.79
4	ถ้าเลือกสาขาวิชาเรียนได้ ข้าพเจ้าจะเลือกเรียนสาขาอื่น*	3.13	1.07	3.37	1.34
	รวม	3.58	0.68	3.73	0.69

* ข้อความเชิงลบ การตีความตรงกันข้ามกับเชิงบวก

จากการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติโดยรวมที่ดีต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ คือ มีค่าเฉลี่ย 3.93 และ 4.00 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ทุกด้าน (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของนิสิตและบัณฑิต

ลำดับที่	ทักษะคิด	นิสิต		บัณฑิต	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	ด้านลักษณะศาสตร์	4.10	0.37	4.15	0.37
2	ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	3.95	0.53	4.00	0.46
3	ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	3.91	0.45	4.01	0.47
4	ด้านอื่น ๆ	3.58	0.68	3.73	0.69
	รวม	3.93	0.43	4.00	0.41

**ตอนที่ 4 การศึกษาเปรียบเทียบทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิต
สาขาพลการศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

สมมติฐานที่ นิสิตและบัณฑิตสาขาพลการศาสตร์ศึกษา มีทักษะคิดต่อวิชาชีพ
พลการศาสตร์แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต พบว่า นิสิต
และบัณฑิตสาขาพลการศาสตร์ศึกษา มีทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์โดยรวม และรายด้าน
ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 1)

สมมติฐานที่ 1 นิสิตและบัณฑิต สาขาพลการศาสตร์ศึกษา ที่มีลักษณะส่วนบุคคล
แตกต่างกัน มีทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์แตกต่างกัน

ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต

จากการเปรียบเทียบทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตตามลักษณะส่วนบุคคล
ได้แก่ ชั้นปีการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับ
การศึกษาของมารดา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือนพบว่า นิสิตที่มีลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าว
ต่างก็มีทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 2-8)

ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษาต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 9)

คะแนนเฉลี่ยสะสม

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่คะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 10)

ระดับการศึกษา

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ บัณฑิตที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ดีกว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.15$ และ 3.95 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์และด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ บัณฑิตที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์ดีกว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.31$ และ 4.09 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.16$ และ 3.94 ตามลำดับ) (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิต
ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ทัศนคติ	ปริญญาตรี (n = 114)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 43)		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านลักษณะศาสตร์	4.09	0.37	4.31	0.33	-3.371	.001
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	3.94	0.49	4.16	0.34	-3.070	.003
รวมทุกด้าน	3.95	0.44	4.15	0.29	-3.255	.001

p < .05

ประสบการณ์ทำงาน

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีประสบการณ์
ทำงานต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.724	1.908	4.200	.007
	ภายในกลุ่ม	154	67.681	.454		
	รวม	157	73.404			

p < .05

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า บัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีและต่ำกว่า และระหว่าง 11 - 15 ปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ด้านอื่น ๆ ต่ำกว่าบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี ($\bar{X} = 3.68$ และ 3.37 และ $\bar{X} = 3.98$ และ 3.37 ตามลำดับ) (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของบัณฑิต
ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	$\bar{X}$	5 ปีและต่ำกว่า	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี
5 ปีและต่ำกว่า	3.68				
6 - 10 ปี	3.37	*		*	
11 - 15 ปี	3.94				
มากกว่า 15 ปี	3.67				

อาชีพหลัก

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีอาชีพหลักต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 11)

อาชีพรอง

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีและไม่มีอาชีพรองพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 12)

รายได้ต่อเดือน

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์และด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีรายได้
ต่อเดือนต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.026	.513	3.765	.025
	ภายในกลุ่ม	155	20.165	.136		
	รวม	157	21.191			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.306	.653	3.094	.048
	ภายในกลุ่ม	155	31.040	.211		
	รวม	157	32.346			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่างในด้าน
ลักษณะศาสตร์ กล่าวคือ บัณฑิตที่มีรายได้ 20,001 – 40,000 บาทต่อเดือน มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่า
บัณฑิตที่มีรายได้ 20,000 บาทต่อเดือนและต่ำกว่า ($\bar{X} = 4.29$ และ 4.09) (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 การทดสอบความแตกต่างทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิต
ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

รายได้ต่อเดือน (บาท)	$\bar{X}$	20,000 และต่ำกว่า	20,001 - 40,000	มากกว่า 40,000
20,000 และต่ำกว่า	4.09		*	
20,001 - 40,000	4.29			
มากกว่า 40,000	4.22			

สมมติฐานที่ 2 นิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีมูลเหตุจูง
ใจในการเข้าศึกษาและมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อ
วิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่างกันพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านคุณลักษณะผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับน้อย ($\bar{X} = 4.01$ และ 3.66 , $\bar{X} = 4.18$ และ 3.87 , $\bar{X} = 4.09$ และ 3.56 และ $\bar{X} = 4.01$ และ 3.68 ตามลำดับ) (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่างกัน

ทัศนคติ	น้อย		ปานกลาง		t	p
	(n = 26)		(n = 64)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านลักษณะศาสตร์	3.87	0.41	4.18	0.31	-3.751	.000
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	3.56	0.59	4.09	0.42	-4.660	.000
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	3.68	0.46	4.01	0.40	-3.367	.001
รวมทุกด้าน	3.66	0.46	4.01	0.37	-4.047	.000

p < .05

นอกจากนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านต่าง ๆ ของนิสิต ซึ่งผลการวิจัย มีดังนี้

ด้านตนเอง

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านตนเองต่างกัน ไม่พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 13)

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องต่างกัน พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.884	.942	3.500	.035
	ภายในกลุ่ม	88	22.067	.269		
	รวม	90	23.951			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.227	.613	3.131	.049
	ภายในกลุ่ม	88	15.866	.196		
	รวม	90	17.092			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่างเพียง 1 ด้าน กล่าวคือ นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องระดับปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่านิสิตที่ไม่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.20$ และ 3.69) (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	ระดับมูลเหตุจูงใจ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	-	มาก				
	4.20	ปานกลาง				
	3.93	น้อย				
	3.69	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ		*		

ด้านวิชาชีพ

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านวิชาชีพต่างกันพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านคุณลักษณะผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านวิชาชีพต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.272	1.136	10.006	.000
	ภายในกลุ่ม	88	9.310	.114		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.315	3.158	14.764	.000
	ภายในกลุ่ม	88	17.965	.214		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.495	1.247	7.036	.002
	ภายในกลุ่ม	88	14.716	.177		
	รวม	90	17.210			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.415	1.708	11.106	.000
	ภายในกลุ่ม	88	13.378	.154		
	รวม	90	16.794			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่าง 4 ด้าน กล่าวคือ นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านวิชาชีพระดับมาก และปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านวิชาชีพระดับน้อย ($\bar{X} = 4.19, 3.93$ และ

3.48, $\bar{X} = 4.31, 4.10$ และ $3.72, \bar{X} = 4.27, 3.96$ และ 3.28 และ $\bar{X} = 4.18, 3.90$ และ 3.56
ตามลำดับ) (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพทหกรรมศาสตร์ของนิสิต
ที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านวิชาชีพต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	ระดับมูลเหตุจูงใจ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ
ด้านลักษณะศาสตร์	4.31	มาก				
	4.10	ปานกลาง				
	3.72	น้อย	*	*		
	-	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ				
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ ของวิชาชีพ	4.27	มาก				
	3.96	ปานกลาง				
	3.28	น้อย	*	*		
	-	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ				
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	4.18	มาก				
	3.90	ปานกลาง				
	3.56	น้อย	*	*		
	-	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ				
โดยรวม	4.19	มาก				
	3.93	ปานกลาง				
	3.48	น้อย	*	*		
	-	ไม่เป็นมูลเหตุจูงใจ				

ด้านสถานศึกษา

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพทหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านสถานศึกษาต่างกัน ไม่พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพทหกรรมศาสตร์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 14)

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านคุณลักษณะผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.099	.366	2.831	.043
	ภายในกลุ่ม	88	10.483	.129		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.933	.978	3.802	.013
	ภายในกลุ่ม	88	21.347	.257		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.421	1.140	6.780	.000
	ภายในกลุ่ม	88	13.790	.168		
	รวม	90	17.210			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.970	1.323	3.031	.034
	ภายในกลุ่ม	88	37.550	.437		
	รวม	90	41.520			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.344	.814	4.880	.004
	ภายในกลุ่ม	88	14.351	.167		
	รวม	90	16.794			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่าง 2 ด้าน กล่าวคือ นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ระดับปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ระดับน้อย ($\bar{X} = 4.01$ และ 3.69 และ $\bar{X} = 4.01$ และ 3.60 ตามลำดับ) (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิต
ที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	4.05	มาก				
	4.01	ปานกลาง				
	3.60	น้อย			*	
	3.25	ไม่เคยรับ				
โดยรวม	4.11	มาก				
	4.01	ปานกลาง				
	3.69	น้อย			*	
	3.32	ไม่เคยรับ				

นอกจากนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ตามสื่อประเภทต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของนิสิต ซึ่งผลการวิจัย มีดังนี้

สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกันพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านคุณลักษณะผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.049	1.025	5.610	.005
	ภายในกลุ่ม	88	15.161	.184		
	รวม	90	17.210			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.314	.657	3.693	.029
	ภายในกลุ่ม	88	15.480	.178		
	รวม	90	16.794			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่างทั้ง 2 ด้าน กล่าวคือ นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมากมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมดีกว่านิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อย ($\bar{X} = 4.10$ และ 3.70) และนิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อย ($\bar{X} = 4.02, 3.98$ และ 3.59) (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ยอมรับ
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	4.02	มาก				
	3.98	ปานกลาง				
	3.59	น้อย	*	*		
	-	ไม่ยอมรับ				
โดยรวม	4.10	มาก				
	3.96	ปานกลาง				
	3.70	น้อย	*			
	-	ไม่ยอมรับ				

สื่อบุคคล

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกันพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านคุณลักษณะผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านลักษณะศาสตร์และด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับการรับข้อมูล
ข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.605	.535	4.343	.007
	ภายในกลุ่ม	88	9.977	.123		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.809	1.270	5.148	.003
	ภายในกลุ่ม	88	20.471	.247		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.579	1.526	9.909	.000
	ภายในกลุ่ม	88	12.631	.154		
	รวม	90	17.210			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.928	.976	6.053	.001
	ภายในกลุ่ม	88	13.866	.161		
	รวม	90	16.794			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่าง 3 ด้าน กล่าวคือ นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่านิสิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล ($\bar{X} = 4.08, 4.04$ และ 3.33 และ $\bar{X} = 4.16, 4.06$ และ 3.23 ตามลำดับ) และด้านคุณลักษณะผู้เรียนพบว่า นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมาก ปานกลางและน้อยมีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่านิสิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล ($\bar{X} = 4.08, 4.05, 3.73$ และ 3.12) (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิต
ที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ ของวิชาชีพ	4.16	มาก				
	4.06	ปานกลาง				
	3.78	น้อย				
	3.23	ไม่เคยรับ	*	*		
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	4.08	มาก				
	4.05	ปานกลาง				
	3.73	น้อย				
	3.12	ไม่เคยรับ	*	*	*	
โดยรวม	4.08	มาก				
	4.04	ปานกลาง				
	3.77	น้อย				
	3.33	ไม่เคยรับ	*	*		

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ

การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่เข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกันพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.732	.866	3.225	.045
	ภายในกลุ่ม	88	22.549	.268		
	รวม	90	24.281			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.074	1.537	3.478	.035
	ภายในกลุ่ม	88	38.446	.442		
	รวม	90	41.520			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่างเพียงด้านเดียว กล่าวคือ นิสิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่านิสิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย ($\bar{X} = 4.11$ และ 3.45) (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	การเข้าร่วมสัมมนา/ฝึกอบรม (ต่อปี)	ไม่เคยเลย	1-2 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง
ด้านอื่น ๆ	3.45	ไม่เคยเลย			*
	3.58	1-2 ครั้ง			
	4.11	มากกว่า 2 ครั้ง			

การเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน ไม่พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางผนวกที่ 15)

สมมติฐานที่ 3 บัณฑิตสาขาศึกษาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีการรับข้อมูลข่าวสารทางศึกษาศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์แตกต่างกัน

การรับข้อมูลข่าวสารทางศึกษาศาสตร์

การรับข้อมูลข่าวสารทางศึกษาศาสตร์จากสื่อ

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางศึกษาศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์ ด้านลักษณะศาสตร์ และด้านคุณลักษณะผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางศึกษาศาสตร์จากสื่อ ต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	1.126	.375	2.749	.045
	ภายในกลุ่ม	154	20.065	.136		
	รวม	157	21.191			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.255	.752	3.529	.016
	ภายในกลุ่ม	154	31.736	.213		
	รวม	157	33.991			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.581	.527	3.204	.025
	ภายในกลุ่ม	154	25.175	.165		
	รวม	157	26.757			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า 'ไม่มีความแตกต่างทั้ง 3 ด้าน กล่าวคือ บัณฑิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางศึกษาศาสตร์ระดับต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์โดยรวม ด้านลักษณะศาสตร์และด้านคุณลักษณะผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อประเภทต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของบัณฑิต ซึ่งผลการวิจัย มีดังนี้

สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกันพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ไม่พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.517	.506	3.066	.030
	ภายในกลุ่ม	154	25.239	.165		
	รวม	157	26.757			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า ไม่มีความแตกต่างกล่าวคือ บัณฑิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สื่อบุคคล

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.222	1.741	3.848	.011
	ภายในกลุ่ม	154	68.308	.452		
	รวม	157	73.530			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่านิสิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล ($\bar{X} = 4.14, 3.80$ และ 3.26) (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีระดับการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
ด้านอื่น ๆ	4.14	มาก				
	3.80	ปานกลาง				
	3.75	น้อย				
	3.26	ไม่เคยรับ	*	*		

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ

การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกันพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้าน

คุณลักษณะผู้เรียน และด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านลักษณะศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.127	.564	4.158	.018
	ภายในกลุ่ม	155	20.064	.136		
	รวม	157	21.191			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.639	1.319	6.528	.002
	ภายในกลุ่ม	155	29.707	.202		
	รวม	157	32.346			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.621	1.310	6.265	.002
	ภายในกลุ่ม	155	31.371	.209		
	รวม	157	33.991			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.697	2.848	6.383	.002
	ภายในกลุ่ม	155	67.833	.446		
	รวม	157	73.530			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.767	1.348	8.882	.000
	ภายในกลุ่ม	155	23.989	.156		
	รวม	157	26.757			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่าง 4 ด้าน กล่าวคือ บัณฑิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1-2 ครั้งต่อปีและมากกว่า 2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย ($\bar{X} = 4.14$ และ 3.88 และ $\bar{X} = 4.18$ และ 3.88 ตามลำดับ) ส่วนด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียนและด้านอื่น ๆ พบว่า บัณฑิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1-2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย ($\bar{X} = 4.15$ และ 3.88, $\bar{X} = 4.14$ และ 3.89 และ $\bar{X} = 3.95$ และ 3.55 ตามลำดับ) (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิต
ที่มีการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	การเข้าร่วมสัมมนา/ฝึกอบรม (ต่อปี)	ไม่เคยเลย	1-2 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง
ด้านคุณค่าหรือ ประโยชน์ของวิชาชีพ	3.88	ไม่เคยเลย		*	
	4.15	1-2 ครั้ง			
	4.13	มากกว่า 2 ครั้ง			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	3.89	ไม่เคยเลย		*	
	4.14	1-2 ครั้ง			
	4.19	มากกว่า 2 ครั้ง			
ด้านอื่น ๆ	3.55	ไม่เคยเลย		*	
	3.95	1-2 ครั้ง			
	3.91	มากกว่า 2 ครั้ง			
โดยรวม	3.88	ไม่เคยเลย		*	*
	4.14	1-2 ครั้ง			
	4.18	มากกว่า 2 ครั้ง			

การเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

จากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกันพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรม
หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.997	1.498	3.229	.042
	ภายในกลุ่ม	155	70.533	.464		
	รวม	157	73.530			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.205	.602	3.630	.029
	ภายในกลุ่ม	155	25.552	.166		
	รวม	157	26.757			

$p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่างเพียงด้านเดียว กล่าวคือ บัณฑิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 -2 ครั้ง ต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย ($\bar{X} = 3.90$ และ 3.60) (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิต
ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน

ด้าน	$\bar{X}$	การเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการ (ต่อปี)	ไม่เคยเลย	1-2 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง
ด้านอื่น ๆ	3.60	ไม่เคยเลย		*	
	3.90	1-2 ครั้ง			
	3.73	มากกว่า 2 ครั้ง			

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีข้อวิจารณ์ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ มลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิต การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต และการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต ซึ่งพบข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

มลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิต

การศึกษามลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิต แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านตนเอง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านวิชาชีพ และด้านสถานศึกษา

ด้านตนเอง จากการศึกษาพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีมลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านตนเองในระดับมาก โดยนิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่งระบุว่าเลือกศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เพราะมีความรัก ความสนใจ เหมาะกับความสามารถและอุปนิสัยของตนในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตได้ทำการศึกษาลักษณะวิชาคหกรรมศาสตร์ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจและเกิดเป็นความสนใจตลอดจนได้สำรวจตนเองทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ และนิสัยแล้วพบว่ามีความเหมาะสม จึงตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชานี้ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ (2543) ที่พบว่า มลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนนั้น มีมลเหตุมาจากความถนัด และความสนใจของตน ซึ่งเป็นมลเหตุจูงใจในระดับมาก เพราะนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาและพบว่ามีความเหมาะสมกับตนจึงเลือกเรียนในกลุ่มวิชานี้ต่อไป

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาพบว่า นิสิตเพียงร้อยละ 3.3 เท่านั้นที่เห็นว่ามลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นมลเหตุจูงใจในระดับมาก ดังที่ อมรรัตน์ (2548: 169) ได้ศึกษาพบว่า ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยนั้น ตั้งใจเลือกเรียนโดยพิจารณาจากความถนัดความชอบ ความสนใจ และความสามารถของตน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนในวัยนี้ เป็นวัยที่ต้องสำรวจความชอบและความถนัดของตนเองในการประกอบอาชีพ ดังนั้นการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนในระดับที่สูงขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการหรือเป้าหมายของตนนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้เรียนโดยตรง ทำให้บุคคลอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจน้อยมาก (สุพรรณิ, 2543: 95) และเมื่อศึกษารายละเอียดพบว่า มีนิสิตมากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อยที่ระบุว่าต้องการนำความรู้ที่ได้ไป

ช่วยเหลือกิจการของครอบครัวเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตกลุ่มนี้มีเป้าหมายด้านอาชีพในอนาคตของตนและเห็นว่าความรู้ในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบกิจการของครอบครัวคนได้

ด้านวิชาชีพ จากการศึกษาพบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าลักษณะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นมูลเหตุจูงใจระดับมากที่ทำให้ตนเข้าศึกษา โดยเฉพาะเหตุผลที่ว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่ประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวันและเป็นอาชีพที่น่าสนใจประกอบได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรองซึ่งมูลเหตุจูงใจด้านวิชาชีพนี้เป็นไปในทำนองเดียวกับผลงานวิจัยของ อัมพรศรี (2534) ที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาคหกรรมศาสตร์เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้รวมทั้งนำไปประกอบอาชีพและหารายได้พิเศษในเวลาเดียวกัน ได้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะคหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลโดยตรง เป็นวิชาที่อยู่บนพื้นฐานของการดำรงชีวิต อีกทั้งวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีความหลากหลาย ดังที่ อุไร (2544ก: 74) ได้กล่าวว่า วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นองค์ความรู้พื้นฐานที่ครอบคลุมความรู้ทางด้านอาหารและโภชนาการ พัฒนาการเด็กและครอบครัว ผ้า เครื่องแต่งกายและศิลปสัมพันธ์ บ้าน การตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้ การจัดการบ้านเรือนและเศรษฐกิจครอบครัว ซึ่งสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม

ด้านสถานศึกษา จากการศึกษาพบว่า นิสิตเกือบครึ่งหนึ่งเลือกศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เนื่องมาจากสถานศึกษาในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ในระดับมหาวิทยาลัยนั้นมีไม่มาก และค่านิยมเกี่ยวกับสถาบันก็ยังเป็นเหตุผลสำคัญในการเลือกสถานศึกษาของนิสิตอยู่ เช่นเดียวกับ การศึกษาของ กฤติยา (2545) ที่พบว่าความมีเกียรติยศชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ของสถาบันภาษา เป็นแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจในระดับมากที่ทำให้นักศึกษาสมัครเข้าเรียนในสถาบันภาษานั้น ๆ

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต ได้ทำการศึกษาการรับข้อมูลข่าวสารทางสื่อ ได้แก่ สื่อมวลชน/เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อบุคคล และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ประกอบด้วยการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการ

สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ จากการศึกษาพบว่า ทั้งนิสิตและบัณฑิตส่วนใหญ่มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลางและมาก มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อดังกล่าวในระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตและบัณฑิตรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากรายการโทรทัศน์และนิตยสาร/วารสารมากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะสื่อดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการกระจายข่าวสารสู่ประชาชนได้ในวงกว้าง และเป็นช่องทางที่สำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีรายการโทรทัศน์หลายรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ เช่น รายการด้านอาหารและโภชนาการ รายการเด็กและครอบครัว รายการด้านสุขภาพ ที่ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างดี เห็นได้จากการที่มีรายการเหล่านี้เกิดขึ้นใหม่หลายรายการ เช่นเดียวกับนิตยสาร/วารสาร ที่พบเห็นได้ทั่วไป ชื่อหาได้ง่าย มีทั้งนิตยสาร/วารสารที่มีกลุ่มเป้าหมายทั่วไปและแบบเจาะกลุ่มเป้าหมาย เช่น นิตยสารผู้หญิง นิตยสารเด็ก นิตยสารครอบครัว เป็นต้น (อุบลรัตน์ และคณะ, 2547: 252-264) ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ทั้งสิ้น ในขณะที่สื่อวิทยุ ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด (ณรงค์, 2543: 162-163) แต่กลับเป็นช่องทางที่นิสิตและบัณฑิตส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ในระดับน้อยกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ ที่เป็นดังนี้เพราะปัจจุบันรายการวิทยุที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ยังมีน้อยและไม่เห็นเด่นชัด และรายการวิทยุที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟัง โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ มักจะเป็นรายการด้านบันเทิง เช่น รายการเพลง รายการกีฬา เป็นต้น นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จาก e-mail และ Internet มากกว่าบัณฑิต ทั้งนี้เพราะนิสิตมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีด้านนี้ เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นประโยชน์และสำคัญต่อการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ในขณะที่บัณฑิตซึ่งอยู่ในวัยทำงานอาจไม่มีเวลาและไม่คุ้นเคยกับการใช้สื่อประเภทนี้

สื่อบุคคล จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลมากกว่าบัณฑิต โดยเฉพาะจากครู - อาจารย์ และเพื่อน ทั้งนี้เป็นเพราะนิสิตยังอยู่ในระบบการศึกษา และเรียนรู้ อย่างเป็นทางการ ซึ่งครู - อาจารย์เป็นบุคคลสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และเป็นแหล่งข้อมูลด้านต่าง ๆ ให้แก่นิสิตได้ ตลอดจนเพื่อน ซึ่งจัดว่าเป็นบุคคลที่อยู่ในกลุ่มสาขาวิชาเดียวกัน มีสิ่งเร้า มีความสนใจ หรือร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน (สุชา, 2540: 236) ดังนั้นจึงมีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์หรือสาขาที่ตนศึกษาอยู่ ต่างจากบัณฑิตผู้จบการศึกษา ทำให้โอกาสที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารจากครู- อาจารย์มีน้อย และการทำงานของบัณฑิต

ซึ่งลักษณะงานที่ทำนั้นมีความหลากหลาย ได้ทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่มาจากหลายสาขาวิชา ดังนั้นการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากเพื่อนจึงมีน้อยลง

การเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ จากการศึกษาคพบว่า นิสิตไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับนิสิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1-2 ครั้งต่อปี และมีนิสิตเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น ที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรม และเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าสัดส่วนในการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาชีพของตนในระยะหนึ่งปีมีน้อยมาก ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ (2541: 76-82) ที่กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาต้องเรียนด้วยการค้นคว้าหาข้อมูล เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ โดยพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพของตนให้แตกฉานและเกิดความเชี่ยวชาญอยู่เสมอ และการสัมมนา ฝึกอบรม กิจกรรมและนิทรรศการต่าง ๆ นั้นเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้บุคคลเกิดทักษะและความเข้าใจ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่บุคคลสามารถใช้ในการพัฒนาตนเองได้ (สหวัดน์, 2546: 52 และ สมเกียรติ, 2542: 3) เช่นเดียวกับบัณฑิตซึ่งมีผลการศึกษาที่คล้ายกับนิสิต ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะจากการศึกษาที่พบว่า บัณฑิตประกอบอาชีพหลากหลาย โดยเป็นพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด ดังนั้นการเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาตนเองดังกล่าว อาจเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางองค์กรของตนจัดให้ และอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางคหกรรมศาสตร์เหล่านี้ของบัณฑิตต้องเกิดจากความสนใจ และชวนขวนขวายหาเวลาเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวด้วยตัวเอง ซึ่งอาจไม่สะดวกในเรื่องเวลา ในขณะที่นิสิตน่าจะมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวมากกว่ากลับไม่ค่อยให้ความสนใจ เพราะปัจจุบันนิสิตใช้ชีวิตเพื่อแสวงหาความสุขให้กับตนเอง อยู่ในสังคมวัตถุนิยมและบริโภคนิยมสูง เลือกทำกิจกรรมในลักษณะการแสวงหาความสุขและความบันเทิงมากกว่ากิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง (เกรียงศักดิ์, 2541: 59-60)

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต ได้แบ่งการศึกษาทัศนคติออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียน และด้านอื่น ๆ ซึ่งจากการศึกษาคพบว่า ทั้งนิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ทั้งนี้

เป็นเพราะนิสิตและบัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทของคหกรรม-ศาสตร์ได้อย่างแท้จริง ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

ด้านลักษณะศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า ทั้งนิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพด้านลักษณะศาสตร์ในระดับที่ดี โดยมีทัศนคติว่าคหกรรมศาสตร์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี เป็นอันดับสูงสุด รองลงมา คือ คหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นนทลี (2545) ที่พบว่า นิสิตและนักศึกษา สาขาหกรรมศาสตร์จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ และทบวงมหาวิทยาลัย เห็นด้วยว่าคหกรรมศาสตร์นั้นนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีเป็นอันดับสูงสุดเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะคหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรมนุษย์และอื่น ๆ ทั้งในด้านการพัฒนา และการจัดการ ที่มนุษย์สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ (วารกรณ์, 2540: 9)

ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ จากการศึกษาพบว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านนี้ในระดับที่ดี โดยนิสิตเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง ในทำนองเดียวกันบัณฑิตไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากไปกว่าการเย็บผ้า/ทำอาหาร ทั้งนี้เพราะวิชาชีพคหกรรม-ศาสตร์มีความหลากหลาย นิสิตได้ฝึกทักษะและประสบการณ์วิชาชีพด้านต่าง ๆ ตามหลักสูตรของตน ได้เข้าร่วมสัมมนาและแนะแนวทางการประกอบอาชีพจากระดับที่จบการศึกษา และทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ มากมาย ดังที่ นนทลี (2545) ได้ศึกษาพบว่า การประกอบอาชีพของผู้ที่จบ การศึกษาสาขาหกรรมศาสตร์ค่อนข้างหลากหลาย ต้องใช้ความรู้ในวิชาชีพเฉพาะและวิชาการ จัดการมาผสมผสานกัน นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบข้อที่น่าสนใจ คือ นิสิตมีความมั่นใจที่จะนำ ความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพน้อยกว่าบัณฑิต เนื่องจากนิสิตยังขาด ประสบการณ์ทำงาน ในขณะที่บัณฑิตมีประสบการณ์มากกว่า ได้นำความรู้ไปใช้จริง ทำให้เกิดการ เรียนรู้และมีความมั่นใจในการนำความรู้ไปใช้ได้ดี

ด้านคุณลักษณะผู้เรียน จากการศึกษาพบว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพ ด้านลักษณะผู้เรียนในระดับที่ดี โดยนิสิตเห็นว่าการเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์ เพราะการเรียนการสอน และลักษณะวิชาคหกรรมศาสตร์ เช่น การประกอบอาหาร การสอนคหกรรมศาสตร์ เป็นต้น ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้ทันและสอดคล้องกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ในขณะที่ บัณฑิตไม่เห็นด้วยว่าผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้เพราะบัณฑิต

ได้ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพต่าง ๆ ในขณะที่ศึกษาที่ห้องทำงานร่วมกับอาจารย์ เพื่อนนิสิต และผู้ร่วมงานอื่น ๆ ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้บัณฑิตสามารถนำไปใช้ได้กับการทำงานจริงของตน นอกจากนี้ ยังพบว่านิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติว่าผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยขวนขวาย ใฝ่รู้ ขาดความกระตือรือร้น และมีการฝึกวิชาชีพหรือหาเทคนิควิธีใหม่ ๆ เพิ่มเติมในระดับน้อยกว่า ประเด็นอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง เพราะจากการศึกษาความต้องการของตลาด แรงงานที่ นนทลี (2545) ได้ศึกษาพบว่า คุณลักษณะดังกล่าวทั้งหมดเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้จบการศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ที่ตลาดแรงงานต้องการ

ด้านอื่น ๆ จากการศึกษาพบว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพด้านอื่น ๆ ในระดับที่ดี โดยบัณฑิตอยากบอกผู้อื่นว่าจบการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์มากกว่านิสิต ทั้งนี้เพราะบัณฑิตมีความมั่นใจในความสามารถและการนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ จนประสบความสำเร็จ เกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ (นนทลี, 2545: 110) แต่ทั้งนิสิตและบัณฑิตยังไม่ค่อยเห็นด้วยว่าภาพพจน์ในปัจจุบันของคหกรรมศาสตร์ค่อนข้างดีในสายตาของคนทั่วไป เพราะเห็นว่าสังคมยังยึดติดกับภาพลักษณ์ในอดีต ไม่เข้าใจในลักษณะและวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างถ่องแท้

การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิต

สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐาน นิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียน และด้านอื่น ๆ พบว่า นิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากทั้งนิสิตและบัณฑิตต่างก็เห็นความสำคัญ ตระหนักถึงบทบาทและมีความเข้าใจในศาสตร์และวิชาชีพทางคหกรรมศาสตร์ ผ่านกระบวนการเรียนการสอน และการหล่อหลอมทางวิชาชีพเดียวกัน ดังนั้นความคิด ทัศนคติ ตลอดจนคุณลักษณะต่าง ๆ จึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุทธิพร (2539) ที่พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่เรียนในหลักสูตรต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่แตกต่าง

กัน เช่นเดียวกับ วินตรา (2539) ที่ได้ทำการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มาจากสถาบันการศึกษาต่างสังกัดกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1 นิสิตและบัณฑิต สาขาคุณธรรมศาสตร์ศึกษา ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์แตกต่างกัน

ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต

จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะนิสิตเป็นกลุ่มบุคคลที่มาอยู่ร่วมกันจากการเลือกเข้าศึกษาที่อาจเกิดจากการมีความรัก และสนใจตรงกัน ซึ่งการที่บุคคลอยู่ในกลุ่มเดียวกันนี้ย่อมมีทัศนคติและแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมไปในแนวทางเดียวกันด้วย (สุชา, 2540: 237) และผลการศึกษานี้เป็นไปในทำนองเดียวกับการศึกษาของ ชิดารัตน์ (2542) ที่พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคุณธรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ วินตรา (2539) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน มีภูมิหลังอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ มาลัยพร (2545) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกันมีทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต

สำหรับบัณฑิต จากผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้แตกต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์แตกต่างกัน กล่าวคือ บัณฑิตที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์โดยรวมด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะการศึกษาที่สูงขึ้นมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ความคิดและทักษะในสาขาวิชาเฉพาะทางให้เป็นที่ไปในแนวทางที่ดีและมีความชำนาญมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต เป็นการพัฒนาดตนเอง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบ

อาชีพของตน และช่วยเหลือสังคมได้ (ผ่องศรี, 2546: 43) ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ ทศนีย์ (2544) ที่พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ของพนักงานบริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร โทรคมนาคม และสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ (2543) ที่ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพที่กำลังศึกษาและที่จบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า พยาบาลที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วมีทัศนคติต่องานดีกว่ากลุ่มพยาบาลที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโทอยู่

ด้านประสบการณ์ พบว่า บัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีและต่ำกว่า และระหว่าง 11 - 15 ปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี ดังที่ มลฤดี (2543: 11) ได้กล่าวว่า อายุงานของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันจะทำให้ สะสมประสบการณ์ ความเชื่อ และมุมมองในเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป โดยเหตุที่บัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีและต่ำกว่า และระหว่าง 11 - 15 ปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 - 10 ปีนั้น อาจเป็นเพราะ บัณฑิตในกลุ่มแรก เป็นกลุ่มที่เพิ่งจบการศึกษาทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ ยังเป็นไปในลักษณะที่ดีที่ถูกถ่ายทอดมาจากการศึกษา ในขณะที่บัณฑิตที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี เป็นระยะเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง และปรับตัวเลือกอาชีพเพื่อหาแนวทางที่ตนต้องการและพอใจ ซึ่งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พบอาจทำให้ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพนั้นเปลี่ยนแปลงไป ส่วนบัณฑิตที่มีประสบการณ์ระหว่าง 11 - 15 ปีนั้น จัดว่าเป็นระยะเวลาที่เริ่มมีความมั่นคง และความก้าวหน้าในด้านการทำงานมากกว่า มุมมองด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพจึงมีความหลากหลาย และมีความเข้าใจยิ่งขึ้น ทำให้มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่า (วิภาพร, 2545ข: 153)

ด้านรายได้ พบว่า บัณฑิตที่มีรายได้ 20,001 - 40,000 บาทต่อเดือน มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่าบัณฑิตที่มีรายได้ 20,000 บาทต่อเดือนและต่ำกว่า เพราะรายได้เป็นสิ่งจูงใจสำคัญในการทำงาน บัณฑิตที่มีรายได้ดีย่อมมีความพึงพอใจและมีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่าบัณฑิตที่มีรายได้น้อยกว่าเพราะยังไม่พอใจและมองได้ว่าการประกอบวิชาชีพของตนยังไม่ประสบผลเท่าที่ควร ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ เรื่องศักดิ์ (2542) ที่ศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทเทคโนโลยี เอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยพนักงานที่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาทมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานดีกว่าพนักงานที่มีรายได้ 10,001 - 30,000 บาท

สมมติฐานที่ 2 นิสิตสาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีมูลเหตุ
 จูงใจในการเข้าศึกษาและมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อ
 วิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้าน
 วิชาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน กล่าวคือ นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจ
 เข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องระดับปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณค่าหรือ
 ประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่านิสิตที่ไม่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และนิสิตที่มี
 มูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านวิชาชีพระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
 โดยรวม ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าและประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่า
 นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านวิชาชีพระดับน้อย ทั้งนี้เพราะปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อ
 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของนิสิต และมีผลอย่างยิ่งต่อการมีทัศนคติต่อวิชาชีพในด้านดังกล่าว
 โดยมูลเหตุจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านวิชาชีพนั้น เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการรับรู้และการ
 เรียนรู้ ซึ่งนิสิตที่มีแรงจูงใจดังกล่าวในระดับมากย่อมแสดงให้เห็นถึงการรับรู้และเรียนรู้ มีทัศนคติ
 ที่ดีของนิสิต จึงทำให้ตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งผลการศึกษานี้เป็นไปใน
 ทานองเดียวกันกับการศึกษาของ กฤติยา (2545) ที่พบว่า นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนในหลักสูตร
 ทั่วไป ในสถาบันภาษา เอ.ยู.เอ. สาขาราชดำริ กรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจที่สัมพันธ์ทางบวกกับ
 ทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ พิชะดา (2541) ที่พบว่า ปัจจัย
 จูงใจในการเข้าศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยชักนำภายนอก และปัจจัยที่เป็นความต้องการของนักศึกษาเอง
 ต่างก็ไม่มีอิทธิพลทำให้นักศึกษามีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลดีขึ้นแต่อย่างใด

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

จากการวิเคราะห์พบว่า นิสิตที่มีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยี
 สารสนเทศ สื่อบุคคล และการเข้าร่วมสัมมนาและฝึกอบรมแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพ
 คหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน กล่าวคือ นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชน
 และหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมากมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม ดีกว่านิสิตที่
 รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อย
 นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับ

มากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อย นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่านิสิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล และด้านคุณลักษณะผู้เรียนพบว่า นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมาก ปานกลางและน้อยมีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่านิสิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล และนิสิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่านิสิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยนันท์ (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า การเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเห็นว่าถ้านิสิตเปิดรับข่าวสารจากสื่อแขนงต่าง ๆ บ่อยครั้งขึ้นจะส่งผลให้มีทัศนคติและพฤติกรรมในการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะสื่อดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลที่นิสิตสามารถรับรู้ได้ง่าย อีกทั้งสามารถให้ความรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจ และชักนำให้เกิดทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ดังที่ ณรงค์ (2543: 39) ได้กล่าวว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลสูงสุดโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคล

สมมติฐานที่ 3 บัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตที่มีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อบุคคล การเข้าร่วมสัมมนาและฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน กล่าวคือ บัณฑิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากบุคคล บัณฑิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย ส่วนด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียนและด้านอื่น ๆ พบว่า บัณฑิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1-2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย และบัณฑิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือ

นิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 -2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย ทั้งนี้ก็เช่นเดียวกับนิสิต เพราะสื่อและกิจกรรมดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลที่บัณฑิตสามารถทราบถึงความ เป็นไปในสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะการเข้าร่วมสัมมนาและฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการ เพราะลักษณะกิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะเป็น แหล่งข้อมูลที่ให้การศึกษา ช่วยกระจายข่าวสารไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังช่วยประสานความคิด ความเข้าใจและเปิดโอกาสให้บุคคลได้แลกเปลี่ยนทัศนะระหว่างกัน เป็นการเสริมประสบการณ์ และทัศนคติให้หลากหลายยิ่งขึ้น (สมิต, 2541: 16-18) ดังที่ ปนิตา (2547) ได้ทำการศึกษาระดับการ รับรู้ข่าวสาร และทัศนคติที่มีต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของผู้บริโภค ในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการรับรู้ข่าวสารของผู้บริโภค มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ นิตยา (2526) ที่พบว่า ประชากรในเขต กรุงเทพมหานครที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมากครั้งมีทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมไม่ แตกต่างกับประชากรที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวน้อยครั้ง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขา
คหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้า
ศึกษาของนิสิต การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต ทัศนคติต่อวิชาชีพ
คหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต และเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่าง
นิสิตและบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่เข้ารับการศึกษานปีการศึกษา 2545-2548 ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน และบัณฑิตสาขา
คหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2523 - 2547
ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 157 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้มาจากการสุ่มประชากรโดยวิธีการสุ่ม
แบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ สำหรับนิสิตและบัณฑิต ซึ่งแบบสอบถามทั้ง
2 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ลักษณะส่วนบุคคล มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา (เฉพาะนิสิต) และ
การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ และทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ย (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งหากพบความ
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe'
ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิตและบัณฑิต

ลักษณะส่วนบุคคลของนิสิต

ชั้นปีการศึกษา นิสิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจำนวน
ใกล้เคียงกับนิสิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 คือ มีจำนวน 27 คน และ 26 คน ตามลำดับ ที่เหลือคือ นิสิต
ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับนิสิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 เช่นกัน

คะแนนเฉลี่ยสะสม นิติศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา เกือบครึ่งหนึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.76 – 3.25 ทั้งนี้ คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตโดยเฉลี่ย คือ 2.98 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำสุด คือ 2.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุด คือ 3.81

อาชีพบิดา นิติศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา เกือบสองในห้ามีบิดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ

อาชีพมารดา นิติศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา มากกว่าสองในห้ามีมารดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ

ระดับการศึกษาของบิดา บิดาของนิติศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา มากกว่าครึ่งหนึ่ง จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ระดับการศึกษาของมารดา มารดาของนิติศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษาส่วนใหญ่ จบการศึกษาด้านต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

รายได้ของครอบครัว ครอบครัวของนิติศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา ส่วนใหญ่ มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้รายได้เฉลี่ยของครอบครัวนิสิต คือ 40,804.88 บาทต่อเดือน

ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิตสาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา มากกว่าหนึ่งในสามสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีระหว่างปีการศึกษา 2533 – 2542

คะแนนเฉลี่ยสะสม บัณฑิตสาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา เกือบครึ่งหนึ่ง มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.76 – 3.25 ทั้งนี้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำสุด คือ 2.00 คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุด คือ 3.81 และคะแนนเฉลี่ยสะสมโดยเฉลี่ย คือ 3.01

ระดับการศึกษา บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตรศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา
สูงสุดระดับปริญญาตรี

ประสบการณ์ทำงาน บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตรศึกษา มากกว่าสองในห้า มี
ประสบการณ์ทำงาน 5 ปีและต่ำกว่า ทั้งนี้มีบัณฑิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานเลย และบัณฑิตที่
มีประสบการณ์ทำงานมากที่สุด คือ 25 ปี ประสบการณ์ทำงานเฉลี่ยของบัณฑิต คือ 8.9 ปี

อาชีพหลัก บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตรศึกษา มีอาชีพหลักเป็นพนักงาน
บริษัทเอกชนมากที่สุด

อาชีพรอง บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตรศึกษา ส่วนใหญ่ ไม่มีอาชีพรอง

รายได้ บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตรศึกษา มากกว่าครึ่งหนึ่ง มีรายได้
20,000 บาทต่อเดือนและต่ำกว่า โดยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิต คือ 34,740.17 บาท รายได้
ต่ำสุดต่อเดือน คือ 6,800 บาท และรายได้สูงสุดต่อเดือน คือ 500,000 บาท

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาของนิสิตและการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิต
และบัณฑิต

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

ด้านตนเอง นิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่งมีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาเนื่องจากเรียนง่าย
และได้คะแนนดี มีความรักและสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถหรืออุปนิสัยในระดับปานกลาง
โดยนิสิตมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อยระบุว่ารักและสนใจในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และเหมาะ
กับความสามารถหรืออุปนิสัย เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นิสิตครึ่งหนึ่งระบุว่าความนิยมหรือประทับใจบุคคลที่
ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับปานกลาง และนิสิตมากกว่าหนึ่งในสี่
พิจารณาว่าต้องการนำความรู้ไปช่วยเหลือกิจการของครอบครัว เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก
เช่นกัน แต่ในประเด็นการเรียนตามรุ่นพี่ที่โรงเรียน การเรียนตามเพื่อน ครู – อาจารย์แนะนำ และ
เรียนตามญาติพี่น้อง หรือญาติพี่น้องแนะนำ พบว่าไม่เป็นมูลเหตุจูงใจให้นิสิตเข้าศึกษา

ด้านวิชาชีพ นิสิตส่วนใหญ่ ระบุว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และเป็นอาชีพที่น่าสนใจ ประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก ส่วนประเด็นเป็นวิชาที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นวิชาที่ศึกษาต่อในระดับสูงได้ เป็นอาชีพที่กำลังได้รับความนิยมและได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล นิสิตพิจารณาว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับปานกลาง

ด้านสถานศึกษา นิสิตระบุว่า ความสะดวกในการเดินทางเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และนิตครั้งหนึ่งพิจารณาว่าความมีชื่อเสียงของคณะ หรือสถาบันเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับปานกลาง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายคนพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาโดยรวมในระดับปานกลาง ทั้งนี้ นิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่งมีระดับมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านตนเองและด้านวิชาชีพในระดับปานกลาง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องในระดับน้อย และนิตเกือบครึ่งหนึ่งมีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านสถานศึกษาในระดับปานกลาง

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต

สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ นิสิตเกือบครึ่งหนึ่งมีการรับข้อมูลข่าวสารทางรายการโทรทัศน์ และนิตยสาร/วารสารในระดับมาก ส่วนการรับข้อมูลข่าวสารทางหนังสือ/ตำราเรียน/Text Book หนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์ และ e – mail หรือ Internet อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ นิสิตมากกว่าครึ่งรับข้อมูลข่าวสารทางรายการวิทยุในระดับน้อย

ส่วนบัณฑิตมากกว่าสองในห้ามีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ทางหนังสือพิมพ์ รายการโทรทัศน์และนิตยสาร/วารสารในระดับปานกลาง ส่วนการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากรายการวิทยุ เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์ e – mail หรือ Internet และหนังสือ/ตำราเรียน/Text Book พบว่าบัณฑิตมากกว่าครึ่งรับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อย

สื่อบุคคล นิสิตรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากครู – อาจารย์ เพื่อน และญาติพี่น้องในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.7, 42.2 และ 38.9 ตามลำดับ และรับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อยจากคนรู้จักคิดเป็นร้อยละ 44.4

ส่วนบัณฑิตมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากคนรู้จัก ญาติ พี่น้อง เพื่อน และครู - อาจารย์ ในระดับน้อย (53.3%, 50.3%, 45.9% และ 43.3% ตามลำดับ)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายคนพบว่า นิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับปานกลาง ทั้งนี้ นิสิตมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศและจากสื่อบุคคลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.6 และ 55.6 ตามลำดับ

สำหรับบัณฑิตนั้นเกือบครึ่งหนึ่งมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์โดยรวมในระดับปานกลาง ทั้งนี้ บัณฑิตมากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อยมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลาง และบัณฑิตครึ่งหนึ่งมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลในระดับน้อย

การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ นิสิตเกือบครึ่งหนึ่ง เข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมและเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 – 2 ครั้งต่อปี ซึ่งทั้งการเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ของนิสิต โดยเฉลี่ยปีละครั้งและมากที่สุด คือ 6 ครั้งต่อปี

ส่วนบัณฑิตมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่เคยเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรม และเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ โดยการเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมโดยเฉลี่ยของบัณฑิต คือ ปีละครั้ง และมากที่สุด คือ 8 ครั้งต่อปี และการเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์โดยเฉลี่ยของบัณฑิต คือ ปีละครั้ง และมากที่สุด คือ 16 ครั้งต่อปี

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านลักษณะศาสตร์ นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์โดยรวมในระดับที่ดี ซึ่งนิสิตมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ คหกรรมศาสตร์นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ดี นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 9 รายการ คือ คหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ สามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้ ช่วยให้บุคคล

ใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบทบาทต่อการพัฒนารักษาเอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของชาติ ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นบุคคล ครอบครัวและสังคม ช่วยบุคคลและครอบครัวดำเนินชีวิตได้ตามสภาพสังคม และไม่เห็นว่าคหกรรมศาสตร์ เหมาะกับคนที่เรียนไม่เก่ง เหมาะสำหรับผู้หญิง ไม่จำเป็นต้องการทำงานและการดำรงชีวิตและไม่สำคัญต่อสภาพการณ์ในปัจจุบันของประเทศ และมี 1 รายการ ที่นิสิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ คหกรรมศาสตร์เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ๆ

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์ของบัณฑิตนั้น โดยรวมบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ 2 รายการ คือ คหกรรมศาสตร์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 8 รายการ คือ คหกรรมศาสตร์ช่วยให้บุคคลใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบทบาทต่อการพัฒนารักษาเอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของชาติ สามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้ ช่วยบุคคลและครอบครัวดำเนินชีวิตได้ตามสภาพสังคม ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นบุคคล ครอบครัวและสังคมได้ และไม่เห็นว่าคหกรรมศาสตร์เหมาะกับคนที่เรียนไม่เก่ง ไม่จำเป็นต้องการทำงานและการดำรงชีวิต เหมาะสำหรับผู้หญิง และไม่สำคัญต่อสภาพการณ์ในปัจจุบันของประเทศ และมี 1 รายการ ที่บัณฑิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ คหกรรมศาสตร์เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ๆ

ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์โดยรวมในระดับที่ดี ซึ่งนิสิตมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 12 รายการ คือ ผู้จบคหกรรมศาสตร์เลือกประกอบอาชีพได้หลากหลาย วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นพื้นฐานอาชีพขนาดเล็กและขยายสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ เป็นวิชาชีพที่ควรค่าแก่การศึกษา ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของบุคคล ครอบครัว และชุมชน นิสิตพอใจและมีความสุขเมื่อได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี และไม่เห็นว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากกว่าการเย็บผ้า และทำอาหาร เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติ ผู้จบคหกรรมศาสตร์ทำงานทำยาก วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยมีบทบาทในสังคม เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องใช้ความคิดมาก เพราะเน้นการปฏิบัติ และนิสิตไม่มั่นใจที่จะนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และมี 1 รายการ ที่นิสิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ผู้สนใจ/ต้องการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีน้อย

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ นั้น โดยรวมบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ 1 รายการ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากกว่าการเย็บผ้า และทำอาหาร บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 12 รายการ ได้แก่ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ประกอบอาชีพได้ทั้งอาชีพหลัก และอาชีพรอง เป็นพื้นฐานอาชีพขนาดเล็กและขยายสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ เป็นวิชาชีพที่ควรค่าแก่การศึกษา ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ผู้จบคหกรรมศาสตร์เลือกประกอบอาชีพได้หลากหลาย บัณฑิตพอใจและมีความสุขเมื่อได้ทำงานที่เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี และไม่เห็นด้วยว่าบัณฑิตไม่มั่นใจที่จะนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องใช้ความคิดมาก เพราะเน้นการปฏิบัติ เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติ ไม่ค่อยมีบทบาทในสังคม และผู้จบคหกรรมศาสตร์หางานทำยาก และมี 1 รายการ ที่บัณฑิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ผู้สนใจ/ต้องการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีน้อย

ด้านคุณลักษณะผู้เรียน นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณลักษณะผู้เรียน โดยรวมในระดับที่ดี ซึ่งนิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 9 รายการ ได้แก่ การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ นิสิตเต็มใจเข้ารับการอบรมด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ ทำให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และไม่เห็นด้วยว่าผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขาดทักษะการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน ไม่ค่อยชวนชวนไขว่คว้า และขาดความกระตือรือร้น และมี 1 รายการ ที่นิสิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ นิสิตฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และหาเทคนิควิธีใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตด้านคุณลักษณะผู้เรียนนั้น โดยรวมบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพทั้ง 10 รายการ ได้แก่ การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ บัณฑิตเต็มใจเข้ารับการอบรมด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเรียนคหกรรมศาสตร์สอนให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ช่วยให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีบุคลิกภาพดี บัณฑิตฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และหาเทคนิควิธีใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ และไม่เห็นด้วยว่าผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขาดทักษะการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน ขาดความกระตือรือร้น และไม่คอยชวนชวนไขว่คว้า

ด้านอื่น ๆ นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ โดยรวมในระดับที่ดี ซึ่งนิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 3 รายการ ได้แก่ นิสิตยินดีแนะนำให้คนรู้จักหรือผู้อื่นเรียน

คหกรรมศาสตร์ ภาพพจน์ในปัจจุบันของคหกรรมศาสตร์ค่อนข้างดีในสายตาของคนทั่วไป และไม่
เห็นด้วยว่านิสิตไม่ยอมบอกผู้อื่นว่าจบการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และมี 1 รายการ ที่นิสิต
มีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ถ้าเลือกสาขาวิชาเรียนได้ นิสิตจะเลือกเรียนในสาขาอื่น

ส่วนทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตด้านอื่น ๆ นั้น โดยรวมบัณฑิตมี
ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 3 รายการ ได้แก่ บัณฑิตยินดีแนะนำให้คน
รู้จักหรือผู้อื่นเรียนคหกรรมศาสตร์ ภาพพจน์ในปัจจุบันของคหกรรมศาสตร์ค่อนข้างดีในสายตา
ของคนทั่วไป และไม่เห็นด้วยว่าบัณฑิตไม่ยอมบอกผู้อื่นว่าจบการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
และมี 1 รายการ ที่บัณฑิตมีทัศนคติเป็นกลางต่อวิชาชีพ คือ ถ้าเลือกสาขาวิชาเรียนได้ บัณฑิตจะ
เลือกเรียนในสาขาอื่น

การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิต

สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ดังนี้

การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิตสาขา
คหกรรมศาสตร์ศึกษา พบว่า นิสิตและบัณฑิต มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และ
รายด้านไม่แตกต่างกัน

1. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขา
คหกรรมศาสตร์ศึกษา ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า นิสิตที่มีลักษณะส่วนบุคคลทั้ง
7 ลักษณะต่างก็มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สำหรับลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตที่มีระดับการศึกษา
ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน
กล่าวคือ บัณฑิตที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม ด้าน
ลักษณะศาสตร์และด้านคุณค่าและประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญา
ตรี บัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีและต่ำกว่า และระหว่าง 11 - 15 ปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพ

คหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี และบัณฑิตที่มีรายได้ 20,001 – 40,000 บาทต่อเดือน มีทัศนคติต่อวิชาชีพด้านลักษณะศาสตร์ดีกว่าบัณฑิตที่มีรายได้ 20,000 บาทต่อเดือนและต่ำกว่า

2. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาและมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน พบว่า นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาระดับปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าและประโยชน์ของวิชาชีพและด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาระดับน้อย ซึ่งผลการเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านต่าง ๆ ของนิสิต พบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านวิชาชีพ สรุปผลได้ดังนี้

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องระดับปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่านิสิตที่ไม่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ด้านวิชาชีพ นิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านวิชาชีพพระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าและประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่มีมูลเหตุจูงใจเข้าศึกษาด้านวิชาชีพพระดับน้อย

ส่วนการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์พบว่า นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อ ระดับปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และด้านคุณลักษณะผู้เรียนดีกว่านิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ระดับน้อย ซึ่งผลการเปรียบเทียบการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ตามสื่อประเภทต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของนิสิต พบว่า แตกต่างกัน 3 ประเด็น คือ การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อบุคคล และการเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ สรุปผลได้ดังนี้

สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมากมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมดีกว่านิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อยและนิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือ

เทคโนโลยีสารสนเทศระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณลักษณะ ผู้เรียนดีกว่านิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยี สารสนเทศระดับน้อย

สื่อบุคคล นิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และด้านคุณค่าและประโยชน์ของวิชาชีพดีกว่า นิสิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล และนิสิตที่รับข้อมูลข่าวสารทาง คหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลระดับมาก ปานกลาง และน้อยมีทัศนคติต่อวิชาชีพด้านคุณลักษณะ ผู้เรียนดีกว่านิสิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคล

การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ นิสิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือ ฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์มากกว่า 2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านอื่น ๆ ดีกว่านิสิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย

3. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีการรับข้อมูลข่าวสาร ทางคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน พบว่า บัณฑิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ต่างกันมี ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม ด้านลักษณะศาสตร์ และด้านคุณลักษณะผู้เรียนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการเปรียบเทียบการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ตาม สื่อประเภทต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของบัณฑิต พบว่า แตกต่างกัน 4 ประเด็น คือ การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ บุคคล การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ และการเข้าร่วมกิจกรรม หรือ นิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ สรุปผลได้ดังนี้

สื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรม- ศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้วิธีการของ Scheffe' พบว่า บัณฑิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยี สารสนเทศต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ

สื่อบุคคล บัณฑิตที่รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อบุคคลในระดับมากและปานกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

การเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ บัณฑิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 -2 ครั้งต่อปีและมากกว่า 2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์เลย และบัณฑิตที่เข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 -2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพด้านคุณค่าและประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียนและด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

การเข้าร่วมกิจกรรม หรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ บัณฑิตที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ 1 -2 ครั้งต่อปี มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

สำหรับผู้เรียน และผู้ที่จบการศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับสูงทั้งด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะผู้เรียนและด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะในประเด็น คหกรรมศาสตร์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นวิชาชีพที่สามารถประกอบได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ทั้งนี้ก็พบว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับค่อนข้างต่ำในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์และความภาคภูมิใจในวิชาชีพ

คหกรรมศาสตร์ เช่น ประเด็นภาพพจน์ในปัจจุบันของคหกรรมศาสตร์ การมีบทบาทต่อสังคมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และผู้สนใจหรือต้องการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นต้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงหน้าที่สำคัญของผู้เรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์-ศึกษา ในฐานะที่จะเป็นนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคต ตลอดจนผู้ที่จบการศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ซึ่งมีโอกาสนำความรู้และความสามารถทางวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปใช้ โดยผู้เรียนควรพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งผู้เรียนต้องมีความกระตือรือร้น ขวนขวายใฝ่รู้ และฝึกทักษะวิชาชีพของตนอยู่เสมอ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ได้จัดขึ้น ผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วเช่นกัน ควรเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของตนด้วย เพื่อแสดงให้เห็นถึงสังคมเห็นว่าผู้เรียนและผู้จบการศึกษาสาขา คหกรรมศาสตร์ศึกษานั้น มีความสามารถทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพทัดเทียมกับผู้เรียนและผู้ ที่จบในสาขาอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อความก้าวหน้าในวิชาชีพของตน ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้มีโครงการ ที่สำคัญหลายอย่างที่ ต้องการ และเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถทางคหกรรมศาสตร์ เข้ามาแสดงศักยภาพ หรือทำงานร่วมกัน อาทิ โครงการครัวไทยสู่ครัวโลก โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และโครงการด้านเสื้อผ้าหรือแฟชั่น เป็นต้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพันธกิจและลักษณะศาสตร์ของคหกรรมศาสตร์ที่ถูกต้องแก่บุคคลทั่วไป โดยอาจกระทำผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นการเผยแพร่และสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับต่อไป

ผู้สอน สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาที่พบว่า นิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่ผู้สอน สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรช่วยกันรักษาและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และตระหนักในบทบาทของคหกรรมศาสตร์ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ส่วนในด้านคุณลักษณะผู้เรียนและด้านอื่น ๆ พบว่านิสิตและบัณฑิตมีทัศนคติที่ดีเช่นกัน แต่ยังมีระดับที่ต่ำกว่า 2 ด้านที่กล่าวมาข้างต้น โดยเฉพาะในประเด็นการขวนขวายใฝ่รู้ ความกระตือรือร้น การฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์หรือการหาเทคนิควิธีใหม่ ๆ ภาพพจน์ของคหกรรมศาสตร์ในสายตาของคนทั่วไป และการแนะนำให้ผู้อื่นเรียนคหกรรมศาสตร์ ที่ทั้งนิสิตและบัณฑิตยังเห็นว่าผู้เรียนไม่ค่อยมีคุณลักษณะในเรื่องดังกล่าวอย่างเหมาะสม ดังนั้น หน้าที่สำคัญของผู้สอน สถาบันการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรมุ่งพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้เรียนหมั่นฝึกฝนทักษะวิชาชีพของตนอยู่เสมอ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด

ความกระตือรือร้น ขวนขวายใฝ่รู้ และที่สำคัญ คือ การเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน มีความมั่นใจที่จะนำความรู้ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ ได้ โดยเพิ่มเติมหรือสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอนตามรายวิชาในหลักสูตร รวมทั้งการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและทัศนคติที่ดีในเรื่องดังกล่าว โดยเน้นที่การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้มีความน่าสนใจและเป็นไปอย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ สถาบันการศึกษา ได้แก่ ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจ ลักษณะศาสตร์และลักษณะวิชาชีพของคหกรรมศาสตร์ที่ถูกต้องเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในการศึกษาต่อ โดยมหาวิทยาลัย คณะ ภาควิชา และสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงสาขาวิชาของตนให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นมูลเหตุจูงใจสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเลือกเข้าศึกษา ซึ่งอาจทำการประชาสัมพันธ์โดยผ่านครู – อาจารย์ ตลอดจนสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ และนิตยสารหรือวารสาร

การให้ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

จากผลการวิจัยที่พบว่า การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตจากสื่อต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน โดยนิสิตและบัณฑิตที่การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อและกิจกรรมดังกล่าวในระดับมากมีทัศนคติที่ดีกว่านิสิตและบัณฑิตที่มีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์จากสื่อและกิจกรรมดังกล่าวในระดับน้อย และยังพบว่านิสิตและบัณฑิตส่วนใหญ่มีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนและหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น ในการให้ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ให้ประสบผล สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการผ่านสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อประเภทโทรทัศน์ นิตยสาร และวารสาร เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า สื่อเหล่านี้เป็นสื่อที่นิสิตและบัณฑิตได้รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ในระดับมาก มากที่สุด นอกจากนี้ สื่อประเภท e – mail และ Internet ยังเป็นสื่อที่น่าสนใจเพราะปัจจุบันสื่อดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ สามารถเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มากมายได้ทั่วโลก เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้สื่อประเภทนี้เป็นสื่อที่น่าสนใจอีกประเภทหนึ่งในการใช้เป็นช่องทางเผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้สูงขึ้น โดยอาจเป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาทัศนคติ ซึ่งอาจเป็นการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอน การสร้างเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่อาจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เช่น ความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ การอบรมเลี้ยงดู บุคลิกภาพ เป็นต้น เพื่อให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
3. ควรศึกษาวิจัยโดยใช้วิธีเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ที่สามารถนำมาอธิบาย สนับสนุน และทำให้ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีความชัดเจน และน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
4. ควรศึกษาประเด็นการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ เพราะพบว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยควรศึกษารายละเอียดในการรับข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น เช่น ความถี่ในการรับข้อมูล สื่อหรือรายการประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ. 2546. **แผนพัฒนาแรงงานและพัฒนาอาชีพ ฉบับที่ 1 (2546-2549)**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบลิ๊ก.
- กฤติยา เพิ่มพานิช. 2545. **ทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษและแรงจูงใจของนักศึกษาในการสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรทั่วไปในสถาบันภาษาเอ.ยู.เอ. สาขาราชดำริ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- กองวิชาการและแผนงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. 2545. **รายงานการวิจัยเรื่อง ความสัมฤทธิ์ผลของการแนะแนวอาชีพอิสระ. ม.ป.ท.**
- เกตุฉกาจ นิลประดับ. 2544. **ความคาดหวังในวิชาชีพตำรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541. **ข้าคือบัณฑิต: หลอมแนวคิดคนรุ่นใหม่สู่สภาวะปัญญาชน แห่งยุค. กรุงเทพมหานคร: ชัคเซสมิเดีย.**
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2542. **สามทศวรรษคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.**
- จาร์อง เงินดี และ คณะ. 2545. **จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์. แปลจาก R. E. Silverman. 1978. Social Psychology. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.**
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. 2547. **มุมมองภาครัฐต่อบทบาทและปัญหาในวิชาชีพพลการกรมศาสตร์. วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 47(3): 7-18.**
- ชนิดา ยอดดี. 2534. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

- ชวลี เครือสุคนธ์. 2546. **ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชัชนันท์ วีระฉายา. 2546. **การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติกับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: เทพนิมิตรการพิมพ์.
- ณรงค์ สมพงษ์. 2543. **สื่อสารมวลชนเพื่องานส่งเสริม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง. 2546. **การประเมินจิตพิสัย**. ใน สุวิมล ว่องวานิช. (บรรณาธิการ). **การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2543. **รายงานการวิจัยเอกสารเรื่อง ระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- ทัศนีย์ แก้วทอง. 2544. **อิทธิพลของความรู้ ทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษา ระบบคุณภาพ ISO 9002 ของพนักงานบริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม: กรณีศึกษา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนิศา ประทุมเวียง. 2539. **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้จบคหกรรมศาสตร์ระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ธิดารัตน์ โปธิดารา. 2542. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนักศึกษาสาขาพลการศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธำรง บัวศรี. 2542. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. 2545. วิถีพลการศาสตร์ในประเทศไทย: บทสะท้อนวิสัยทัศน์และกระบวนการทัศน์จากปัจจุบันสู่อนาคต. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นรินทร์ เทียงเจริญ. 2543. เจตคติต่ออาชีพครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีสไตล์การเรียนแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา วิรุฬห์รัตน์. 2526. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งกับทัศนคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. 2544. การพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. 2540. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เบญจมาภรณ์ ช้อยเครือ. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพครูและพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปณิดา ทัพเวช. 2547. ระดับการรับรู้ข่าวสาร และทัศนคติที่มีต่อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประเชิญ ครูไพศาล. 2537. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รวมสาส์น.

ประเทืองทิพย์ โรจนวิภาค. 2531. องค์ประกอบที่มีผลต่อเจตคติที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์คหกรรม และศิลปหัตถกรรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประหยัด สายวิเชียร. 2538. ความรู้เรื่องคหกรรมศาสตร์. เชียงใหม่: ชนบรรณการพิมพ์.

ประหยัด สุดเสวต. 2539. วิธีเพิ่มสมรรถภาพในการเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

ปัทมา เอื้ออรรถการ. 2545. วัฒนธรรมองค์การ ทัศนคติต่องานบริการและความผูกพันต่อองค์กร: กรณีศึกษา บริษัท ซีพี เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

म्मพัทฐรี สุภางษ์อุทลธิจิต. 2544. ทัศนคติต่อวิชาชีพเกษตรกรรมของนิสิตคณะเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ นัตราภรณ์. 2549ก. การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2549ข. การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง L. E. Miller and K. L. Smith. 1983. Handling Nonresponse Issues. **Journal of Extension Education**. 21: 45-50.

ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. 2546. รายงานการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับมหบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พงศ์ หรดา. 2546. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 5. ม.ป.ท.

พยอม วงศ์สารศรี. 2531. การบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

พรทิพย์ ตรงการดี. 2542. รายงานการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุษย์. 2541. มนุษยสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.

พร้อมพรรณ ปี่หัดถกิจกุล. 2541. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรและความผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- พืชนีย์ เขยจรรยา. 2538. **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: เอลโล่การพิมพ์.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2545. **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่มีส์ท์.
- พิมพ์ใจ สายวิภู. 2541. **ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติต่อความปลอดภัยในการทำงานของ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.
- พิมล ศรีวิกรม์. 2542. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พิยะดา สูดกั้วาล. 2541. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษา พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น: ศึกษากรณี โครงการความร่วมมือในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้นในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกริก**.
- ภัทรารักษ์ สุกาญจนารักษ์. 2546. **ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการทำงาน ทัศนคติ ต่อวิชาชีพ ทัศนคติต่อผู้ป่วย ความผูกพันต่อองค์กร บรรยากาศในองค์กร กับการปฏิบัติงานของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลตึกผ่าตัดและตรวจโรคอุบัติเหตุ โรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**.
- ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2544. **เอกสารหลักสูตร ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2544. (อัครา).**
- _____. 2547. **เอกสารหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2547. (อัครา).**

- มณี โกสุมาศ. 2540. พฤติกรรมการสอนคหกรรมศาสตร์. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- มลฤดี กาญจนโกคิน. 2543. การยอมรับบทบาทการบังคับบัญชาและพฤติกรรมผู้นำทางการ
บริหารของข้าราชการทหารหญิงในทัศนะของข้าราชการทหารสังกัดสำนักงานปลัด
กระทรวงกลาโหม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มาลัยพร อภิกฤษ์ฤทัยกุล. 2545. ทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มูรธา สุสุทธิ. 2536. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. 2533. การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรืองศักดิ์ วิทวัสการเวช. 2542. การรับรู้ของพนักงานบริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน) ต่อบรรยากาศองค์การ และทัศนคติของพนักงานต่อการปฏิบัติงาน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543. การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา ศรีวัฒน์. 2544. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- ลัดดาวัลย์ หมื่นแก้ว. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพที่
กำลังศึกษาและที่จบการศึกษาของบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วราภรณ์ ชาระวานิช. 2540. การประชุมสัมพันธศาสตร์นานาชาติ ครั้งที่ 18. วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 40 (1): 9-12.
- วราภรณ์ สืบสหากร. 2545. **ทัศนคติ เจตคติ เต็ม 100**. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท บুকส์. แปลจาก K. Harrell. 2002. **Attitude is Everything**. New York: Harper Collins Publisher.
- วริยา ชินวรรณ. 2541. จริยธรรมในวิชาชีพ. ใน **ชุดบทความประกอบการสัมมนา เรื่อง “จริยธรรมในวิชาชีพ”** (Online). Available: www.daungden.com/professionEthics.html
- วัชรีย์ แก่งสันเทียะ. 2544. **เจตคติของนักศึกษาวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาในสถาบันราชภัฏที่มีต่อวิชาชีพครู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วัลนิภา พัดเปีย. 2539. **ทัศนะต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชัย โถสุวรรณจินดา. 2535. **ความลับขององค์กร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ชรรมนิติ.
- วิเชียร ท่อนทอง. 2537. **การสำรวจเจตคติและทัศนคติที่มีต่อการเรียน และทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษา ของนิสิตนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเนตรา แน่นหนา. 2539. **ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิภาพร มาพบสุข. 2545ก. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. 2545ข. **จิตวิทยาการทำงาน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- ศิริธร ทัดดี. 2529. **ตัวแปรที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภร เสรีรัตน์. 2544. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโออาร์ บิซิเนส เพรส จำกัด.
- สกุลรัตน์ สมบูรณ์กุล. 2546. **บรรยากาศองค์การที่มีผลต่อทัศนคติในอาชีพรับราชการของ**
พนักงานเทศบาลนครนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมเกียรติ ศรีจักรวาฬ. 2542. **การวางแผนและการจัดการประชุมทางวิชาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมยศ นาวิการ. 2533. **การบริหารความเป็นเลิศ**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บรรณกิจ-
เทรคดิง.
- สมิต สัจฉกร. 2541. **เทคนิคการประชุม**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. 2541. **พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สหวัฒน์ ประไพทรัพย์สกุล. 2546. **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศองค์การและ**
พฤติกรรมการพัฒนาตนเองของพนักงาน: กรณีศึกษาบริษัท คำสากลซิเมนต์ไทย จำกัด.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8**
(พ.ศ.2540-2544). ม.ป.ท. (อัคราเนนา)
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2547. **โครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ**
ปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี). **อนุสารอุดมศึกษา**. 30 (312). (อัคราเนนา)

- สิริอร วิชชาวุธ. 2544. **จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชา จันทน์เอม. 2540. **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาดา วรรณะมานี. 2542. **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุทิพร ไชยบุตร. 2539. **การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลและความสามารถทางการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพที่มาจากระบบการศึกษาต่างกัน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุพรรณิ เสาวดี. 2543. **มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุภาพ นัฏราภรณ์. 2546ก. **เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ศึกษา**. ภาควิชาอาชีพศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา)
- _____. 2546ข. **เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ศึกษา**. ภาควิชาอาชีพศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา) อ้างถึง Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. 1970. **Educational and Psychological Measurement**. 30(1970): 607-610.
- สุเมธ บุญยะมา. 2547. **ความสัมพันธ์ระหว่างเขavnัอารมณ์ ทักษะต่องาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับผลการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารหน่วยงานขายในธุรกิจประกันชีวิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เสรี ภัทรพิศาล. 2546. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียน
 อาชีวศึกษา: ศึกษากรณีเฉพาะการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในสถาบันประเภทวิทยาลัย
 เทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสรี วงศ์มณฑา. 2542. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธีระฟิล์ม
 และไซเท็กซ์จำกัด.
- เสาวพร เมืองแก้ว. 2538. การพัฒนาหลักสูตรคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน
 จำกัด พี เอ็น การพิมพ์.
- โสรัจจ์ วิสุทธิแพทย์. 2544. ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
 สาขาศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์. 2548. ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ: หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ระดับอุดมศึกษา
 ที่มุ่งหวัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมรรัตน์ โอภาสานนท์. 2540. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบทบาทของครู-อาจารย์คหกรรมศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อลิสา สุกนธรัตน์. 2542. โอกาสในการสูญเสียกำลังคนของพยาบาลวิชาชีพ ในเขตกรุงเทพ
 มหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง. 2534. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาคหกรรมศาสตร์ ของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และคณะ. 2547. สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม.
 พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุไร ต้นสกุล. 2544ก. **โลกทัศน์วิชาชีพพลหกรรมศาสตร์**. ภาควิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

_____. 2544ข. **โลกทัศน์วิชาชีพพลหกรรมศาสตร์**. ภาควิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. อ้างถึง
Byrd, F. M. 1990. Home Economics: Reflections on the Past, Visions for the Future. **Journal of Home Economics**. 82 (2) :43-46.

Armstrong, D. G. 2003. **Curriculum Today**. New Jersey: Merrill Prentice Hall.

Blankenship, M. L. 1979. **Home Economics Education**. Boston: Houghton Mifflin Company.

Coon, D. 2002. **Psychology: A Journey**. Belmont: Wadsworth Publishing Company.

Crider, B. A., et al. 1983. **Psychology**. Dallas: Scott, Foresman and Company.

Feldman, R. S. 2001. **Social Psychology**. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall Inc.

Gary, J. 1992. **Organizational Behavior: Understanding Life at Work**. 3rd ed. New York: Harper Collins Publishing Inc.

Good, C. V. 1973. **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.

Myers, D. G. 1993. **Social Psychology**. 4th ed. New York: McGraw-Hill.

Newcomb, T.M. 1962. **Students Peer Group Influence in Personality Factors on the College Campus**. New York: Social Science Research Council.

Parker, F. J. 1983. **Home Economics**. New York: Macmillan Publishing Co., Inc.

Plotnik, R. 1999. **Introduction to Psychology**. 5th ed. Belmont: Wadsworth Publishing Company.

Popham, W. J. 1995. **Classroom Assessment: What Teacher Need to Know**. Boston: A Simon & Schuster Company.

Posner, G. J. 2004. **Analyzing the Curriculum**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.

Silcock, T. H. 1972. **Professional Structure in South East Asia**. Canberra: The Australian National University.

Silverman, R. E. 1978. **Social Psychology**. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Sook He Kim. 1996. **Living Conditions: A Global Responsibility-Role of Home Economics**. Report to International Federation for Home Economics. July 21-26, 1996. no place.

Ward, A. W. 1999. **Assessment in the Classroom**. New York: Wadsworth Publishing Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การใช้ t-test ทดสอบเปรียบเทียบกลุ่มผู้ตอบก่อนกับกลุ่มผู้ตอบซ้ำ

Group Statistics

	time dead line	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
year	dead line	112	2.09	.833	.079
	over dead line	45	1.93	.688	.102
gpa	dead line	112	1.97	.716	.068
	over dead line	45	1.98	.723	.108
experience	dead line	112	1.81	.800	.076
	over dead line	45	1.93	.720	.107
income	dead line	112	1.54	.781	.074
	over dead line	45	1.49	.727	.108
seminar	dead line	112	.91	1.392	.132
	over dead line	45	.91	1.276	.190
exhibition	dead line	112	1.10	1.860	.176
	over dead line	45	.93	1.195	.178
information	dead line	112	1.5146	.54785	.05177
	over dead line	45	1.4303	.47254	.07044
attitude	dead line	112	4.0205	.38716	.03658
	over dead line	45	3.9778	.47817	.07128

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
year	Equal variances assumed	8.025	.005	1.112	155	.268	.156	.140	-.121	.433
	Equal variances not assumed			1.207	97.783	.231	.156	.129	-.101	.412
gpa	Equal variances assumed	.000	.999	-.036	155	.971	-.005	.127	-.255	.246
	Equal variances not assumed			-.036	80.595	.971	-.005	.127	-.258	.249
experience	Equal variances assumed	4.646	.033	-.880	155	.380	-.121	.137	-.392	.150
	Equal variances not assumed			-.921	89.758	.360	-.121	.131	-.382	.140
income	Equal variances assumed	.919	.339	.412	155	.681	.056	.135	-.211	.323
	Equal variances not assumed			.425	86.925	.672	.056	.131	-.205	.316

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
seminar	Equal variances assumed	.016	.900	-.002	155	.999	.000	.240	-.475	.474
	Equal variances not assumed			-.002	88.151	.999	.000	.231	-.460	.459
exhibition	Equal variances assumed	.623	.431	.550	155	.583	.165	.300	-.427	.757
	Equal variances not assumed			.659	124.579	.511	.165	.250	-.330	.660
information	Equal variances assumed	2.144	.145	.905	155	.367	.08431	.09311	-.09963	.26824
	Equal variances not assumed			.964	93.543	.337	.08431	.08742	-.08927	.25789
attitude	Equal variances assumed	4.280	.040	.584	155	.560	.04276	.07325	-.10194	.18746
	Equal variances not assumed			.534	68.352	.595	.04276	.08012	-.11710	.20262

ภาคผนวก ข

การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิต

ตารางผนวกที่ 1 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ระหว่างนิสิตและบัณฑิต

ทัศนคติ	นิสิต		บัณฑิต		t	p
	(n = 90)		(n = 157)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านลักษณะศาสตร์	4.10	0.37	4.15	0.37	-0.986	.325
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	3.95	0.53	4.00	0.46	-0.862	.390
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	3.91	0.44	4.01	0.47	-1.532	.127
ด้านอื่น ๆ	3.58	0.68	3.73	0.69	-1.638	.103
รวมทุกด้าน	3.93	0.43	4.00	0.41	-1.369	.172

p < .05

ภาคผนวก ค

การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพเกษตรกรรมศาสตร์ของนิสิต และบัณฑิต

ตารางผนวกที่ 2 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่ศึกษา
ชั้นปีการศึกษาต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.085	.028	.199	.897
	ภายในกลุ่ม	88	11.497	.142		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.303	.101	.350	.789
	ภายในกลุ่ม	88	23.977	.289		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.258	.086	.416	.742
	ภายในกลุ่ม	88	16.952	.207		
	รวม	90	17.210			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.105	.702	1.531	.212
	ภายในกลุ่ม	88	39.415	.458		
	รวม	90	41.520			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.311	.104	.542	.655
	ภายในกลุ่ม	88	16.482	.192		
	รวม	90	16.794			

p < .05

ตารางผนวกที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ย-
 สะสมต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.129	.065	.462	.632
	ภายในกลุ่ม	88	11.453	.140		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.289	.145	.507	.604
	ภายในกลุ่ม	88	23.991	.286		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.155	.078	.378	.686
	ภายในกลุ่ม	88	17.055	.205		
	รวม	90	17.210			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	.201	.100	.211	.810
	ภายในกลุ่ม	88	43.319	.475		
	รวม	90	41.520			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.156	.078	.409	.666
	ภายในกลุ่ม	88	16.638	.191		
	รวม	90	16.794			

p < .05

ตารางผนวกที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่บิดามี
อาชีพต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.673	.336	2.647	.078
	ภายในกลุ่ม	88	9.276	.127		
	รวม	90	9.949			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.534	.267	1.022	.365
	ภายในกลุ่ม	88	19.848	.261		
	รวม	90	20.382			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.315	.158	.789	.458
	ภายในกลุ่ม	88	14.984	.200		
	รวม	90	15.300			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.277	1.138	2.601	.081
	ภายในกลุ่ม	88	34.137	.438		
	รวม	90	36.414			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.624	.312	1.797	.173
	ภายในกลุ่ม	88	13.547	.174		
	รวม	90	14.171			

$p < .05$

ตารางผนวกที่ 5 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มารดามี
อาชีพต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.080	.040	.280	.757
	ภายในกลุ่ม	88	11.463	.143		
	รวม	90	11.543			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.537	.269	.942	.394
	ภายในกลุ่ม	88	23.396	.285		
	รวม	90	23.934			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.138	.069	.328	.722
	ภายในกลุ่ม	88	17.038	.210		
	รวม	90	17.176			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	.215	.108	.225	.799
	ภายในกลุ่ม	88	40.680	.479		
	รวม	90	40.895			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.202	.101	.521	.596
	ภายในกลุ่ม	88	16.493	.194		
	รวม	90	16.695			

$p < .05$

ตารางผนวกที่ 6 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน

ทัศนคติ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	(n = 48)		(n = 42)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านลักษณะศาสตร์	4.06	0.37	4.12	0.36	-.742	.460
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	3.91	0.48	3.98	0.58	-.593	.555
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	3.90	0.45	3.91	0.44	-.187	.852
ด้านอื่น ๆ	3.59	0.64	3.54	0.72	.345	.731
รวมทุกด้าน	3.91	0.40	3.93	0.46	-.294	.770

p < .05

ตารางผนวกที่ 7 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มารดา มีระดับการศึกษาต่างกัน

ทัศนคติ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	(n = 54)		(n = 36)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านลักษณะศาสตร์	4.08	0.37	4.13	0.37	-.674	.502
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	3.93	0.47	3.98	0.60	-.431	.668
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	3.90	0.42	3.93	0.49	-.393	.695
ด้านอื่น ๆ	3.59	0.61	3.56	0.78	.188	.851
รวมทุกด้าน	3.92	0.38	3.94	0.50	-.234	.816

p < .05

ตารางผนวกที่ 8 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตที่มีรายได้
ครอบครัวต่อเดือนต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.056	.028	.198	.821
	ภายในกลุ่ม	88	11.526	.141		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.269	.135	.471	.626
	ภายในกลุ่ม	88	24.011	.286		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.125	.063	.304	.739
	ภายในกลุ่ม	88	17.085	.206		
	รวม	90	17.210			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	.105	.052	.110	.796
	ภายในกลุ่ม	88	41.415	.476		
	รวม	90	41.520			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.102	.051	.267	.767
	ภายในกลุ่ม	88	16.692	.192		
	รวม	90	16.794			

p < .05

ตารางผนวกที่ ๑ การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จ
การศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษาต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.333	.167	1.183	.309
	ภายในกลุ่ม	155	20.858	.141		
	รวม	157	21.191			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.231	.116	.530	.590
	ภายในกลุ่ม	155	32.115	.218		
	รวม	157	32.346			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.646	.323	1.454	.237
	ภายในกลุ่ม	155	33.345	.222		
	รวม	157	33.991			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.763	1.381	2.967	.054
	ภายในกลุ่ม	155	70.767	.466		
	รวม	157	73.530			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.341	.171	.994	.372
	ภายในกลุ่ม	155	26.416	.172		
	รวม	157	26.757			

$p < .05$

ตารางผนวกที่ 10 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.246	.123	.871	.421
	ภายในกลุ่ม	155	20.945	.142		
	รวม	157	21.191			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.629	.314	1.457	.236
	ภายในกลุ่ม	155	31.171	.216		
	รวม	157	32.346			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.793	.396	1.791	.170
	ภายในกลุ่ม	155	33.198	.221		
	รวม	157	33.991			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	.512	.256	.533	.588
	ภายในกลุ่ม	155	73.018	.480		
	รวม	157	73.530			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.395	.197	1.152	.319
	ภายในกลุ่ม	155	26.362	.171		
	รวม	157	26.757			

p < .05

ตารางผนวกที่ 11 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มี
อาชีพหลักต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.378	.126	.897	.445
	ภายในกลุ่ม	155	20.391	.141		
	รวม	157	20.769			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.406	.135	.614	.607
	ภายในกลุ่ม	155	31.724	.220		
	รวม	157	32.130			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.248	.083	.365	.779
	ภายในกลุ่ม	155	33.351	.227		
	รวม	157	33.599			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.227	.409	.834	.472
	ภายในกลุ่ม	155	72.302	.485		
	รวม	157	73.529			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.301	.100	.577	.631
	ภายในกลุ่ม	155	26.286	.174		
	รวม	157	26.587			

$p < .05$

ตารางผนวกที่ 12 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของบัณฑิตที่มีและไม่มี
อาชีพรอง

ทัศนคติ	มี		ไม่มี		t	p
	(n = 23)		(n = 134)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านลักษณะศาสตร์	4.14	0.30	4.15	0.38	.175	.861
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	4.01	0.27	4.00	0.49	-.118	.906
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	4.05	0.50	4.00	0.46	-.451	.653
ด้านอื่น ๆ	3.90	0.65	3.70	0.69	-1.256	.211
รวมทุกด้าน	4.05	0.30	4.00	0.43	-.549	.584

$p < .05$

ตารางผนวกที่ 13 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมหรือนิเทศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.195	.097	.701	.499
	ภายในกลุ่ม	88	11.387	.139		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.919	.460	1.653	.198
	ภายในกลุ่ม	88	23.361	.278		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.515	.257	1.280	.283
	ภายในกลุ่ม	88	16.695	.201		
	รวม	90	17.210			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.900	.950	2.086	.130
	ภายในกลุ่ม	88	39.621	.455		
	รวม	90	41.520			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.600	.300	1.612	.205
	ภายในกลุ่ม	88	16.194	.186		
	รวม	90	16.794			

$p < .05$

ตารางผนวกที่ 14 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพหุกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับ
 มวลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านตนเองต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.294	.147	1.068	.348
	ภายในกลุ่ม	88	11.288	.138		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.570	.785	2.903	.060
	ภายในกลุ่ม	88	22.711	.270		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.189	.595	3.081	.051
	ภายในกลุ่ม	88	16.021	.193		
	รวม	90	17.210			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.919	.959	2.108	.128
	ภายในกลุ่ม	88	39.601	.455		
	รวม	90	41.520			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.007	.503	2.774	.068
	ภายในกลุ่ม	88	15.787	.181		
	รวม	90	16.794			

p < .05

ตารางผนวกที่ 15 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตที่มีระดับ
 มวลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านสถานศึกษาต่างกัน

ทัศนคติ	Sources	Df	SS	MS	F	p
ด้านลักษณะศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.324	.108	.778	.510
	ภายในกลุ่ม	88	11.258	.139		
	รวม	90	11.582			
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.728	.243	.855	.468
	ภายในกลุ่ม	88	23.553	.284		
	รวม	90	24.281			
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.038	.346	1.754	.163
	ภายในกลุ่ม	88	16.173	.197		
	รวม	90	17.210			
ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.686	.562	1.213	.310
	ภายในกลุ่ม	88	39.834	.463		
	รวม	90	41.520			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.521	.174	.919	.435
	ภายในกลุ่ม	88	16.272	.189		
	รวม	90	16.794			

p < .05

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความร่วมมือเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0513.109/

(ตราครุฑ)

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

14 มิถุนายน 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวโสธรา เครื่องเมฆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร. ชีพสุมน	รังสยาธร	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สุภาพ	นัตราภรณ์	กรรมการวิชาเอก
3. ผศ.ดร. รัตติกรณ์	จงวิศาล	กรรมการวิชารอง

ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจเครื่องมือวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 02-5797143,02-9428200 กด 1870,1871,1873

(ตราครุฑ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 02-579-7143 ภายใน 1825

ที่ ศธ 0513.109/ วันที่ 14 มิถุนายน 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวโสธรา เครื่องเมฆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร. ชีพสุมน รังสยธร ประธานกรรมการ

2. ผศ.ดร.สุภาพ นัฏราภรณ์ กรรมการวิชาเอก

3. ผศ.ดร. รัตติกรณ์ จงวิศาล กรรมการวิชารอง

ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจเครื่องมือวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม

แบบสอบถามโครงการวิจัย
เรื่อง ทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต
สาขาพลการศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(ฉบับนิสิต)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล
  - ตอนที่ 2 มุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาและการรับข้อมูลข่าวสารทางพลการศาสตร์
  - ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อวิชาชีพพลการศาสตร์

2. แบบสอบถามนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพลการศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งท่านเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทั้งต่องานวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลมาใช้จัดหลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนา ระบบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะคิดที่ดีแก่ผู้เรียนและผู้ประกอบวิชาชีพพลการศาสตร์ต่อไป ซึ่งคำตอบของท่านทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

โปรดตอบความจริงให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบทุกข้อมีความสำคัญต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นางสาวโสธรา เครือเมฆ
 นิสิตปริญญาโท สาขาพลการศาสตร์ศึกษา
 คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ชั้นปีการศึกษา

 ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4

2. คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

3. อาชีพบิดา

 รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ เกษตรกร อื่นๆ (ระบุ).....

4. อาชีพมารดา

 รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ เกษตรกร อื่นๆ (ระบุ).....

5. ระดับการศึกษาของบิดา

 ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี ระดับสูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ (ระบุ).....

6. ระดับการศึกษาของมารดา

 ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี ระดับสูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ (ระบุ).....

7. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน.....บาท

ตอนที่ 2 มุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา และการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

ก. มุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา

คำอธิบาย		
มาก	หมายถึง	นิสิตได้รับอิทธิพลจากสิ่งนั้นเป็นส่วนใหญ่
ปานกลาง	หมายถึง	นิสิตได้รับอิทธิพลจากสิ่งนั้นพอประมาณ
น้อย	หมายถึง	นิสิตได้รับอิทธิพลจากสิ่งนั้นเล็กน้อย
ไม่มี	หมายถึง	นิสิตไม่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งนั้นเลย

มุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา	ระดับการจูงใจ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
ท่านตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เพราะ.....				
1. รักและสนใจในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์				
2. เหมาะกับความสามารถหรืออุปนิสัยของท่าน				
3. เรียนง่าย และได้คะแนนดี				
4. เรียนตามเพื่อน				
5. ครู – อาจารย์แนะนำ				
6. เรียนตามรุ่นพี่ที่โรงเรียน				
7. บิดา และหรือมารดา แนะนำและสนับสนุน				
8. เรียนตามญาติพี่น้อง หรือญาติพี่น้องแนะนำ สนับสนุน				
9. เป็นวิชาที่ช่วยสนับสนุนต่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้				
10. เป็นอาชีพที่น่าสนใจ ประกอบได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม				
11. ความนิยมหรือประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านนี้				
12. เป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมและได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล				
13. ความมีชื่อเสียงของคณะ หรือสถาบัน				
14. ความสะดวกในการเดินทาง				
15. เป็นวิชาที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ				
16. ต้องการนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือกิจการของครอบครัว				
17. เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน				

ข. การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

ข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ข้อมูล สารระ หรือความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคหกรรม-ศาสตร์ ได้แก่ อาหารและ โภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม ศิลปะ พัฒนาการเด็กและครอบครัว การจัดการทรัพยากรในครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นต้น รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรม นิทรรศการ การสัมมนา หรือฝึกอบรมวิชาชีพทางคหกรรมศาสตร์ด้านต่าง ๆ

ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร

มาก	หมายถึง	มากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์
ปานกลาง	หมายถึง	โดยเฉลี่ย 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์
น้อย	หมายถึง	น้อยกว่า สัปดาห์ละครั้ง
ไม่เคยรับ	หมายถึง	ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์เลย

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
รายการโทรทัศน์				
รายการวิทยุ				
หนังสือพิมพ์				
นิตยสาร/วารสาร				
หนังสือ/ตำราเรียน/Text Book				
เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์				
e-mail หรือ Internet				
เพื่อน				
ญาติ/พี่น้อง				
ครู - อาจารย์				
คนรู้จัก				
อื่น (ระบุ).....				

2. ท่านเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์.....ครั้ง/ปี
3. ท่านเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์.....ครั้ง/ปี

ตอนที่ 3 ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อ
ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. คหกรรมศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ดี					
2. คหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ					
3. ผู้จบคหกรรมศาสตร์สามารถเลือกประกอบอาชีพได้หลากหลาย					
4. คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ไม่มีคามจำเป็นทั้งต่อการทำงานและการดำรงชีวิต					
5. คหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับคนที่เรียนไม่เก่ง					
6. คหกรรมศาสตร์ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับบุคคล ครอบครัว และสังคมได้					
7. คหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับผู้หญิงเท่านั้น					
8. ผู้จบคหกรรมศาสตร์หางานทำยาก					
9. คหกรรมศาสตร์ช่วยให้บุคคลใช้ทรัพยากรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
10. การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์					
11. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ชอบบอกกับผู้อื่นว่ากำลังเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์					
12. ข้าพเจ้ายินดีแนะนำให้คนรู้จักหรือผู้อื่นเรียนคหกรรมศาสตร์					
13. ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้น					

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
14. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีบทบาทต่อการพัฒนา และรักษาความเป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญา ของชาติ					
15. การเรียนคหกรรมศาสตร์สอนให้รู้จักคิดอย่างมี เหตุผล					
16. ผู้สนใจหรือต้องการประกอบวิชาชีพสาขา คหกรรมศาสตร์มีน้อย					
17. คหกรรมศาสตร์สามารถศึกษาต่อระดับสูงได้					
18. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี					
19. คหกรรมศาสตร์ไม่มีความสำคัญต่อสภาวะการณ์ ในปัจจุบันของประเทศ					
20. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ใช้ประกอบอาชีพได้ ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง					
21. คหกรรมศาสตร์เป็นสาขาที่เรียนง่ายกว่า การเรียนในสาขาอื่น ๆ					
22. ผู้ที่เรียนคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยขวนขวายใฝ่รู้					
23. การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
24. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อย มีเกียรติเท่าใดนัก					
25. ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวัน					
26. การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมี บุคลิกภาพดี					
27. ถ้าสามารถเลือกสาขาวิชาเรียนได้ ข้าพเจ้าจะ เลือกเรียนในสาขาอื่น					
28. คหกรรมศาสตร์ช่วยให้บุคคลและครอบครัว ดำเนินชีวิตได้ตามการเปลี่ยนแปลงของ สภาพสังคม					

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
29. ข้าพเจ้าเต็มใจเข้ารับการอบรม วิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
30. ข้าพเจ้าไม่มั่นใจที่จะนำความรู้ทางคหกรรม- ศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					
31. ข้าพเจ้าฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และหาเทคนิค วิธีใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ					
32. ภาพพจน์ในปัจจุบันของคหกรรมศาสตร์ ค่อนข้างดีในสายตาของคนทั่วไป					
33. ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น					
34. ข้าพเจ้าพอใจและมีความสุขเมื่อได้ทำงาน ที่เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
35. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยมีบทบาท ในสังคม					
36. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของ บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้เป็นอย่างมาก					
37. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นพื้นฐานการประกอบ อาชีพขนาดเล็กและสามารถขยายไปสู่การเป็น อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้					
38. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องใช้ ความคิดมากเพราะเน้น การปฏิบัติ					
39. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากไปกว่า การเย็บผ้า และทำอาหาร					
40. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ควรค่า แก่การศึกษา					

แบบสอบถามโครงการวิจัย
เรื่อง ทักษะคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต
สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(ฉบับบัณฑิต)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล
  - ตอนที่ 2 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์
  - ตอนที่ 3 ทักษะคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

2. แบบสอบถามนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งท่านเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทั้งต่องานวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลมาใช้จัดหลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนา ระบบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะคติที่ดีแก่ผู้เรียนและผู้ประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อไป ซึ่งคำตอบของท่านทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

โปรดตอบความจริงให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบทุกข้อมีความสำคัญต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นางสาวโสธรา เครือเมฆ
 นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา
 คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

---

1. ปีการศึกษาที่จบระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....
2. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA.) เมื่อจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี.....
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

☐ ระดับปริญญาตรี	☐ ระดับปริญญาโท
☐ ระดับปริญญาเอก	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี
5. อาชีพหลัก

☐ รับราชการ
☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานบริษัทเอกชน
☐ ธุรกิจส่วนตัว หรืออาชีพอิสระ (ระบุ).....
☐ อื่นๆ (ระบุ).....
6. อาชีพรอง

☐ ไม่มี	☐ มี (ระบุ).....
--------------------------------	---
7. รายได้ของท่านต่อเดือน.....บาท

ตอนที่ 2 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อให้ตรงกับความเป็นจริง

ข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ข้อมูล สาระ หรือความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ อาหารและ โภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม ศิลปะ พัฒนาการเด็กและครอบครัว การจัดการทรัพยากรในครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นต้น รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรม นิทรรศการ การสัมมนา หรือฝึกอบรมวิชาชีพทางคหกรรมศาสตร์ด้านต่าง ๆ

ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร

มาก	หมายถึง	มากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์
ปานกลาง	หมายถึง	โดยเฉลี่ย 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์
น้อย	หมายถึง	น้อยกว่า สัปดาห์ละครั้ง
ไม่เคยรับ	หมายถึง	ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์เลย

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์	ระดับการรับข้อมูลข่าวสาร			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคยรับ
รายการโทรทัศน์				
รายการวิทยุ				
หนังสือพิมพ์				
นิตยสาร/วารสาร				
หนังสือ/ตำราเรียน/Text Book				
เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์				
e – mail หรือ Internet				
เพื่อน				
ญาติ/พี่น้อง				
ครู - อาจารย์				
คนรู้จัก				
อื่น (ระบุ).....				

- ท่านเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์.....ครั้ง/ปี
- ท่านเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์.....ครั้ง/ปี

ตอนที่ 3 ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อ
ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. คหกรรมศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ดี					
2. คหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ					
3. ผู้จบคหกรรมศาสตร์สามารถเลือกประกอบอาชีพได้หลากหลาย					
4. คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ไม่มีคามจำเป็นทั้งต่อการทำงานและการดำรงชีวิต					
5. คหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับคนที่เรียนไม่เก่ง					
6. คหกรรมศาสตร์ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับบุคคล ครอบครัว และสังคมได้					
7. คหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับผู้หญิงเท่านั้น					
8. ผู้จบคหกรรมศาสตร์หางานทำยาก					
9. คหกรรมศาสตร์ช่วยให้บุคคลใช้ทรัพยากรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
10. การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์					
11. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่อยากบอกกับผู้อื่นว่ากำลังเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์					
12. ข้าพเจ้ายินดีแนะนำให้คนรู้จักหรือผู้อื่นเรียนคหกรรมศาสตร์					
13. ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้น					

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
14. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีบทบาทต่อการพัฒนา และรักษาความเป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญา ของชาติ					
15. การเรียนคหกรรมศาสตร์สอนให้รู้จักคิดอย่างมี เหตุผล					
16. ผู้สนใจหรือต้องการประกอบวิชาชีพสาขา คหกรรมศาสตร์มีน้อย					
17. คหกรรมศาสตร์สามารถศึกษาต่อระดับสูงได้					
18. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี					
19. คหกรรมศาสตร์ไม่มีความสำคัญต่อสภาวะการณ์ ในปัจจุบันของประเทศ					
20. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ใช้ประกอบอาชีพได้ ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง					
21. คหกรรมศาสตร์เป็นสาขาที่เรียนง่ายกว่า การเรียนในสาขาอื่น ๆ					
22. ผู้ที่เรียนคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยขวนขวายใฝ่รู้					
23. การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
24. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อย มีเกียรติเท่าใดนัก					
25. ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะการแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวัน					
26. การเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมี บุคลิกภาพดี					
27. ถ้าสามารถเลือกสาขาวิชาเรียนได้ ข้าพเจ้าจะ เลือกเรียนในสาขาอื่น					
28. คหกรรมศาสตร์ช่วยให้บุคคลและครอบครัว ดำเนินชีวิตได้ตามการเปลี่ยนแปลงของ สภาพสังคม					

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
29. ข้าพเจ้าเต็มใจเข้ารับการอบรม วิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
30. ข้าพเจ้าไม่มั่นใจที่จะนำความรู้ทางคหกรรม- ศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					
31. ข้าพเจ้าฝึกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และหาเทคนิค วิธีใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ					
32. ภาพพจน์ในปัจจุบันของคหกรรมศาสตร์ ค่อนข้างดีในสายตาของคนทั่วไป					
33. ผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ขาดทักษะในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น					
34. ข้าพเจ้าพอใจและมีความสุขเมื่อได้ทำงาน ที่เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
35. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ค่อยมีบทบาท ในสังคม					
36. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของ บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้เป็นอย่างมาก					
37. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นพื้นฐานการประกอบ อาชีพขนาดเล็กและสามารถขยายไปสู่การเป็น อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้					
38. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องใช้ ความคิดมากเพราะเน้น การปฏิบัติ					
39. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากไปกว่า การเย็บผ้า และทำอาหาร					
40. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ควรค่า แก่การศึกษา					

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล: นางสาวโสธรา เครือเมฆ

วัน เดือน ปี เกิด: วันพฤหัสบดีที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2523

สถานที่เกิด: จังหวัดอ่างทอง

การศึกษา: ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์ - คหกรรมศาสตร์)
(เกียรตินิยมอันดับที่ 1) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์